



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ДОКЛАД

ОТНОСНО

**ДЕЙНОСТТА НА СЪВЕТА ЗА КООРДИНАЦИЯ В БОРБАТА
С ПРАВОНАРУШЕНИЯТА, ЗАСЯГАЩИ ФИНАНСОВИТЕ
ИНТЕРЕСИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
ПРЕЗ 2017 г.**

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ.....	2
ВЪВЕДЕНИЕ	7
I. ЗАСЕДАНИЯ НА СЪВЕТА АФКОС.....	8
II. ЗАКОНОДАТЕЛНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ ЗА БОРБА С НЕРЕДНОСТИТЕ И ИЗМАМИТЕ, ЗАСЯГАЩИ ФИНАНСОВИТЕ ИНТЕРЕСИ НА ЕС	9
1. Законодателни мерки	9
2. Административни мерки.....	12
III. ОРГАНИЗАЦИОННИ И ОПЕРАТИВНИ МЕРКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА НЕРЕДНОСТИТЕ И ИЗМАМИТЕ, ЗАСЯГАЩИ ПРИХОДНАТА И РАЗХОДНАТА ЧАСТ НА БЮДЖЕТА НА ЕС И НА НАЦИОНАЛНИЯ БЮДЖЕТ... ..	14
1. Организационни мерки	14
2. Реорганизация на звена/подобряване на кадровото обезпечаване	15
3. Обучения за повишаване осведомеността в борбата с измамите	17
4. Въведени ИТ инструменти, системи за обмен на информация, риск индикатори, рискови профили, червени флагове.....	20
IV. ДЕЙНОСТИ В ОБЛАСТТА НА КООРДИНАЦИЯТА И СЪТРУДНИЧЕСТВОТО НА НАЦИОНАЛНО НИВО, С ОЛАФ И С КОМПЕТЕНТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ НА ЕС И/ИЛИ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ ЗА ЗАЩИТА НА ФИНАНСОВИТЕ ИНТЕРЕСИ НА ЕС	26
1. Въпросник по чл. 325 от ДФЕС за 2016 г.....	26
2. Препоръки на Европейската комисия по доклада - Борба с измамите - 2015 г.....	27
3. Докладване на нередности - координация на национално ниво и с ОЛАФ	28
4. Оперативно сътрудничество на дирекция АФКОС с ОЛАФ.....	39
5. ИА ОСЕС - участие в работни срещи с институции на национално ниво и служби на ЕК	42
6. Междуведомствен координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари.....	43
7. НАП - сътрудничество с ОЛАФ и участие в инициативите на ЕК.....	45
8. Агенция „Митници” - участие в регионални и международни операции и проверки	47
9. Работни групи, комитети, конференции, срещи, работни посещения, обучения	49
V. ОПЕРАТИВНИ ДЕЙСТВИЯ В БОРБАТА С НЕРЕДНОСТИТЕ И ИЗМАМИТЕ, ЗАСЯГАЩИ ПРИХОДНАТА И РАЗХОДНАТА ЧАСТ НА БЮДЖЕТА НА ЕС И НАЦИОНАЛНИЯ БЮДЖЕТ	55
1. Извършени административни проверки, включително проверки на място, финансови инспекции, одити, ревизии и други действия	55
2. Образуване на преписки и наказателни производства, приключили със съдебно решение наказателни производства	68
VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА КОМУНИКАЦИЯТА И ИНФОРМАЦИОННИЯ ОБМЕН, ПОВИШАВАНЕ ИНФОРМИРАНОСТТА И ПОСТИГАНЕ НА ШИРОКА ОБЩЕСТВЕНА ОСВЕДОМЕНОСТ ПО ВЪПРОСИТЕ НА БОРБАТА С НЕРЕДНОСТИТЕ И ИЗМАМИТЕ, ЗАСЯГАЩИ ФИНАНСОВИТЕ ИНТЕРЕСИ НА ЕС	70
ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДОКЛАДВАНИТЕ СЛУЧАИ НА НЕРЕДНОСТИ ДО ОЛАФ ЗА 2017 Г.	

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

АДФИ	Агенция за държавна финансова инспекция
АИС	Автоматизирани информационни системи
АИДА	Система за документооборот
АКД	Административно-контролна дейност
АМ	Агенция „Митници“
АМС	Администрация на Министерския съвет
АОП	Агенция по обществени поръчки
АСП	Агенция за социално подпомагане
АУАН	Акт за установяване на административно нарушение
БАБХ	Българска агенция по безопасност на храните
БАЦИС	Българската акцизна централизирана информационна система
БД на НАП	Бази данни на Национална агенция за приходите
БДРС	База данни „Рискови субекти“
БИМИС МАР	Българска интегрирана митническа информационна система Модул „Анализ на риска“
БНД	Брутен национален доход
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВКП	Върховна касационна прокуратура
ВОД	Вътреобщностна доставка
ВОП	Вътреобщностно придобиване
ВОМР	Водено от общностите местно развитие
ГД ГРР	Главна дирекция „Градско и регионално развитие“
ГД МАРЕ	Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“
ГД СППРР	Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“
ГДБОП	Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“
ГДГП	Главна дирекция „Гранична полиция“
ГДНП	Главна дирекция „Национална полиция“
ГКПП/КПП	Граничен контролно-пропускателен пункт
ГПК	Граждански процесуален кодекс
ДАНС	Държавна агенция „Национална сигурност“
ДВ	Държавен вестник
ДВО	Дирекция „Вътрешен одит“
Дирекция „СФР“	Дирекция „Структурни фондове по рибарство“
Дирекция АФКОС	Дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ (АФКОС)
Дирекция УТС	Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“
ДОПК	Данъчно-осигурителен процесуален кодекс
ДП	Досъдебно производство
ДФЕС	Договор за функционирането на Европейския съюз
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие“
ДФК	Дирекция „Финансов контрол“
ДЧ	Държава членка
ЕВРОДЖЪСТ	Орган на Европейския съюз за съдебно сътрудничество
ЕВРОПОЛ	Европейска полицейска служба
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕЗФГЗ	Европейски земеделски фонд за гарантиране на земеделието

ЕК	Европейска комисия
ЕП	Европейски парламент
ЕС	Европейски съюз
ЕСП	Европейската сметна палата
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСФ	Европейския социален фонд
ЕСФП	Електронни системи с фискална памет
ЕФГЗ	Европейския фонд за гарантиране в земеделието
ЕФР	Европейския фонд за рибарство
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗАДС	Закон за акцизите и данъчните складове
ЗДБ	Закон за държавния бюджет
ЗДДС	Закон за данък върху добавената стойност
ЗДДФЛ	Закон за данъците върху доходите на физическите лица
ЗДФИ	Закон за държавната финансова инспекция
ЗКПО	Закон за корпоративното подоходно облагане
ЗЛ	Задължени лица
ЗМ	Закон за митниците
ЗМВР	Закон за Министерството на вътрешните работи
ЗМИП	Закон за мерките срещу изпирането на пари
ЗМФТ	Закона за мерките срещу финансирането на тероризъм
ЗНАП	Закон за националната агенция за приходите
ЗПЗП	Закон за подпомагане на земеделските производители
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове
ИА	Изпълнителна агенция
ИАДПАО	Отдел „Информационно-аналитична дейност и правно-административно обслужване“
ИА ОСЕС	Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“
ИА СОСЕЗФ	Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“
ИА ОПНОИР	Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
ИАРА	Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
ИДЕС	Институт на дипломираните експерт-счетоводители
ИПА	Институт по публична администрация
ИПП	Инструмент за предприсъединителна помощ
ИСАК	Интегрирана система за администриране и контрол
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
ИСУН 2020	Информационна система за управление и наблюдение за програмен период 2014-2020
КД	Корпоративен данък
КЗК	Комисия за защита на конкуренцията
КЗП	Комисия за защита на потребителите
КСО	Кодекс за социално осигуряване
КПУКИ	Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси
КФ	Кохезионен фонд
МВР	Министерство на вътрешните работи

МДВ	Митническа декларация при внасяне
МИСЗА ПТРР РЕЗМА МАР ПК	Система за предоставяне на информация от митнически документи модул „Пътни такси и разрешителен режим” модул „Регистър на задълженията към митническата администрация” модул „Анализ на риска” модул „Последващ контрол”
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИ	Министерство на икономиката
МКЦПККДРСТ	Междуведомствен координационен център за противодействие на контрабандата и контрол върху движението на рискови стоки и товари
МОН	Министерство на образованието и науката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторно превозно средство
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МС	Министерски съвет
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МТИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
МФ	Министерство на финансите
МИГ/МИРГ	Местни инициативни групи/Местни инициативни рибарски групи
НАНЕСИФ	Наредба за администриране на нередности по Европейските структурни и инвестиционни фондове
НОИИСРЕАУ	Наредба за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги
НАП	Национална агенция за приходите
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НИП	Национален институт на правосъдието
НК	Наказателен кодекс
НОИ	Национален осигурителен институт
НОПАНФИПСЕС	Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз
НПК	Наказателно-процесуален кодекс
НСлС	Национална следствена служба
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НУИОПРР	Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР
ОИО	Одобрен икономически оператор
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ОДМВР	Областна дирекция на МВР
ОЛАФ	Европейска служба за борба с измамите
ОП ИМСП	Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020
ОП НОИР	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
ОП РЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет“
ОПГ	Организирана престъпна група
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020
ОПРКБИ	Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“

ОПРР	Оперативната програма „Регионално развитие“ 2007-2013
ОПРР 2014-2020	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020
ОПРСР	Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007 – 2013)
ОПТ	Оперативна програма „Транспорт“ 2007 - 2013
ОПТТИ	Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 - 2020
ОПТП	Оперативна програма „Техническа помощ“ 2007-2013
ОСП	Обща селскостопанска политика
ПАМЗО	Принудителна административна мярка запечатване на обект
ПМДР	Програма за морско дело и рибарство (2014- 2020)
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПРБ	Прокуратура на Република България
ПРГН	Постоянна работна група по нередностите
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ППРБЕС	Постоянно представителство на Република България към Европейския съюз
ПП РОС-САР БД РС	Софтуер за автоматично разследване База данни „Рискови субекти“
ПУДМВР	Правилник за устройството и дейността на Министерството на вътрешните работи
ПУФО	Проверки за установяване на факти и обстоятелства
РЕЗМА	Информационна система
РМС	Решение на Министерски съвет
САД ФР – ДАНС	Специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“ – ДАНС
СВФР	Стоки с висок фискален риск
СГП	Софийска градска прокуратура
СЕПП	Схема за единно плащане на площ
СМР	Строително-монтажни работи
СО	Сертифициращ орган
СОП Черноморски басейн	Съвместна оперативна програма „Черноморски басейн“
СП	Специализирана прокуратура
СРП	Софийска районна прокуратура
СУК	Системи за управление и контрол
Съвет АФКОС, Съвет	Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз
ТГС	Трансгранично сътрудничество
ТД	Териториални дирекции
УО	Управляващ орган
ФЕПНЛ	Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица
ФКП	Фискални контролни пунктове
ФЛ	Физическо лице
ЦВОП	Дирекция „Централизирано възлагане и обществени поръчки“
ЦКЗ	дирекция „Централно координационно звено“, АМС
ЦУ на НАП	Централно управление на Национална агенция за приходите
ЦПЮЕ	Център за правоприлагане в Югоизточна Европа
ЮЛ	Юридическо лице
ARACHNE	Специализиран софтуерен инструмент на ЕК за оценка на риска
COCOLAF	Консултативен комитет за борба с измамите

EMCS	Система за движение и контрол на акцизни стоки
FEAD Expert Group	Експертна група за обсъждане на въпроси, свързани с одита на обществени поръчки, финансирани със средства от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица
PMI, JTI, ITL, BAT	Тютюнопроизводители
EUBAM	Мисия на ЕС за съдействие в областта на граничния контрол в Молдова и Украйна
EUROFISC	Система за обмен на целева информация между държавите членки и провеждане на общи стратегически анализи и оценка на риска по отношение на данък добавена стойност
EUROSUR	Европейската система за наблюдение на границите
IMS	Система за управление на нередностите
ITMS	Информационна система
NCTS	Компютъризирана транзитна система
OWNRES	Система за докладване на нередности по традиционните собствени ресурси
SAP	Счетоводен модул на ERP система
SEED	Система за обмен на акцизни данни
TNA	Анализ на мрежата от транзакции
TARIC	Система за управление на интегрирана тарифа
VIES	Информационна система

ВЪВЕДЕНИЕ

Съветът за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз е създаден с Постановление № 18 на Министерския съвет от 04.02.2003 г. и съгласно чл. 4, т. 2 от него ежегодно отчита дейността си пред Министерския съвет.

Докладът за дейността на Съвета за 2017 г. е изготвен въз основа на получена информация от членовете на Съвета и Прокуратурата на Република България, и обобщава мерките, предприети в страната с цел борба с измамите, засягащи приходната и разходната част на бюджета на ЕС и националния бюджет в изпълнение на член 325 от Договора за функциониране на ЕС.

В доклада са открити по-важните законодателни, административни, организационни и оперативни мерки в изпълнение на държавната политика по защита на финансовите интереси на Европейския съюз, и осъществяване на ефективна превенция и противодействие на нередностите и измамите. Той представя и дейностите в областта на координацията, и сътрудничеството на национално и европейско ниво в борбата с измамите, с приоритет оперативното сътрудничество с Европейската служба за борба с измамите.

Документът излага предприетите от страна на представените в Съвета институции конкретни оперативни действия и добри практики - административни проверки, финансови инспекции, одитни дейности и др., както и тези от страна на Прокуратурата на Република България, като съдържа информация за образуваните преписки и наказателни производства.

Специално внимание в него се отделя на докладваните до ОЛАФ случаи на нередности за 2017 г., засягащи бюджета на ЕС. Обобщението и анализът на информацията за докладваните нередности до ОЛАФ са изложени в раздел IV., т. 3. „Докладване на нередности - координация на национално ниво и с ОЛАФ”, като в допълнение Приложение 1 към доклада представя информацията в графичен вид, съпоставима с минали периоди.

I. Заседания на Съвета АФКОС

През 2017 г. са проведени две редовни заседания на Съвета.

Първото редовно заседание е проведено на 31.03.2017 г. В рамките на заседанието е представен и приет проект на Доклад за дейността на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС през 2016 г., както и Отчет за изпълнението на задачите за двугодишния период 2015-2016 г., заложи в Актуализирания План за действие за 2015-2016 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020. Представена е информация по подготовката от българска страна на годишния доклад на ЕК по чл. 325 от ДФЕС за 2016 г., включваща попълването на Въпросника по чл. 325 за 2016 г. и изпълнението на Препоръките на ЕК във връзка с годишния доклад на Комисията до ЕП и Съвета на ЕС, относно мерките по защита на финансовите интереси на ЕС - Борба с измамите за 2015 г. Освен информация за изпълнението на взетите на предходното заседание решения, в дневния ред са включени актуални теми и дейности, свързани с изпълнението на задачите, заложи в Плана за действие на Съвета АФКОС за 2017 г. В изпълнение на дейност 1.1.1 и дейност 4.1.1. от Плана за действие за 2017 г., отнасящи се до преглед и анализ на действащата нормативна уредба, дирекция АФКОС като Секретариат на Съвета, представи обобщена информация, получена от членовете на Съвета, съдържаща конкретни предложения за промени. Представен от Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ е и анализ на установените съществени пропуски в системите за управление и контрол през програмен период 2007-2013 г. Предвид публикации в медиите относно установени проблеми по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г., от съответните Управляващи органи е изискано представяне на проблемите, причините за тях, предприетите корективни мерки и текущия статус. По време на докладването и състоялата се дискусия от страна на Държавен фонд „Земеделие“, както и от представители на други Управляващи органи са изнесени сериозни проблеми, касаещи изпълнението на съответните програми, в т.ч. и такива, излизащи извън компетенциите на изпълнителната власт. Във връзка с последното е взето решение дирекция АФКОС, съвместно с членовете на Съвета, да изготви пакет от мерки, адресиращи докладваните проблеми при изпълнението на програмите, съфинансирани от ЕС за програмен период 2014-2020 г., като се отчетат заложените задачи в Годишния план на Съвета за 2017 г. На заседанието е представена и информация за наличните средства, получени за периода от 09.06.2015 г. до 30.03.2017 г. по специалната сметка на Агенция „Митници“, предоставени на Република България по Споразуменията между Европейската комисия, държавите членки и тютюнопроизводителите PMI, JTI, ITL, BAT. Във връзка с докладването от Агенция „Митници“, е прието решение за разпределение на получените до момента средства поравно между Агенция „Митници“ и МВР, с цел използването им за борба с нелегалното производство, разпространението и контрабандата на цигари в съответствие с целите на подписаните споразумения и съгласно националното законодателство.

Второто редовно заседание на Съвета АФКОС е проведено на 30.11.2017 г. По време на заседанието е обсъден и приет проект на План за действие за 2018 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020 г. Представен и обсъден е и проект за изменение на ПМС 18/2003 за създаването на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз. Представена е

информация за Доклада на ЕК до ЕП и Съвета относно оценката на изпълнението на Регламент 883/2013 относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите и българската позиция по насоките за неговото изменение, както и за работата на двете подгрупи към Консултативния комитет за борба с измамите (COCOLAF) – „Превенция на измамите“ и „Докладване и анализ на нередности и измами“. Във връзка с решението, касаещо Споразуменията между Европейската комисия, държавите членки и тютюнопроизводителите PMI, JTI, ITL, BAT е отчетено, че след първото заседание дирекция АФКОС е осъществила необходимата комуникация и координация със съответните дирекции в МВР, изготвено е предложение от ГД „Борба с организираната престъпност“ за разходване на определените средства, което е одобрено от ръководството на МВР и са стартирани процедурите по усвояването на средствата. Във връзка с решението, касаещо докладваните проблеми при изпълнението на програмите, съфинансирани от ЕС за програмен период 2014-2020 г, дирекция АФКОС е изисквала от съответните членове на Съвета информация, която е обобщена и изпратена на вниманието на министъра на вътрешните работи, като в търсене на единен подход впоследствие същата е представена на вниманието на заместник министър-председателя и член на Съвета АФКОС. С цел идентифициране на конкретни стъпки за изпълнение на взетото решение, на 12.09.2017 г. е организирана среща между дирекция ЦКЗ-АМС и дирекция АФКОС-МВР. На срещата е изяснено, че по една голяма част от идентифицираните проблеми конкретни действия вече са предприети. Дирекция АФКОС е инициирала и среща с Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“, проведена на 10.10.2017 г. Позицията на Дирекция ЦКЗ и ръководството на Одитния орган относно статуса на идентифицираните проблеми е предоставена в писмен вид до членовете на Съвета АФКОС. Съществуващите проблеми при изпълнението на ПРСР, докладвани от представителя на ДФЗ на заседанието на Съвета АФКОС от 31.03.2017 г., са обсъдени на организираната от дирекция АФКОС кръгла маса, проведена в периода 27-29.09.2017 г. в с. Арбанаси, В. Търново. Като продължение на проведените дискусии е инициирана и проведена среща в дирекция АФКОС с представители на ДФЗ, ВКП и Специализираното звено за противодействие на измамите със средства на ЕС към СГП.

II. Законодателни и административни мерки за борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС

1. Законодателни мерки

1.1. Закон за изменение и допълнение на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ДВ, бр. 85 от 24.10.2017 г.). Измененията, направени въз основа на натрупаната практика в прилагането на закона, целят прецизиране на конкретни разпоредби и отстраняване в максимална степен на риска от разнопосочен подход в отделни процеси при управлението на средствата от ЕСИФ. Промените целят обезпечаване на принципа на добро финансово управление по отношение на предвиденото по програмите националното съфинансиране, осигурявано чрез трансфер от централния бюджет. Въвежда се унифициран подход, при който правилата, по които се управляват средствата от ЕСИФ, да бъдат приложими и към втория компонент от публичният принос – националното съфинансиране. С предложените изменения са прецизирани текстове, свързани с финансовото управление и контрол. Гарантира се постигането на по-добра финансова дисциплина и максимална защита на публичния принос чрез регламентиране на изплащането на безвъзмездната финансова помощ, съответно в случаите, при които е налице съмнение за

нередност, и в случаите, при които се извършва финансова корекция при вече установена нередност. С измененията в ЗУСЕСИФ се постига и рационализиране на административната практика. Измененията и допълненията в ЗУСЕСИФ допринасят за оптимизиране на системата за управление на средствата от ЕСИФ, включително съответстващото национално съфинансиране, както и за повишаване като цяло на нейната ефективност и ефикасност.

1.2. Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 63 от 04.08.2017 г.), в който с цел оптимизиране на механизма за предоставяне на данъчна и осигурителна информация на Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) е допълнена правната разпоредба на чл. 74, ал. 1 т. 5 от ДОПК, с което е предоставено право за получаване на информация от дирекция АФКОС като национална контактна точка с ОЛАФ по силата на Регламент № 883/2013.

1.3. Законопроект за мерките срещу изпирането на пари е внесен за разглеждане на второ четене в Народното събрание на Република България на 03.11.2017 г.

1.4. Закон за акцизите и данъчните складове (в сила от 01.01.2018 г.), изменен от Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (към 04.08.2017 г. и 17.11.2017 г.), Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (05.12.2017 г.) и Закона за допълнение на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (28.12.2017 г.).

1.5. Изготвен е проект за изменение на Закона за подпомагане на земеделските производители с цел подобряване администрирането на мерките, прилагани по ПРСР, който предвижда разработването на:

- Наредба за условията и реда за изплащане, намаляване или отказ за изплащане, или за оттегляне на изплатената финансова помощ за мерките и подмерките съгласно чл. 9б, т. 2 от цитирания закон;

- Наредба за условията и реда за установяване на изкуствено създадени условия по заявления за подпомагане със средства на Европейския фонд за гарантиране в земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

1.6. С ПМС № 57 от 28.03.2017 г. (ДВ, бр.27 от 31.03.2017 г.) е приета Наредба за посочване на нередности, представляващи основания за налагане на финансови корекции и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове. Създадена е ясна нормативна уредба за определяне на финансовите корекции, които се извършват при установени нередности.

Съгласно чл. 143, §1 на Регламент № 1303/2013 държавите членки носят отговорност за разследване на нередностите и за извършване на необходимите финансови корекции и възстановяване на дължимите суми. Съгласно чл. 122, §2 на Регламент № 1303/2013 държавите членки предотвратяват, откриват и коригират нередностите и възстановяват неправомерно платените суми. Така формулираното задължение на държавите членки поставя в центъра на изпълнението на задължението за доказване на нередността и възстановяване на всички неправомерно платени суми, с цел възстановяване на ситуацията каквато би била, ако нередността не е извършена.

С Наредбата се посочват случаите на нередности, съставляващи нарушение на приложимото право, извършени чрез действия или бездействия от бенефициента, които имат или биха имали за последица нанасянето на вреда на средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове, и които представляват основания за извършване на финансова корекция по чл. 70, ал. 1, т. 9 от Закона за управление на средствата от Европейските

структурни и инвестиционни фондове, както и минималните и максимални стойности на процентните показатели на финансовите корекции, определяни за нередности на основание чл. 70, ал. 1.

1.7. Във връзка с предложение на дирекция ЦВОП, Министерство на финансите, е изготвен проект за изменение и допълнение на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз, за изменение и допълнение на Раздел V „Приключване на нередност“. Мотивите за изменение са необходимостта да се добави хипотеза за приключване на нередност при отпадане на възможността за принудително събиране на недължимо платените и надплатените суми, както и неправомерно получените или неправомерно усвоените средства, включително лихвите върху тях.

В изпълнение на взетото решение на заседание на Съвета, касаещо направеното предложение и заложена задача в Плана за действие за 2017 г., дирекция АФКОС изготви проект за изменение и допълнение на НОПАНФИПСЕС. Проектът е изпратен за становище до членовете на Постоянната работна група по нередностите и е обсъден на присъствено заседание на групата. Изготвеният проект на постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на НОПАНФИПСЕС, заедно с придружаващ пакет документи, са съгласувани по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Изменението на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз е прието с Постановление на Министерския съвет № 35 от 13 март 2018 г. (ДВ, бр. 24 от 16.3.2018 г.).

1.8. Постановление № 75 от 13.04.2017 г. на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 161 на Министерския съвет от 2016 г. за определяне на правила за координация между управляващите органи на програмите и местните инициативни групи, и местните инициативни рибарски групи във връзка с изпълнението на Подхода „Водено от общностите местно развитие“ (ВОМР) за периода 2014-2020 г. (ДВ, бр. 32 от 21.04.2017 г.). С приемане на Постановлението са създадени необходимите гаранции за по-ясно регламентиране на отговорностите по координация във връзка с изпълнението на Подхода ВОМР за периода 2014 - 2020 г. Първият прием на стратегии за ВОМР е проведен през 2016 г. Общият брой на одобрените стратегии са 40, като обхващат 74 общини, от тях 19 стратегии са с участие на повече от един фонд. След приключване на първия прием е изготвен анализ, който констатира проблеми и слабости, налагащи изменение на ПМС № 161 от 2016 г. Основните изменения и допълнения са следните: допълнения в състава на Комитета за координация; уточняване на формите, чрез които Комитетът за координация следи за напредъка в изпълнението на целите на Подхода ВОМР; с цел ясно дефиниране на отговорностите при координацията на Подхода ВОМР се регламентира начинът на работа на Комитета за избор на проекти; направени са промени в председателството на Комитета за избор с цел привеждане в съответствие с функциите на УО, отговарящ за прилагане на Подхода ВОМР; прецизиран е срока, по отношение на който УО на програмите, участващи във финансирането на съответните стратегии, подготвят указания за прием на проекти, подавани по стратегиите за ВОМР; регламентирани са задълженията на МИГ/МИРГ, свързани с мониторинга на изпълнението на проектите към стратегия за ВОМР. С нормативния акт са направени промени в приетата с ПМС № 243 от 2016 г. Наредба за определяне на условията, реда, механизма за функциониране на информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за определяне на условията и

реда за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН, като същата става приложима и по отношение на Програмата за развитие на селските райони за операциите финансирани чрез Подхода BOMP.

2. Административни мерки

2.1. Постановление на Министерския съвет № 307 за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Агенция „Митници” (ДВ, бр. 102 от 22.12.2017 г.). Предприети са организационни промени с цел засилване на административния капацитет на българската митническа администрация, както и за подобряване на оперативната организация на работа. Цел на измененията е обезпечаване правомощията на директора на Агенция „Митници” чрез оптимизиране структурата на администрацията, актуализиране числеността на персонала на централно и териториално ниво, и дефиниране функциите на административните звена в агенцията. Приетите изменения и допълнения оптимизират административния капацитет на централно ниво с оглед функциите по разработване и прилагане на законодателството в рамките на дейността на митническата администрация и осъществяване на методическо ръководство, както и на териториално ниво - в интерес на ефективното осъществяване на дейността на митническите органи и засилване на митническия контрол, включително в областта на митническите, акцизни и валутни нарушения и престъпления, и подобряване на бизнес климата.

2.2. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-2 от 30.06.2016 г. за реда и начина за осъществяване, координация и хармонизация на специфичните одитни дейности по фондове и програми на Европейския съюз, издадена от министъра на финансите (ДВ, бр. 86 от 27.10.2017 г.). Причината за предлаганите изменения в Наредбата е промяната в системата на органите за управление и контрол на средствата от Европейския съюз. Целта на измененията е изпълнение на Решение № 223 от 24.04.2017 г. на Министерския съвет, с което функцията на Одитен орган по „Програмата за морско дело и рибарство“, съфинансирана със средства от Европейския фонд за морско дело и рибарство, е възложена на Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от Европейските земеделски фондове“ – второстепенен разпоредител към министъра на земеделието и храните.

2.3. Изменения на Наредба Н-18/2006 г. (ДВ, бр.76 от 19.09.2017 г.). Иницирираните от НАП законодателни промени са с цел противодействие на измами в бранш „Горива“. Във връзка с констатациите от извършен анализ през второто тримесечие на 2017 г. в хода на проверките на лица, осъществяващи продажби на течни горива като крайни разпространители са констатирани множество случаи на прекъсване на връзките/комуникациите между основните елементи на системата, вследствие на което са проточвани и продавани количества горива, които не са отчетени към системата на НАП. Служители от дирекция „Контрол“ участват в междуправителствени работни групи за дефинирането на проблеми и предлагане на промени на нормативната база, които да ограничат щетите от неотчитане на продажби на горива. В тази връзка с една част от приетите изменения на Наредба Н-18/2006 г. се цели по нормативен път да се възпрепятства възникването на ситуации за манипулиране на ЕСФП чрез прекъсване на работата на отделните модули на системата, както и да не се допуска нерегламентирано използването на технически средства, позволяващи неотчитане на реално извършените продажби.

2.4. Инструкция за изменение и допълнение на Инструкция № 39 от 2011 г. за взаимодействие между Министерството на вътрешните работи и Националната агенция за приходите (ДВ, бр. 100 от 2011 г.), издадена от министъра на вътрешните работи и министъра

на финансите (ДВ, бр. 52 от 30.06.2017 г.).

2.5. Наръчник за одит на средствата от Европейския съюз за програмен период 2014-2020 г., версия 3, утвърден със заповед № 3-45/30.05.2017 г. на изпълнителния директор на ИА ОСЕС. Документът съдържа подробно описание на правилата, политиките и процедурите, които Одитният орган следва да прилага. Наръчникът се основава на издадените регламенти на Европейския парламент, Съвета и Комисията, указанията на Европейската комисия за програмен период 2014-2020 г., националното право, както и международно признатите одиторски стандарти и добри практики, приложими за дейността на Одитния орган. Актуализираният Наръчник за одит на средствата от ЕС за програмен период 2014-2020 г. отразява промените в нормативната уредба, свързана с функциите на ИА ОСЕС към 29 май 2017 г. Одобрена е нова методология за одити на системите и одити на операциите. Извършена е допълнителна актуализация на практическите ръководства и по-специално на тези, свързани с одитите на системите, одитите на операциите и контролът на качеството.

2.6. Процедура за управление на потребителските профили в ИСУН, утвърдена от директора на дирекция „Централно координационно звено“ в АМС на 09.06.2017 г. Процедурата определя правилата за работа с Потребителския модул (модул „Потребители“) на ИСУН, осигуряващ децентрализирано електронно управление на потребителските профили в системата за програмния период 2007–2013 г. и 2014–2020 г. Прилага се от дирекция „Централно координационно звено“ в АМС, Междинните звена, Управляващите органи, Сертифициращите органи и Одитиращия орган на програми, дирекция АФКОС, както и други органи и организации, за които се установи необходимост от предоставяне на достъп до системата, във връзка с изпълнение на служебни ангажименти.

2.7. Вътрешни правила за администриране на нередности на УО на ОПТТИ, одобрени на 13.04.2017 г., с които са определени детайлни вътрешните правила, съгласно които Управляващия орган на ОПТТИ изпълнява дейностите, свързани с администриране на нередности и налагане на финансови корекции, издадени на основание чл. 13, ал. 2 от Наредба за администриране на нередности по европейските структурни и инвестиционни фондове.

2.8. Правила за прилагане на критерии за отстраняване на кандидати за финансово подпомагане или ползватели на финансова помощ, съгласно Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза по Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020, одобрени на 14.12.2017 г. Правилата са изготвени предвид установена необходимост от осъществяване на допълнителен контрол на кандидат-бенефициенти и бенефициенти съгласно Регламент №966/2012 на Европейския Парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г.

2.9. Изготвен в ДФЗ проект на Вътрешни правила за администриране на сигнали за нередности и нарушения по програми, схеми и мерки, финансирани от бюджета на ЕС и националния бюджет”, и проект на две отделни инструкции, отнасящи се до последователността на действие на служителите при работа с получени сигнали за нередности и администриране на нередностите – едната свързана с финансиране по ЕСИФ, а другата – по ЕФГЗ. Дата на приемане – 30.10.2017 г. Мотивите за изготвяне на вътрешните правила са необходимостта от актуализация с оглед съответствие със законовите текстове след влизането в сила на ЗУСЕСИФ, Наредбата за администриране на нередност по Европейските структурни и инвестиционни фондове и във връзка с приложение 1 от ПМС № 57 от 28 март 2017 г.

2.10. Процедура за извършване на документална проверка в ИАРА след извършено окончателно плащане на проекти и създаване на нов контролен лист за Проверка на документи

след плащане, одобрени на 21.07.2017 г. Мотивите за изготвяне на процедурата са свързани с по-ефективното прилагане на разпоредбите на чл. 56 „Продължителност на операциите“, т.1. от Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета от 27.07.2006 г. за ЕФР.

2.11. Процедура за извършване на мониторинг и определяне размера на финансови корекции по проекти, финансирани от Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския фонд за рибарство и Методика за определяне размера на финансови корекции по проекти, финансирани от Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския фонд за рибарство. Мотивите за изготвяне на документите са оптимизирани на процеса по извършване на мониторинг и определяне размера на финансови корекции по проекти, финансирани от Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския фонд за рибарство. Документите са добри на 22.11.2017 г.

2.12. Процедура по възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007-2013 г., във връзка с регистрирани нередности от Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, одобрена на 22.11.2017 г. Процедурата урежда реда за събиране на вземанията на ИАРА във връзка с възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства (установена нередност, наложена финансова корекция, както и на други основания посочени в договора за предоставяне на финансова помощ) по проекти, финансирани по ОПРСР 2007-2013 г.

2.13. Методика за определяне размера на финансови корекции по проекти, финансирани от ОПРСР, финансирана от Европейския фонд за рибарство, одобрена на 22.11.2017 г. Документът определя принципите за налагане на финансови корекции по проекти, реализирани по ОПРСР и в миниторинг, както следва: проекти по мярка 2.1 „Производствени инвестиции в аквакултурата“ и 2.6 „Инвестиции в преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура“, и на проекти по подмярка 4.1.А „Финансова подкрепа за прилагане на местните стратегии за развитие и покриване на оперативните разходи на рибарски групи“. Прилага се в случаи на нередности, които представляват нарушение на нормативни разпоредби, както и на договорните отношения между ИАРА и ползвателите, получили БФП по ОПРСР 2007 – 2013.

2.14. Правила за превенция на корупционни практики и нарушения при възлагането на обществени поръчки в системата на НАП, утвърдени със Заповед № ЗЦУ-778/22.06.2017 г. на изпълнителния директор на НАП, като са проведени допълнителни обучения по Закона за обществените поръчки и налагане на финансови корекции по Оперативна програма „Добро управление“.

III. Организационни и оперативни мерки за осъществяване на ефективна превенция и противодействие на нередностите и измамите, засягащи приходната и разходната част на бюджета на ЕС и на националния бюджет

1. Организационни мерки

1.1. Приет е План за действие за 2017 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС 2014-2020 г. Планът за действие за 2017 г. е одобрен от Съвета АФКОС, внесен е в Министерския съвет и приет с Решение на МС № 168/24.03.2017 г.

В края на м. ноември 2017 г. е изготвен проект на План за действие за 2018 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020 г. Планът за действие за 2018 г. е изготвен от дирекция АФКОС в тясна комуникация с всички членове на Съвета АФКОС и ПРБ и е одобрен на редовното заседание на Съвета на 30.11.2017 г. Планът за действие за 2018 г., като инструмент за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, за периода 2014-2020 г., поставя ясна годишна рамка за достигане на заложените стратегически и оперативни цели. Дейностите, включени в плана, надграждат постигнатите до момента резултати, като за някои хоризонтални мерки е осигурена необходимата приемственост с предходния План за действие за 2017 г. Планът е приет с Решение на МС № 177/22.03.2018 г.

1.2. Споразумения за сътрудничество.

1.2.1. Споразумение за взаимодействие между Прокуратурата на Република България и АДФИ, подписано на 13.01.2017 г.

1.2.2. Споразумение за сътрудничество в областта на обществените поръчки между АОП и АДФИ, подписано на 19.05.2017 г.

1.2.3. Споразумение за сътрудничество между ИА ОСЕС и ИА СОСЕЗФ за обмяна на одитна методология и споделяне на практика в областта на установяване и коригиране на нередности по оперативните програми, съфинансирани от ЕСИФ, подписано на 12.06.2017 г.

1.2.4. Споразумение за сътрудничество при предотвратяване и противодействие на възможен или възникнал конфликт на интереси във връзка с осъществяван предварителен или последващ контрол и проверки по процедури за възлагане на обществени поръчки, подписано на 03.10.2017 г. между КПУКИ, АОП, Сметната палата, АДФИ, дирекция АФКОС-МВР, КЗК и ИАОСЕС.

1.3. Инструкции за взаимодействие.

1.3.1. Инструкция за взаимодействие и обмен на информация между Агенция „Митници” и Национална агенция за приходите (рег. № 32-43322/16.02.2017 г. – АМ и 01/16.02.2017 г. – НАП).

1.3.2. Инструкция за взаимодействие между митническите органи и органите на Министерство на вътрешните работи (рег. № И-2/13.07.2017 г. – МФ и 81213-878/06.07.2017 г. – МВР)81213-878, с която се определят новите условия и редът за взаимодействие между структурите, във връзка с изпълнението на функционалните им задължения (ДВ, бр. 59 на 21.07.2017 г.).

1.3.3. Инструкция №2 от 22.05.2017 г. за взаимодействие и обмен на информация между Националната агенция за приходите и Държавен фонд „Земеделие“;

1.3.4. Инструкция №И-3/26.10.2017 г. по описа на МФ и № РД06-8/23.10.2017 г. по описа на МТСП за взаимодействие и обмен на информация между Националната агенция за приходите и Министерство на труда и социалната политика (ДВ, бр. 88 от 03.11.2017 г.)

2. Реорганизация на звена/подобряване на кадровото обезпечаване

2.1. С Постановление № 237 от 23 октомври 2017 г. се създава Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и се приема Устройствен правилник на ИА ОПНОИР. Съгласно чл. 2 от Постановление № 237/2017 г. агенцията изпълнява функциите на управляващ орган на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. и всички произтичащи от това задължения, и отговорности съгласно националното законодателство и правото на Европейския съюз. Съгласно Заповед №

РД09-16/05.02.2018 г. към дирекция „Управление на риска и контрол“ на ИА ОПНОИР има определени четирима служители по нередности.

2.2. В МРРБ през 2017 г. са извършени промени в системите за управление и контрол на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, вследствие на структурна промяна в Министерството на регионалното развитие и благоустройството. С Постановление № 171/2017 г. на Министерския съвет е приет нов Устройствен правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (ДВ, бр. 68 от 22.08.2017 г.). С посочения правилник е създадена Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“, правоприемник на Главна дирекция „Градско и регионално развитие“, определена за Управляващ орган на ОПРР. Извършените промени са с цел оптимизиране на структурата на дирекцията по отношение на административния капацитет и с цел по-надеждно функциониране на системите за управление и контрол.

2.3. През 2017 г. е извършено преструктуриране на Главна дирекция „Оперативна програма околна среда“, МОСВ. Преструктурирането е извършено с цел оптимизиране и опростяване на процесите и съобразно натрупания опит по управление и изпълнение на ОПОС.

2.4. С изменения в Устройствения правилник на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ (ДВ, бр. 40 от 19.05.2017 г.), дирекция „Одити на средствата по социална политика, образование и рибарство“ се преименува на дирекция „Одити на средствата по социална политика и образование“. Направената оптимизация в дейността на дирекцията е във връзка с преминаването на функцията на Одитен орган по „Програмата за морско дело и рибарство“, към Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от Европейските земеделски фондове“.

2.5. В ДФ „Земеделие“ е увеличена бройката на служителите в дирекция „Противодействие на измамите“ за контакт с дирекция АФКОС. Определен е служител на дирекцията, който пряко да администрира обмена на информация между дирекция „Противодействие на измамите“ и дирекция АФКОС.

2.6. Във връзка с идентифицираната потребност от системен и целенасочен контрол спрямо лица, които не декларират или декларират в по-малък размер приходите си от електронна търговия, от месец март 2016 г. в дирекция „Контрол“ към ЦУ на НАП функционира специализиран отдел „Електронен одит“. Едно от основните направления в дейността на отдела е мониторинг и контрол върху електронната търговия. Анализира се дейността на лица, осъществяващи търговска дейност чрез използване на различни интернет платформи, изисква се и се обработва информация от големите куриерски фирми за извършените доставки с наложен платеж на закупени в интернет стоки. Информацията се съпоставя с наличните в информационната система на НАП данни и се възлагат контролни действия спрямо лицата, укриващи приходи/доходи от продажби в интернет.

В края на 2017 г. стартира проект „Повишаване на административния капацитет на НАП за осъществяване на мониторинг и контрол на електронната търговия“, който се осъществява с помощта на Службата за подкрепа на структурните реформи към ЕК. В рамките на проекта се предвижда да бъдат обучени 75 служители от териториалните структури на агенцията.

2.7. В изпълнение на Наредба Н-1 от 03.06.2016 г. за условията и реда за извършване на изследване за професионална и психологическа пригодност при назначаване и повишаване в длъжност в Агенция „Митници“, в началото на 2017 г. започна провеждането на изследване за професионална и психологическа пригодност като отделен етап от процедурите за назначаване и повишаване в длъжност в АМ. Обявени бяха 195 конкурсни процедури и 192 процедури за

повишаване в длъжност чрез конкурентен подбор. В изпълнение на посочената наредба и в съответствие с изискванията за длъжностите в АМ бяха изследвани 1 590 лица, като бяха назначени 114 нови служители по служебно правоотношение и 41 по трудово правоотношение. Предвид един от приоритетите на АМ, а именно повишаване на мотивацията на митническите служители, над 200 служители на АМ бяха повишени в длъжност чрез конкурентен подбор.

3. Обучения за повишаване осведомеността в борбата с измамите

През 2017 г. институциите, представени в Съвета и ПРБ, са изпълнили ангажимента си за провеждане на обучения, чиято цел е повишаване административния капацитет на служителите в областта на защита на финансовите интереси на ЕС. Проведени са редица обучения и форуми за обмяна на опит по теми, свързани с ефективна превенция и противодействие на нередностите и измамите със средства на ЕС. В изпълнение на заложените задачи в Плана за действие за 2017 г. Управляващите органи регулярно провеждат обучения на служители и бенефициенти, включващи теми свързани с избягване на грешки, финансови корекции и нередности в Школата по публични финанси към МФ, ИПА и различни външни обучаващи институции. Примери за проведени обучения са:

3.1. Обучения, проведени от ИА ОСЕС. През 2017 г. от лектори – служители на ИА ОСЕС са проведени 24 обучения с участие на 755 представители на: Управляващи органи, Сертифициращ орган, Върховен административен съд, Централно координационно звено, Национален институт по правосъдието, Прокуратурата на Република България, министерства, агенции, общинска администрация – бенефициенти и други възложители по ЗОП. Темите на обученията включват: нарушения в областта на обществените поръчки, които водят до финансови корекции; нередности и индикатори за измама при обществените поръчки - опитът на Одитния орган по програмите, съфинансирани със средства от ЕСИФ; подход на Одитния орган при извършване на проверки на обществени поръчки при одитите на системите и одитите на операциите, съгласно Наръчника за одит на средства от ЕС за програмен период 2014-2020, представяне на подхода на Одитния орган за одит на системите и одит на операциите по оперативните програми, ангажименти на Одитния орган по Оперативните програми за програмен период 2014-2020 и резултати от изпълнението им и др.

Посочените обучения допринасят за повишаване на информираността на бенефициентите и възложителите по ЗОП относно допусканите нарушения и нередности, в частност на правилата за възлагане на обществени поръчки, и насоките за тяхното коригиране и избягване в бъдеще, както и за съдействие, и взаимно сътрудничество с останалите органи на национално ниво за предотвратяване и противодействие на възможен или възникнал конфликт на интереси във връзка с осъществяван предварителен или последващ контрол и проверки на процедури за възлагане на обществени поръчки.

3.2. Обучения проведени от ПРБ. През 2017 г. в изпълнение на годишната програма за обучение в ПРБ е проведен широкомащабен цикъл от 27 двудневни обучения с участието на 75 прокурори от всички апелативни райони. Съдържание на обучителните теми: разглеждане на престъпни състави, които често се използват в противодействието на престъпленията, засягащи финансовите интереси на ЕС - нецелево разходване на бюджет, документни престъпления, престъпления по служба, присвоявания, подкупи и търговия с влияние. Цикълът съставляваше основна част от обучителния календар на Прокуратурата на Република България за 2017 г. и беше основан на мултидисциплинарен подход, с участието на академични фактори, прокурори, представители на Агенцията за държавна финансове инспекция и ИА ОСЕС.

С програмата се реализираха надграждащи обучителни мероприятия от практическо

естество с относително стабилна целева група – участници от първоинстанционните и второинстанционните прокуратури, специализирани в наказателните производства за престъпления с корупционен елемент и засягащи публичните финанси. По този начин е направен опит за представяне, споделяне и налагане на добри практики във воденето на наказателните производства по всички сегменти от утвърдения за нуждите на отчетността в ПРБ Единен каталог на корупционните престъпления.

3.3. Обучения – кръгли маси проведени от дирекция АФКОС. Дирекция АФКОС организира и проведе през 2017 г. две тридневни кръгли маси на тема „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз. Разследване на престъпления, свързани със злоупотреби със средства на Европейския съюз“. Първата кръгла маса е проведена в периода 27-29.09.2017 г. в с. Арбанаси, област Велико Търново, а втората – в периода 23-25.10.2017 г. в с. Марково, област Пловдив. Участници са 80 разследващи полицаи и оперативни работници от 28-те Областни дирекции на МВР в България, Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ и Главна дирекция „Национална полиция“, както и 20 представители от: Държавен фонд „Земеделие“, Министерство на икономиката, Министерство на труда и социалната политика, Върховна касационна прокуратура, Апелативен съд град София и дирекция АФКОС. По време на кръглите маси се проведе специализирано обучение и обмяна на опит за служителите от специализираните органи, осъществено чрез представяне и дискутиране на механизмите на европейско и национално ниво за борба с нередностите и измамите при усвояването на средствата от Европейския съюз, чрез споделяне на добри практики при разкриването и разследването на престъпленията, както и чрез решаване на конкретни казуси от съдебната практика.

3.4. Обучения от НИП. През 2017 г. са проведени редица обучения, организирани от НИП в рамките на проект „Качествено професионално обучение за повишаване ефективността на правосъдието“ по договор № BG05SFOP001-3.002-0001-C01/11.11.2016 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Добро управление“, с участието на съдии, съдебни помощници и служители, прокурори и следователи. Програмата включва:

- Среща-дискусия „Прилагане на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове“, проведена на 31.03.2017 с 53 участници, от които 27 съдии, 6 съдебни помощника, както и представители на дирекция „Правна“ на МС, ЦКЗ – АМС, НФ-МФ и ИА ОСЕС;

- Регионално обучение на тема „Приложението на ЗПЗП и ЗУСЕСИФ“, проведено в периода 23-24.03.2017 г., и организирано съвместно с Административен съд Шумен, с участие на 30 обучаеми, от които 26 съдии, 3 съдебни служители и 1 съдебен помощник;

- В периода 27-29.03.2017 г. е проведено „Обучение за административни ръководители“, с участието на 25 административни ръководители на съдилища. Разгледана е темата: „Управление на цикъла на обществените поръчки. Процедура по директно възлагане“ – 1-ва и 2-ра част – 3 часа;

- Регионално обучение на тема „Проблеми по прилагането на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове“, проведено в периода 11-12.05.2017 г., съвместно с ОС Добрич и организирано с участието на 28 обучаеми, от които 26 съдии и 2 съдебни помощника;

- Регионално обучение на тема „Обща селскостопанска политика на ЕС. Процедури пред Разплащателната агенция. Съдебна практика. Ново европейско законодателство за периода 2014-2020 г. Регламенти. Делегирани регламенти“, проведено в периода 19-20.05.17 г. съвместно с Административен съд Хасково с 17 обучаеми, от които 15 съдии, 1 съдебен

помощник и 1 съдебен служител;

- Електронно обучение „Съдебна практика по ЗУСЕСИФ” – период на провеждане 19.09.2017 - 24.10.2017 с общо 38 участници (по длъжност: 19 съдии, 4 прокурори, 1 следовател, 2 съдии по вписванията, 8 съдебни помощници и 4 съдебни служители.);

- Съвместно регионално обучение с Административен съд Велико Търново на тема „Проблеми при правоприлагането на Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове”, 19-20.10.2017 г., 19 участници, от които 15 съдии и 4 съдебни помощници;

- В периода 13-30.11.2017 г. е проведена он-лайн дискусия на тема „Обжалване на насоките за кандидатстване по ЗУСЕСИФ” по проект „Иновативни продукти и услуги, предоставяни от НИП” с 33 участника, от които 22 съдии, 10 съдебни служители и 1 съдия по вписванията;

- Обучение „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз. Престъпни състави. Функции на ОЛАФ”, 11-12.12.2017 г. НИП, София, 36 участници – 9 съдии, 15 прокурори, 3 следователи, 1 съдебен помощник, 5 служители на МВР, 3 служители в ДАНС.

3.5. Обучения на служители от ИА ОСЕС. През 2017 г. служители на ИА ОСЕС са взели участие в обучения за повишаване на осведомеността в борбата с измамите, както следва: Вътрешен семинар на тема: „Усъвършенстване на знанията и уменията на служителите в Одитния орган за програмния период 2014-2020 по управление на корупционния риск и работа с ИСУН 2020“ с 57 участници; Семинар на тема: „Дигитални измами и киберсигурност“ – 1 одитор; Семинар на тема: „Информационна сигурност“ – 2 одитори; Семинар на тема: „Практика на Одитния орган при нередностите, свързани с прилагането на ЗОП в ОП“ – 2 одитори; Семинар на тема: „Ролята на вътрешния одит за превантивната защита по отношение на информационната сигурност в организацията“ – 1 одитор.

3.6. Обучения на служители на Сертифициращия орган по оперативните програми, финансирани от ЕФРР, ЕСФ и КФ на ЕС, Министерство на финансите: първо тримесечие - 2 обучения, 5 обучени служители; второ тримесечие - 18 обучения, 50 обучени служители; четвърто тримесечие – 15 обучения, 38 обучени.

3.7. Обучения на служители от МРРБ. ГД СППРР - През втората половина на 2017 г. в ГД СППРР са проведени обучения на тема „Мониторинг на проекти, финансирани от ЕСИФ – прилагане на мерки за борба с измамите“.

3.8. Обучения на служители от УО на ОПТТИ. През 2017 г. е организирано обучение за служителите на УО и за бенефициентите по ОПТТИ 2014-2020 г. на тема „Индикатори за измама при подготовката и изпълнението на проекти, съфинансирани със средства на ЕСИФ, включително конфликт на интереси“ с лектор от ИА ОСЕС. Обучението допринася за повишаване на административния капацитет на служителите на УО на ОПТТИ и на бенефициентите по програмата по отношение идентифицирането и предотвратяването на измами при изпълнение на проекти в рамките на ОПТТИ, и спомага за въвеждане на ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите при отчитане на установените рискове в съответствие с изискването на член 125, т. 4, буква (в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013. В допълнение, през 2017 г. шестима представители на УО на ОПТТИ участват в обучения на теми, свързани с превенцията на нередности и измами, включително прилагането на индикаторите за измама („червените флагове“).

3.9. Обучения на служители от МТСП. През 2017 г. обучения, свързани с управление на риска, борба с измамите и нередности са посетили 17 служители на ГД ЕФМПП.

3.10. Обучения на служители от ОП НОИР. На 16.02.2017 г. в Изпълнителна агенция

„Одит на средствата от ЕС“ е проведено обучение на 20 служители от Управляващия орган на ОП НОИР на тема „Нередности и измами – ключови понятия и отговорности на Управляващия и Одитния орган“. На 14.07.2017 г. служителите на Управляващия орган на ОП НОИР участват в еднодневен семинар „Нередности и измами със средства от ЕСИФ“, който се проведе в гр. София с участие на лектори от дирекция АФКОС. Семинарът е организиран с цел повишаване капацитета на експертите и детайлното им запознаване с най-актуалната нормативна база и практиките в областта. На обучението са представени правните основи, дефинициите, правомощията на ОЛАФ и дирекция АФКОС, Националната стратегия за борба с измамите, както и процедурите за администриране на сигнали и нередности, докладване на нередности, предприемане на корективни действия и контрол. По темата административни проверки за идентифициране на нередности, експертите са обучени за работа по сигнали, извършване на документални проверки и проверки на място, както и докладване.

3.11. Обучения на служители от ОП „Добро управление“. Проведено е обучение на 20.06.2017 г. от ИА ОСЕС на тема „Нередности и измами“. Проведено е обучение на 29.08.2017 г. от дирекция АФКОС на тема „Оценка на риска от измами и ефективно прилагане на пропорционални мерки за борба с измамите“. Проведено е обучение през месец юни 2017 г. от дирекция ЦКЗ - АМС относно инструмента ARACHNE.

3.12. Държавен фонд „Земеделие“. Проведена е кръгла маса „Администриране на сигнали за нередности“ с лектори от МВР, УО, Прокуратура и Съд. На 05.01.2017 г. в ДФЗ-ЦУ е проведено обучение на тема „Борба и превенция на измами и корупция при разходване на финансови средства на ЕС“. Обучени са 20 служители. В периода 14-16.03.2017 г. в гр. В.Търново е проведено обучение на 100 служители по превенция на нарушенията при провеждане на обществени поръчки.

3.13. Обучения на служители от АДФИ. През 2017 г. един служител е участвал в курс „Борба срещу корупцията“, организиран от Националното висше училище по администрация на Франция, 30 служители са участвали в семинар/обучение с органите на Прокуратурата на Република България и е проведено обучение на 48 служители относно контрола в областта на обществените поръчки.

3.14. В изпълнение на Годишния план за обучение на служителите на Агенция „Митници“ през 2017 г. са проведени 108 обучения, семинари и работни срещи на национално ниво и 124 на регионално ниво. Броят на участниците в тях е съответно 1 827 на национално ниво и 2 662 на регионално ниво.

4. Въведени ИТ инструменти, системи за обмен на информация, риск индикатори, рискови профили, червени флагове

4.1. ИТ инструменти, системи за обмен на информация.

4.1.1. Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в Република България 2020 (ИСУН). През 2017 г. активно се използват модулите за електронно кандидатстване и електронно отчитане. Към края на 2017 г. 98% от подадените проектни предложения са по електронен път. Проведени са обучения на служителите в областните информационни центрове в страната, които оказват съдействие на кандидати при срещани от тях затруднения. Осигурен е редовен контакт и сътрудничество с потребителите на системата чрез създаденото звено за техническа помощ – „Хелп деск“ на системата ИСУН. Към 31.12.2017 г. потребителите на вътрешната среда на системата са 2 632, на модул електронно кандидатстване – над 31 700, а на модул електронно отчитане почти 8 000.

4.1.2. Инструмент на ЕК за измерване на риска от измами и нередности ARACHNE. ARACHNE е специализиран софтуерен инструмент за оценка на риска, който цели повишаване ефикасността на подбора, управлението, проверките и одита на проектите, в т.ч. въвеждане на ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите в съответствие с чл. 125 (4)(с) от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Инструментът ARACHNE може да повиши ефикасността на подбора, управлението, проверките и одита на проекти, като допълнително подобри определянето, предотвратяването и откриването на измами. Пригоден е за определяне и оценка на риска от измама, в т.ч. при възлагане на обществени поръчки, сфера - особено изложена на нередности и измами. Системата предоставя възможност за продължително и систематично наблюдение, и преглед на данни от вътрешни и външни източници по отношение на проекти, бенефициенти, договори и изпълнители. Инструментът се захранва с информация от вече налична такава в Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН и ИСУН 2020). Информацията се анализира като фокусира контролите по проектите с най-висок риск. Дирекция „Централно координационно звено“ към Администрацията на Министерския съвет е национален координатор на системата ARACHNE, като управлява профилите за достъп до нея. Със Заповед № Р-181 на заместник-министър председателя от 18.09.2017 г. е утвърдена втора версия на Процедурата за управление на достъпа до ARACHNE, в която е предвидена възможност всяка организация, в зависимост от служебните ангажименти на съответните служители, да има до 10 профили - съответно с роли Ръководител или Наблюдател, и неограничен брой профили с роля Експерт. През 2017 г. са създадени профили на над 150 потребители от всички управляващи органи за достъп до инструмента ARACHNE.

4.1.3. Единна национална уеб-базирана платформа за електронно възлагане на обществени поръчки. Единната национална уеб-базирана платформа за електронно възлагане на обществени поръчки ще се поддържа от АОП. В тази връзка през 2017 г. е обявена обществена поръчка за избор на изпълнител, който да изгради платформата. Договорът с избора за изпълнител е подписан на 15.12.2017 г. Платформата ще се реализира на модулен принцип на два етапа. Първият етап обхваща изграждането на функционалности, включително до електронно подаване и отваряне на оферти/заявления за участие. Модулите, които ще се създават са електронна регистрация, електронно обявяване, електронен подател, обмен на информация в хода на процедурата и др. Вторият етап ще обхване функционалности до възлагане на обществените поръчки и проследяване изпълнението на договора, включително връзка с възможни системи за електронно плащане. Изпълнението на втория етап се очаква да приключи до края на 2020 г. Той обхваща модули като планиране на потребностите, подбор и оценка на офертите, електронно възлагане и управление на договора и др.

4.1.4. След период на тестване и обучение през 2017 г. в ИА ОСЕС започна прилагането на новата версия v.5.1.0.4 на специализирания одитен софтуер Пентана. В него се планират и документират резултатите от одитните ангажименти за одит на системите и одит на операциите по оперативните програми. На всички одитори са създадени лични профили за достъп до одитния софтуер в съответствие с изпълняваните от тях функции.

4.1.5. НАП активно участва в инициативите на ЕК, насочени към засилване на контрола върху електронната търговия и противодействието на измами в тази област. Агенцията е сред учредителите на Работно поле 5 „Електронна търговия“ на EUROFISC, като нейни представители са взели участие в редовните срещи на работното поле на следните дати: 03-04.09.2017 г., Австрия и 20-21.09.2017 г., Латвия. Разширява се използването на съвременен софтуер за импорт и анализ на данни в електронен формат, доставен през 2016 г. и заменил закупения през 2009 г. продукт с цел подобряване на ресурсната обезпеченост на НАП в

областта на електронния одит. В териториалните структури на НАП функционират 16 специализирани екипи за е-ревизии, като през 2017 г. софтуерът е използван в над 600 приключили производства по ДОПК. В бъдеще ще бъде развито и трето направление в дейността на сформирания отдел, а именно компютърни разследвания /IT-Forensic/.

4.1.6. АМ. Процесът на развитие и усъвършенстване на митническите информационни системи и въвеждане на нови модули и системи е част от предизвикателствата пред митническата администрация. В рамките на договор № ДОГ-96/05.05.2016 г. между Министерство на финансите и „Информационно обслужване” АД, са извършени дейности в посока поддръжка, актуализиране и усъвършенстване на функционалностите на информационните системи на Агенция „Митници”, в т.ч. на електронния портал на АМ (eCustoms.bg), на системата за предоставяне на информация за управленски цели от митнически документи, на модул „Пътни такси и разрешителен режим”, „Регистър на задълженията към митническата администрация”, модул „Анализ на риска” и модул „Последващ контрол”. Добавени са нови функционалности в БИМИС по отношение на обработка на митническа декларация при внасяне и подаване на придружаващи документи към МДВ по електронен път. Актуализирани и усъвършенствани са БИМИС, МОД, ITMS и NCTS. През 2017 г. са извършени дейности по усъвършенстване и изграждане на нови функционалности на информационната система РЕЗМА. Промените са наложени и във връзка с приетите мерки на правителството за намаляване на административната тежест върху гражданите и бизнеса (РМС № 496/29.08.2017 г. за изпълнение на РМС № 338/23.06.2017г.). В модул ПТРР са внедрени нови функционалности, завишаващи контрола върху преминаващите през държавната граница леки автомобили и автобуси, с пилотно внедряване на ГКПП Капитан Андреево, както и функционалност за ежедневен импорт на данни за всички видове и категории винетни стикери, продадени от други дистрибутори в страната. Системата за документооборот (АИДА) е усъвършенствана в изпълнение на Решение № 357 на Министерски съвет от 29.06.2017 г., с което се задължават административните органи да приведат системите си за електронен документооборот в съответствие с определения от председателя на Държавна агенция „Електронно управление” технически протокол по чл. 18 от НОИИСРЕАУ, приета с Постановление № 3 на Министерския съвет от 2017 г., при спазване на изискванията на чл. 32 от същата наредба. В рамките на различни проекти по договор № ДОГ-96/05.05.2016 г., са предавани версии, отстраняващи критични проблеми и въвеждащи заявени функционалности в МИСЗА. Системата МИСЗА е основен инструмент за предоставяне на различна статистическа информация, имаща значение за текущата работа на АМ, както и за данните, предоставяни на външни организации, по силата на подписани споразумения с тях. През 2017 г. продължиха дейностите по развитие и усъвършенстване функционалността на Българската акцизна централизирана информационна система. Внедрени в експлоатация са версии на системата, отразяващи измененията в Закона за акцизите и данъчните складове, Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове, Наредба Н-1 от 2014 г. и Наредба Н-7 от 2016 г. Заявени са промени и са проведени тестове по усъвършенстване на БАЦИС във връзка с промени в Европейските спецификации в областта на акцизните информационни системи и в изпълнение на чл. 103в от ЗАДС. Въведени в експлоатация са десет национални електронни административни услуги, предоставяни съгласно ЗАДС. Внедрен в експлоатация е нов модул на БАЦИС – „Регистър тютюни” с реализирани функционалности съгласно промените в Наредба за условията и реда за регистриране на цените на тютюневите изделия. За постигане на целите, заложи в Секторната стратегия за развитие на електронното управление в Агенция „Митници” – „Е-Митници” 2016 – 2020 г. и пътна карта за реализацията ѝ, през 2017 г.

продължи изпълнението на проект „Надграждане на основните системи на Агенция „Митници“ за предоставяне на данни и услуги към външни системи – БИМИС 2020 (фаза 1)” по Оперативна програма „Добро управление”. По Дейност 1 от проекта „Въвеждане на Институционална архитектура на АМ по отношение на Модул „Управление и администриране на Информационните системи в АМ” е внедрена българската Система за директен достъп на търговците до европейските информационни системи и е стартиран процесът на пререгистрация на икономическите оператори. През април 2017 г. започна изпълнението и на Дейност 2 от проекта „Развитие на Институционалната архитектура на АМ за митнически процеси: Внасяне, Изнасяне, Транзит, Митническо задължение, Управление на обезпечения и Обмен на информация с обществения домейн (REX, BTI, Surveillance3, CDMS) и въвеждане на Институционалната архитектура на АМ, чрез внедряване на системи и модули в БИМИС, съответстващи на тези митнически процеси”. В разглеждания период е подписана нова Инstrukция за взаимодействие и обмен на информация между Агенция „Митници” и Национална агенция за приходите, с която е разширен обмена на данни между двете институции. В тази връзка е предоставен достъп на над 600 митнически служители до информационни системи и електронни услуги на НАП, както и над 400 служители от НАП до данни от информационни системи на АМ. През септември 2017 г. е подписано Споразумение за сътрудничество и взаимодействие между Агенция „Митници” и Агенция „Пътна инфраструктура”. Въз основа на споразумението, АМ ежедневно получава информации за продадените винетни стикери от дистрибутори в страната, с които Агенция „Пътна инфраструктура” има сключени договори за дистрибуция на ценните книги. През 2017 г. в автоматизирания модул „Анализ на риска” към БИМИС (МАР) са активирани 199 бр. национални рискови профили за рискови фирми, превозни средства, държави или стоки, с цел предотвратяване на измами, свързани с избягване заплащането на дължимите държавни вземания и др. От създадените рискови профили, 44 бр. са свързани с финансов риск на базата на регламенти, въвеждащи антидъмпингови и изравнителни мита, докато 6 бр. – с проверка на стоки с висок фискален риск.

4.2. Риск индикатори, рискови профили, червени флагове.

4.2.1. ИА ОСЕС. Предоставен е достъп на 60 одитори до инструмента ARACHNE. Всички служители от специализираната администрация на агенцията имат създадени профили в Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН). При изпълнение на одитните ангажменти за програмен период 2014 – 2020 одиторите от ИА ОСЕС използват информацията и документите, съдържащи се и съхранявани в ИСУН.

4.2.2. Дирекция „Национален фонд“, МФ. В изпълнение на контролните си функции Сертифициращият орган използва системата ARACHNE. При изпълнение на функциите си по финансово управление и контрол и осъществяване на комуникация с управляващите органи СО използва ИСУН 2020. В контролните листове за извършване на проверки на отчетна документация и на проведени процедури за възлагане на обществени поръчки от бенефициенти по програмите са оптимизирани въведените контроли за проверка на индикатори за измама (т.нар. червени флагове).

4.2.3. МРРБ. ГД СППРР - В изпълнение на контролните си функции УО на ОПРР използва въведената система ARACHNE, като с цел засилване на мониторинговия капацитет е разширен достъпа на експерти, така че да обхваща всички аспекти на мониторинга и контрола на договорите за безвъзмездна финансова помощ. Взети под внимание са Насоките на Европейската комисия за държавите членки и органите, които отговарят за Оперативните програми, като е разработена процедурата по оценка на риска от измами на ОПРР 2014-2020.

Същата е включена като неразделна част от Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР. В рамките на осъществяване на предварителен контрол преди верификация на постъпили искания за плащане, се извършва задълбочена проверка за наличие на индикатори за нередности и измами, които имат отношение към провежданите от бенефициентите процедури по възлагане на изпълнението („червени флагове“). При всеки отделен случай на установено отклонение, за което остава одитна следа, задължително се извършва допълнителен анализ за наличие на индикатори за нередности и измами („червени флагове“). Червените флагове и начинът за извършване на проверката са определени в Наръчника на УО. Дирекция УТС – Одобрен на 02.10.2017 е Наръчник за изпълнение на програмите, съфинансирани от Инструмента за предприєдинителна помощ 2014-2020. Наръчникът оптимизира процедурите за администриране на нередности в съответствие с изискванията на НАНЕСИФ и спецификите на програмите за ТГС по външни граници с оглед двустранния им характер. Въвежда електронно докладване на случаите на нередности, подлежащи на докладване на национално ниво, чрез създаване на специализиран модул в Информационните системи за управление. В Наръчника са въведени мерки за подобряване дейността на Работната група за самооценка на риска от измами, посредством изменение на формата и включване на представители от Първо ниво на контрол и Националните органи. Определен е минимален брой заседания на годишна база и е въведена възможност за провеждане на извънредни/спешни заседания при установяване „нов вид измама“ и/или изменение на специфични процедури, както и при съществена промяна на служителите в Управляващия орган, която може да окаже влияние върху дейността на работната група. Работната група е извършила самооценка на риска от измами и са разработени ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите. Идентифицирани са нови видове рискове от измами на различните етапи от проектния цикъл – обявяване на покана за набиране на проектни предложения и подбор на проекти, изпълнение и верификация на разходи, сертифициране на разходи и плащане/възстановяване на разходи, техническа помощ и устойчивост/дълготрайност на операциите. Въведени са специфични мерки за минимизиране и отстраняване на идентифицираните рискове на програмно ниво, като същите са отразени в Плана за действие, неразделна част от Инструмента за самооценка на риска от измами.

4.2.4. МТСП. В процедурните правила на УО на ОП РЧР е предвидено активно използване на системата ARACHNE, допълнително спомагаща за изследване на свързаности на физически и юридически лица. Системата е включена като важен инструмент в извършваната оценка на риска от измами, която е част от провежданата от УО политика за борба с измамите. Определени са 137 потребителя. Предстои инсталирането на обновената версия 2 на ARACHNE и осигуряване на достъп до системата на още служители от УО на ОП РЧР с роля Експерт. В рамките на своята контролна дейност УО има разработена Методология за оценка на риска, както на ниво Оперативна програма, така и на ниво операция. Оценката на риска се извършва от специално определена със заповед на Ръководителя на УО работна група и предвижда минимум веднъж годишно преглед и оценка на рисковете. Оценката на риска се извършва в съответствие с Насоките за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите /EGESIF_14-0021-00/. В рамките на извършваната оценка на риска, както и при осъществяване на верификация на постъпили искания за плащане, се извършва анализ за наличие на индикатори за нередности и измами, които имат отношение към провежданите от бенефициентите процедури по възлагане на изпълнението („червени флагове“).

4.2.5. МТИТС. Въведена е версия 2.0 на системата ARACHNE, който да подпомогне Управляващия орган на ОПТТИ при идентифицирането на рискове от измами, конфликт на интереси и нередности. Предоставен е достъп на 10 служители на УО на ОПТТИ. В допълнение през месец декември 2017 г. УО на ОПТТИ извършва актуализация на самооценката на действието на вътрешните контроли за борба с риска от измами при изпълнение на проекти по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г. Дейността е в съответствие с изискванията на т. 30.9 от Процедурния наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г. Самооценката на действието на вътрешните контроли за борба с риска от измами се извършва от назначена от Ръководителя на УО работна група чрез „Инструмента за самооценка“, представляващ Приложение 1 към Насоките на Комисията (Guidance Note on Fraud Risk Assessment and Effective and Proportionate Anti Fraud Measures 2013 Ref. Ares (2013)3769073 - 19/12/2013). Докладът от извършена самооценка на действието на вътрешните контроли за борба с риска от измами е приет на 16.01.2018 г.

4.2.6. МОН. Със Заповед № РД09-39/05.12.2017 е одобрен Наръчник за управление на ОП НОИР – вариант 3.1. В глава 6 от Наръчника за управление на ОП НОИР и актуализираните Системи за управление и контрол е разписана процедура по оценка на риска от измами по ОП НОИР съгласно Насоките на Комисията за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF_14-0021-0016/06/2014). Добавен като приложение 6.8.1.9 в глава 6 е Анекс I към Насоките на Комисията. В глава 12 от наръчника са описани принципите на администриране на нередности от страна на ИА ОПНОИР и контрола на процесите, свързани с тяхната превенция, идентифициране, регистриране, докладване и закриване. На 30.08.2017 г. е утвърдена политика на борба с измамите в съответствие с Анекс 3 към Насоките на Комисията. Утвърдената политика на борба с измамите е публикувана на страницата на ИА ОПНОИР на адрес: <http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=139> като приложение № 12.7 от глава 12 – Нередности. В процеса на оценка на риска от измами на проектно и програмно ниво УО на ОП НОИР използва инструмента ARACHNE. Със Заповед РД 09-7/16.01.2018 г. Ръководителят на УО е определил 66 служители на ИА ОПНОИР, които следва да имат достъп до системата ARACHNE, в т.ч. число 6 служители с роля „Ръководител“, 4 служители с роля на „Наблюдател“ и 56 с роля „Експерти“. Софтуерът за инсталиране на инструмента ARACHNE версия 2.0 е изпратен до служителите в обхвата на заповедта и съответно инсталиран.

4.2.7. МИ. През 2017 г. са извършени две промени в Наръчника на УО на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, както следва - вариант 3, глава 2 „Система за вътрешен контрол и управление на риска“ и глава 10 „Администриране на нередности“, одобрен със заповед № РД-16-289/01.03.2017 г., и вариант 4, глава 2 „Система за вътрешен контрол и управление на риска“ и глава 10 „Администриране на нередности“, приет със заповед № РД-16-1282/29.09.2017 г. Мотивите за извършените промени са повишаване на ефективността при изпълнение на ОПИК и изпълнение на препоръки на Одитния орган. През 2017 г. 20 служители на УО получават достъп до системата ARACHNE. Проверки в системата се извършват съобразно процедурата, разписаната в Наръчника на ОПИК. Тя обхваща проследяването на риска в системата ARACHNE по всеки проект по ОПИК през целия период на изпълнение на проекта. В процедурата е предвидено проверките да започват преди сключване на административен договор с кандидати, като след това се правят при отчитане на проведен избор на изпълнител, преди посещение на място и при подаване на отчет от бенефициента. По този начин в ОПИК се осигурява текущ мониторинг на риска в системата

във всеки един етап от изпълнението на проектите. Допълнително, процедурата предвижда възможност за извънредни проверки - в случай на възникнали съмнения при извършване на обичайните задължения на служителите. Системата ARACHNE се използва активно за превенция на измами, като допълнително спомага за изследване на свързаности на физически и юридически лица. Системата е включена като важен инструмент в извършваната оценка на риска от измами, която е част от провежданата от УО политика за борба с измамите. Във връзка с препоръка, отправена от Одитния орган, УО интегрира допълнителни конкретни проверки (червени флагове) в контролните листа за проверка на ключовите процеси при оценка и договаряне, избор на изпълнител, мониторинг, верификация и плащане. За целта УО е приложил и адаптирал предложените от ЕК мерки – „Информационна бележка относно индикаторите за измами във връзка с ЕФРР, ЕСФ и КФ“ (COCOFO 09/0003/00-BG).

4.2.8. МОСВ. Актуализиран и одобрен на 28.12.2017 г. е Процедурният наръчник на ОПОС. С извършените изменения са предприети действия, чрез които да бъдат смекчени идентифицираните рискове от верифициране и сертифициране на недопустими разходи, от липса на достатъчна одитна следа, от извършване на некачествени и незадълбочени проверки на обществени поръчки, риск от неосигуряване на достатъчна одитна следа, риск от неправилно планиране и провеждане на непълни проверки на място. УО е разработил процедура и методика за оценка на риска, вкл. на риска от измами, която е базирана на Насоките на ЕК за Оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите. УО използва инструмента за оценка на риска – приложение към Насоките.

4.2.9. Дирекция „Добро управление“, АМС. УО на ОПДУ отчита необходимостта от ефективна защита на финансовите интереси по програмата относно потенциалната заплаха от нередности и измами в програмния период 2014-2020 г. УО въвежда и изпълнява процедури за оценка на всички случаи на заподозряна и открита измама. С цел подобряване предотвратяването, разкриването и условията за разследване на нередности и измами, УО използва разработен механизъм за наблюдение и контрол върху риска от нередности и измами чрез процедурата за докладване, корекция и проследяване на нередности. УО на ОПДУ извършва идентифициране и оценка на рисковете от нередности, които подлежат на текуща актуализация два пъти годишно. Дейностите, извършвани от УО на ОПДУ по отношение на нередностите, в т.ч. измами, са описани подробно в Наръчника за изпълнение на ОПДУ, който е публикуван на адрес: <https://www.eufunds.bg/index.php/bg/programen-period-2014-2020/operativni-programi-2014-2020/operativna-programa-dobro-upravlenie-2014-2020>.

4.2.10. ГДГП, МВР – През 2017 г. са изготвени рискови профили по конкретните линии на противодействие на престъпността.

4.2.11. ГДБОП, МВР през годината е въвел в своята оперативна дейност системите ИСУН 2020 и ИСАК, като е проведено първоначално обучение на служителите.

IV. Дейности в областта на координацията и сътрудничеството на национално ниво, с ОЛАФ и с компетентните институции на ЕС и/или държавите членки за защита на финансовите интереси на ЕС

1. Въпросник по чл. 325 от ДФЕС за 2016 г.

Въпросникът по чл. 325 от ДФЕС за 2016 г. изисква представяне на информация за до три важни законодателни, административни, организационни и оперативни мерки, предприети в Република България през 2016 г. с цел борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС. Предоставена е и възможност за посочване в определен обем на допълнителни мерки,

както и на конкретен казус. Отговорът е изготвен от дирекция АФКОС след обобщаване на предложенията на членовете на Съвета и ПРБ. Представени са следните по-важни мерки, предприети в България през 2016 г. с цел борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, а именно: Закон за обществените поръчки и Правилника за неговото прилагане; Наредба за администриране на нередности по Европейските структурни и инвестиционни фондове; Внедряване на системата ARACHNE в практиката на звената за управление, контрол и одит на средствата от ЕС. Като допълнителни мерки във Въпросника са включени също: Създаване на Междуведомствен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари в Главна дирекция „Борба с организираната престъпност” – МВР; Успешно реализиран проект от НАП по европейската програма Еркюл III: „Повишаване на административния капацитет на НАП в областта на контрола на вътреобщностната търговия чрез подобряване на взаимодействието между администрациите на държавите-членки на ЕС в борбата данъчните измами”. Казусът, представен от Република България във Въпросника, като добър пример в борбата с измамите е свързан с подаден до ВКП сигнал от изпълнителния директор на ДФ “Земеделие” по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделските стопанства”, ПРСР програмен период 2014-2020, съдържащ данни за изкуствено създадени условия от страна на кандидати за финансово подпомагане и доставчици на земеделска техника. По случая са представени умишлено завишени и необосновани цени на земеделска техника с цел неправомерно получаване на финансови средства от ЕС и националния бюджет. Представени са предприетите действия по случая от ВКП, СГП (образувано е досъдебно производство), ГДНП, дирекция АФКОС и ОЛАФ. Информацията във Въпросника е попълнена от дирекция АФКОС в специалния модул с предоставен достъп от ОЛАФ, спазвайки поставения срок 31.01.2017 г.

2. Препоръки на Европейската комисия по доклада - Борба с измамите - 2015 г.

Препоръките на ЕК във връзка с доклада – Борба с измамите - 2015 г. са четири, две от които по приходната част на бюджета на ЕС, третата относно подобряване контрола на информацията, предоставяна чрез Системата за управление на нередности (IMS). По четвъртата препоръка компетентните власти на държавите членки (Управляващи органи, Разплащателни агенции, Одитни и Контролни органи) трябваше да информират Комисията за системите и инструментите, използвани за извършване на анализ на риска при планиране и извършване на своите одитни и контролни дейности, с цел въвеждане на ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите със средства на ЕС. Всички членове на Съвета и ПРБ подготвиха информацията относно предприетите действия по изпълнението на препоръките. Изготвената информация от членовете на Съвета и ПРБ беше обобщена и допълнена от дирекция АФКОС и подготвеният отговор от българска страна беше изпратен на 13.02.2017 г. до Европейската комисия в посочения от нея срок. Обобщената информация, изпратена от Република България относно четвъртата препоръка беше включена в Доклада за дейността на Съвета АФКОС за 2016 г. (Приложение 1).

Изпратената от дирекция АФКОС информация по Въпросника и Препоръките беше отразена в Доклада по чл. 325 от ДФЕС на ЕК до ЕП и Съвета – Борба с измамите - 2016 г., като в допълнение на ОЛАФ бяха представени бележки и коментари по доклада, съгласувани с членовете на Съвета АФКОС.

3. Докладване на нередности - координация на национално ниво и с ОЛАФ

На основание чл. 11, ал. 1 от ЗУСЕСИФ, дирекция АФКОС докладва нередности на Европейската служба за борба с измамите и осъществява контрола по прилагане на процедурите за администриране на нередности, засягащи средствата от ЕСИФ. На основание чл. 85б, ал. 2, т. 9 от ПУДМВР, дирекция АФКОС отговаря на национално ниво за докладването до Европейската комисия на нередности, засягащи бюджета на ЕС, делегиран за изпълнение на Република България в режим на споделено управление. Съгласно т. 10 на същия член и алинея, дирекция АФКОС осигурява, наблюдава, контролира и координира докладването на нередности от националните институции към ЕК.

Структурите, администриращи европейски фондове, инструменти и програми по чл. 2 от Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от ЕС и чл. 2 от Наредба за администриране на нередности по ЕСИФ, докладват на дирекция АФКОС до края на месеца, следващ края на всяко тримесечие всички нови нередности и последващите действия, както и промени по вече докладвани в предходни периоди нередности. Дирекция АФКОС от своя страна докладва на Европейската служба за борба с измамите в рамките на втория месец, считано от края на всяко тримесечие, всички нередности, които са подлежащи на докладване до ОЛАФ.

При докладването на нередности дирекция АФКОС получава, обработва, осъществява качествен контрол и изпраща информация за нередности за съответния период. Процесът по докладване на нередности се извършва съгласно утвърдени вътрешни правила.

3.1 Обобщена информация за докладваните до ОЛАФ нередности на годишна база за 2017 година

В изпълнение на чл. 25 от НОПАНФИПСЕС, чл. 24 от НАНЕСИФ и съгласно утвърдени Вътрешни правила, дирекция АФКОС изготвя обобщена информация за докладваните до ОЛАФ нередности на годишна база за предходната година.

Обобщената информация се представя чрез броя и финансовото изражение на докладваните до ОЛАФ нередности.

Посоченият брой отразява уведомленията за новоустановени нередности за предходната година, които са докладвани до ОЛАФ. Не се включва броят на последващи уведомления, докладвани през същата година, като и броят на уведомленията за нередности, които са докладвани като нови и до края на съответната година са приключени чрез прекратяване, поради установяване на факти, опровергаващи основанията за установяване на нередността.

Финансовото изражение на нередността отразява нередната сума, с която са увредени или би могло да бъдат увредени финансовите интереси на ЕС, поради което в статистическата информация е включен само дялът на европейското съфинансиране. Следва да се има предвид, че финансовото изражение на нередността може да отразява реална или потенциална увреда на финансовите интереси, в зависимост от това дали нередността е установена преди или след плащане. Тази особеност произтича от самото определение за нередност. Стойността на финансовото изражение на всяка нередност се взема от последното уведомление изпратено до ОЛАФ. Всички стойности са в евро, тъй като докладването до ОЛАФ се извършва в евро.

Обобщена информация за предприсъединителните програми

През 2017 г. не са установени нови нередности по предприсъединителните програми.

Обобщена информация за фондове и програми за програмен период 2007-2013 г.

Таблица 2

ФОНД	Брой нередности	Финансово изражение (евро)
Европейски фонд за гарантиране на земеделието и Европейски фонд за развитие на селските райони	119	12 653 818
Европейски фонд за рибарство	15	1 440 897
Структурни фондове (Европейски фонд за регионално развитие и Европейски социален фонд)	52	4 222 299
Кохезионен фонд	20	23 733 411

Таблица 3

ПРОГРАМА	Брой нередности	Финансово изражение (евро)
ОП „Регионално развитие”	10	1 160 427
ОП „Околна среда”	29	25 284 395
ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”	10	321 950
ОП „Развитие на човешките ресурси”	6	614 732
ОП „Транспорт”	2	553 274
Програма за трансгранично сътрудничество България – Сърбия	6	4 307
Програма за трансгранично сътрудничество България – Македония	4	5 539
Програма за трансгранично сътрудничество България – Турция	5	11 086

Обобщена информация за фондове и програми за програмен период 2014-2020 г.

Таблица 4

ФОНД	Брой нередности	Финансово изражение (евро)
Европейски фонд за гарантиране на земеделието и Европейски фонд за развитие на селските райони	21	2 409 457
Европейски фонд за регионално развитие	6	365 170

Таблица 5

ПРОГРАМА	Брой нередности	Финансово изражение (евро)
Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“	3	306 798
Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния – България	3	58 372

3.2. Използване на електронни системи при докладване на нередности

Съгласно чл. 27, ал. 3 от НОПАНФИПСЕС и чл. 27, ал. 3 от НАНЕСИФ дирекция АФКОС координира на национално ниво използването на електронната система за управление на нередности (IMS) в съответствие с указанията на ОЛАФ, като осъществява контрол върху коректното въвеждане на информация за установени нередности.

С цел подобряване на качеството на докладването, дирекция АФКОС организира обучение за служителите по нередности в рамките на годишната работна среща. Бяха разгледани методическите указания за докладването на нередности, изискванията за попълване на информация в IMS, беше проведено практическо занятие за работа със системата IMS и обсъдени специфични казуси, възникнали в процеса на докладване на нередности.

3.3. Анализ на нередностите за 2017 г.

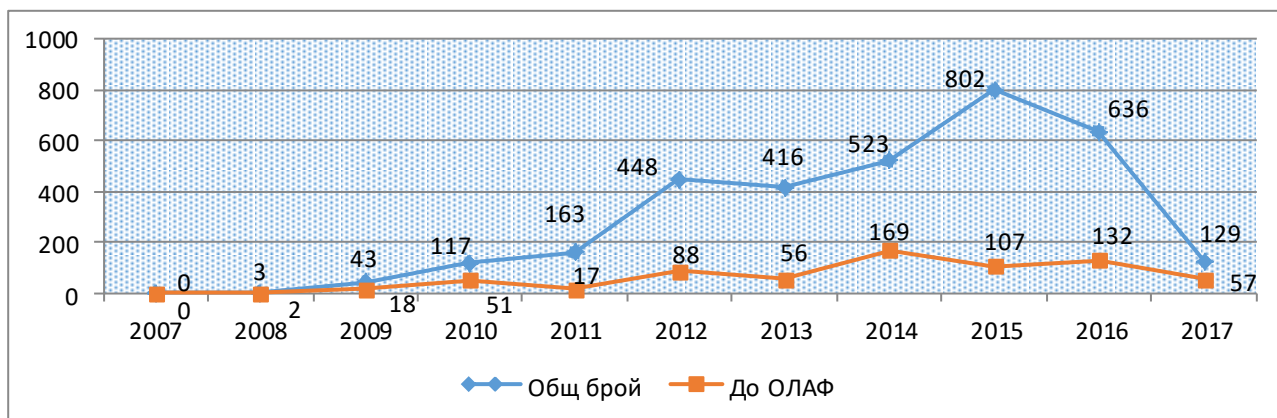


Програмен период 2007-2013 г.

Структурни фондове и Кохезионен фонд

За периода от 2007 г. до 2017 г. по СКФ до дирекция АФКОС са докладвани общо 3280 броя нередности. От тях до ЕК (ОЛАФ)¹ са докладвани 697 броя нередности, което представлява около 21,3% от общия брой. За 2017 г. по СКФ до дирекция АФКОС са докладвани общо 129 нови нередности. От тях до ОЛАФ са докладвани 57 нередности, което представлява около 44% от общия брой на установените нередности за 2017 г. В сравнение с 2016 г. се наблюдава намаление на общия брой нередности с около 80% и на докладваните до ОЛАФ нередности с около 57%. Процентното съотношение на докладваните до ОЛАФ нередности спрямо общия брой на установените нередности за годината е нараснало от 21% за 2016 г. до 44% за 2017 г. Общата стойност на нередните суми² на докладваните до ОЛАФ нередности за 2017 г. възлиза на 33 715 568 евро. За 2017 г. само една нередност е квалифицирана като „подозрение за измама“, с нередна сума от 75 794 евро, което представлява по-малко от 1% от общия брой нередности за 2017 г. по СКФ, около 2% от общия брой докладвани до ОЛАФ нередности за 2017 г. и около 0.2% от общата стойност на нередните суми на докладваните до ОЛАФ нередности за 2017 г. по СКФ.

Графика 1 Брой нередности по години, СКФ



От горната графика е видно, че като цяло за периода от 2007 г. до 2015 г. се наблюдава тенденция на покачване на общия брой на установените нередности, докато през 2016 г. и 2017 г. тенденцията е противоположна. Броят на нередностите, докладвани до ОЛАФ се покачва до 2016 г., а през 2017 г. бележи спад. В следващата графика докладваните до ОЛАФ нередности са представени със сбора на нередните суми по всяка отделна нередност:

¹ Съгласно действащото европейско законодателство, не всички нередности се докладват до ЕК (ОЛАФ), а именно:

а) случаите, при които нередността се състои единствено в цялостно или частично неизпълнение на операция, която е част от съфинансираната оперативна програма, поради фалит на бенефициера;

б) случаи, докладвани доброволно от бенефициера на управляващия или сертифициращия орган, преди разкриването им от който и да е от тях, независимо дали преди или след включването на въпросния разход в сертифицирания отчет, представен на Комисията;

в) случаи, които са разкрити и коригирани от управляващия орган или сертифициращия орган преди включването на въпросния разход в отчет за разходите, представен на Комисията.

Освен това, нередности с нередни суми под прага от 10 000 евро европейско съфинансиране също не се докладват, освен ако изрично не бъде изискано от Комисията.

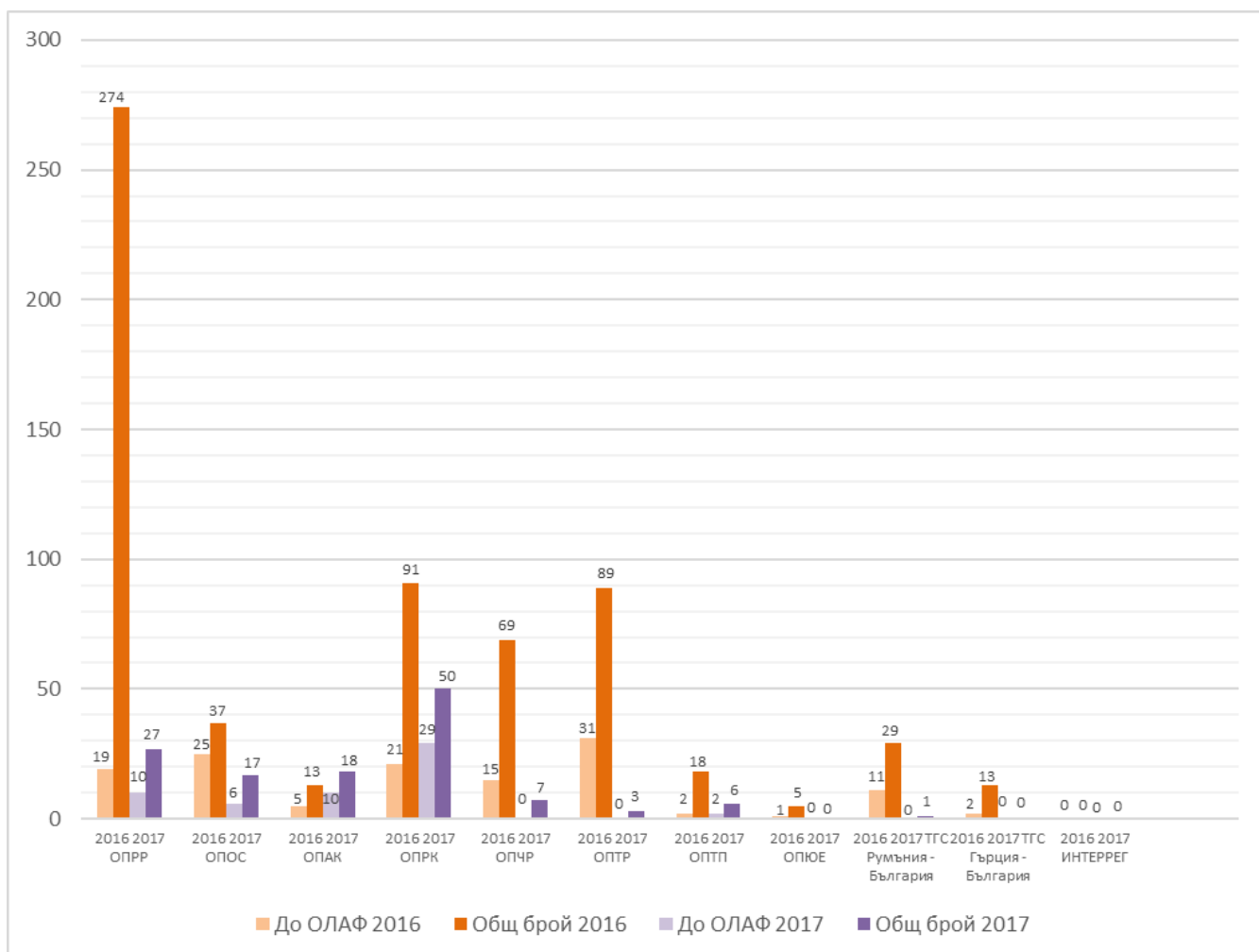
² Съгласно дефиницията, нередност е всяко нарушение на правото на ЕС или на националното право, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на ЕС, чрез извършване на неправомерен разход. Нередната сума представлява стойността на неправомерния разход. Ако нередността е открита преди плащане, нередната сума не е платена и представлява единствено потенциална вреда. В настоящият анализ, всички нередни суми са сбор от европейското и национално съфинансиране.

Графика 2 Докладвани до ОЛАФ нередни суми по години, СКФ



Разглеждайки общия брой установени нередности за 2017 г., в сравнение с 2016 г. по програми, е видно че при повечето програми има значително намаление, например ОП „Транспорт“, ОП „Регионално развитие“ и ОП „Човешки ресурси“, докато при ОП „Административен капацитет“ има леко увеличение. Това е видно от Графика 3, която съпоставя общия брой на установените нередности и частта от тях, докладвани до ОЛАФ, по отделни програми, за 2016 г. и 2017 г.:

Графика 3 Брой нередности по програми за 2015 и 2016 г., СКФ



Основни типове нередности при Структурни фондове и Кохезионен фонд (СКФ)

Таблица 6 посочва броя на нередностите според типа нарушение за периода 2007-2017 г., като отделно са посочени и данните за 2016 и 2017 г.:

Таблица 6

Нередности, свързани с:	2007-2017	2016	2017
проведени процедури за възлагане на обществени поръчки	2 326	497	86
недопустими, незаконосъобразни, неоправдани разходи	484	41	25
неизпълнение на договорни задължения	251	90	15
използване/представяне на неистински документи или документи с невярно съдържание	23	0	0
конфликт на интереси	12	0	0
други	254	9	3

От докладваните нередности за периода 2007-2017 г. се обособяват следните основни типове нередности според вида на извършеното нарушение:

- около 70% са свързани с нарушения при проведени процедури за възлагане на обществени поръчки по ЗОП (прилагане на дискриминационни критерии при избор на изпълнител; необосновано отстраняване на участник; ограничителни условия по отношение на икономическите и финансовите възможности на кандидатите; спечелилият кандидат не отговаря на предварително обявените условия на възложителя; недостатъчни мерки за публичност и прозрачност; разделяне на дейности, които имат идентичен предмет и др.). За 2017 г. докладваните нередности от този тип са 66,6% на годишна база.

- около 14% са свързани с недопустими, незаконосъобразни, неоправдани разходи (изплатен разход, който не е включен в обхвата на проектното предложение; невъзстановяване на неправомерно изплатени средства; авансово изплатените средства не се изразходват за извършване на плащания по договора за безвъзмездна финансова помощ; недопустими разходи извън бюджета на дейността; неспазване на одобрен план за разсрочено плащане и др.). За 2017 г. докладваните нередности от този тип са 19,4% на годишна база.

- около 7,5% са свързани с неизпълнение на договорни задължения (системно неизпълнение на дейности; некачествено или непълно изпълнение; неотстраняване на дефекти при изпълнението; разлика между проекта и изпълнението на дейностите и др.). За 2017 г. докладваните нередности от този тип са 11,6% на годишна база.

- по-малко от 1% от докладваните нередности са свързани със следните нарушения: подадени декларации с невярно съдържание; неистински разходооправдателни документи; представени различни оригинали и заверени копия на документи; непредставяне на разходооправдателни документи; липса на изискуеми документи; липса на одитна следа; конфликт на интереси, като има вероятност броят на нередностите с това нарушение да е по-голям, тъй като съмнение за конфликт на интереси съществува при някои от другите типове нередности; двойно финансиране.

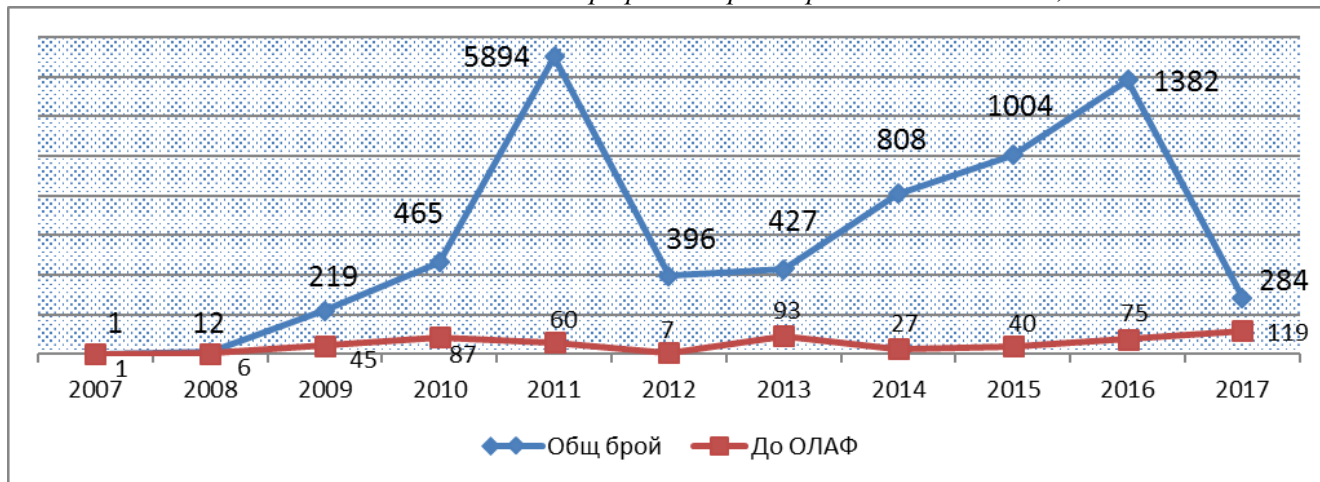
- около 8% от докладваните нередности са свързани с други нарушения или не е уточнен типа на нарушенията. За 2017 г. броят на тези нередности са около 2%.

Европейски фонд за гарантиране на земеделието и Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони

За периода 2007-2017 г. по ЕФГЗ и ЕЗФРСР до дирекция АФКОС са докладвани 10892 броя нередности общо. От тях до ОЛАФ са докладвани 560 броя нередности, което представлява около 5,14% от общия брой. За 2017 г. по ЕФГЗ и ЕЗФРСР до дирекция АФКОС са докладвани 284 нередности общо. От тях до ОЛАФ са докладвани 119 нередности, което представлява около 42% от общия брой на установените нередности за годината.

За периода до 2016 г. се наблюдава тенденция на покачване на броя на установените нередности, като рязко повишение има през 2011 г., във връзка установена административна грешка, свързана с промяна в националната система за регистрация на площите. През 2017 г. е отбелязан значителен спад в броя на установените нередности. Това е видно от графика 4:

Графика 4 Брой нередности по години, ЕФГЗ и ЕЗФРСР



По отношение на нередностите, докладвани до ОЛАФ, след 2014 г. се наблюдава ясно изразена тенденция на увеличение с около 50% всяка следваща година. През 2017 г. рязко се повишава съотношението на броя на нередностите, докладвани до ОЛАФ спрямо общия брой на установените нередности.

При нередните суми на годишна база на докладваните до ОЛАФ нередности, също няма ясно изразена тенденция, като до 2010 г. има увеличение, следва намаление до 2012 г. За 2013 г. има пик, който е на нивото от 2010 г., а за 2014 г. има повече от двукратно намаление спрямо 2013 г. Следва трикратно увеличение за 2015 г. спрямо 2014 г. и запазване на нивото през 2016 г. и 2017 г. Това е видно от следващата графика:

Графика 5 Докладвани до ОЛАФ нередни суми по години, ЕФГЗ и ЕЗФРСР



В следващата графика е представено съотношението на общия брой докладвани до ОЛАФ нередности и частта от тях, квалифицирани като „Подозрение за измама“. Процентното съотношение на подозрения за измама за всички години е 52,5%. Това е основна разлика с програмите, съфинансирани по СКФ, където този процент е около 4,8%. За 2017 г. от общия брой на докладваните до ОЛАФ нередности, 10 са квалифицирани като подозрения за измами, което представлява около 8,4% от общия брой на докладваните до ОЛАФ нередности за годината (119) по ЕФГЗ и ЕЗФРСР, докато по СКФ този процент е 2%. Във връзка с тази

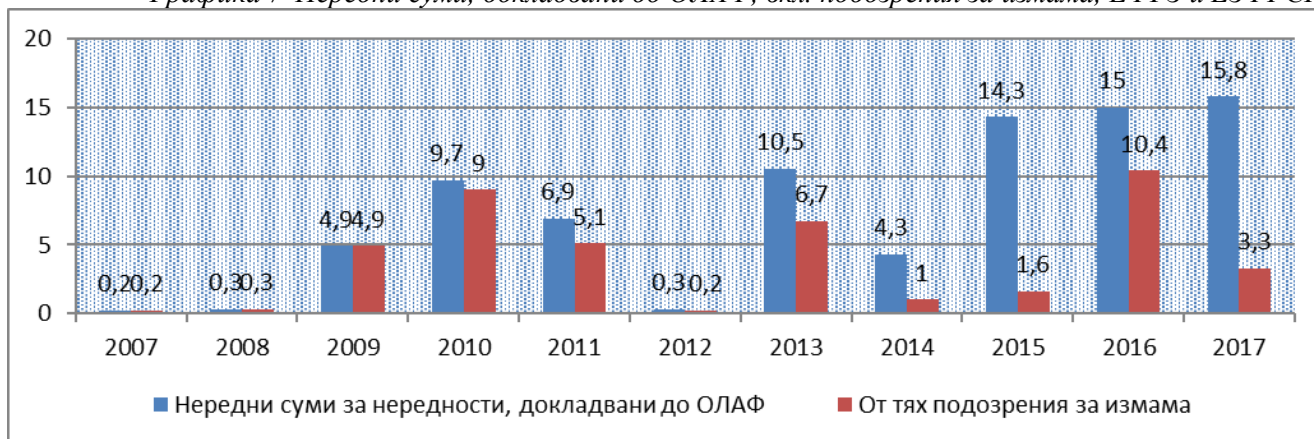
аномалия, през 2017 г. дирекция АФКОС извърши извънредна тематична административно-контролна проверка в ДФЗ, с която бяха дадени препоръки свързани с квалификацията на нередностите като подозрения за измама, като в тази връзка от ДФЗ са предприети действия за актуализиране на Вътрешни правила за администриране на нередности, като са взети предвид констатациите и препоръките от извършената проверка.

Графика 6 Брой нередности, докладвани до ОЛАФ, вкл. подозрения за измама, ЕФГЗ и ЕЗФРСР



Следващата графика представя съпоставка на нередните суми на докладваните до ОЛАФ нередности и подозренията за измами в милиони евро. Сравнявайки нередните суми на докладваните до ОЛАФ нередности за периода 2007-2017 г., процентът на подозренията за измами по ЕФГЗ и ЕЗФРСР е около 52%, а за 2017 г. около 21%. За сравнение по СКФ тези цифри са съответно 5% и 0,2%.

Графика 7 Нередни суми, докладвани до ОЛАФ, вкл. подозрения за измама, ЕФГЗ и ЕЗФРСР



Основни типове нередности при ЕФГЗ и ЕЗФРСР

От информацията, съдържаща се в докладите за нередности за периода 2007-2017 г. се обособяват следните нередности според типа нарушение:

- около 55% се дължат на недължимо получени суми или невъзстановяване на недължимо получени суми поради административна грешка.

- около 9,74% са свързани с опит за документна измама, като за тях е информирана Прокуратурата на Република България.

- около 34,9% са свързани с неизпълнение на договорни задължения (неизпълнени задължения, неподаване на заявка за второ плащане, неотговаряне на всички задължителни

стандарт, изкуствено създадени условия, неспазване на изискването ползвателят да няма трудови или служебни правоотношения за определения срок след сключване на договора, неспазване на задължението за постоянен и настоящ адрес в общината, където се извършва подпомаганата дейност и др.).

През 2017 г. установените нередности са свързани предимно с неизпълнение на договорни задължения.

Таблицата по-долу посочва броя на нередностите според типа нарушение за периода 2007-2017 г., като отделно са посочени и данните за 2016 г. и 2017 г.:

Таблица 7

Нередности, свързани с:	2007-2017	2016	2017
административна грешка	5966	0	1
опит за документна измама	1061	30	26
неизпълнение или нищожност на договора	3797	1326	237
други	68	26	20

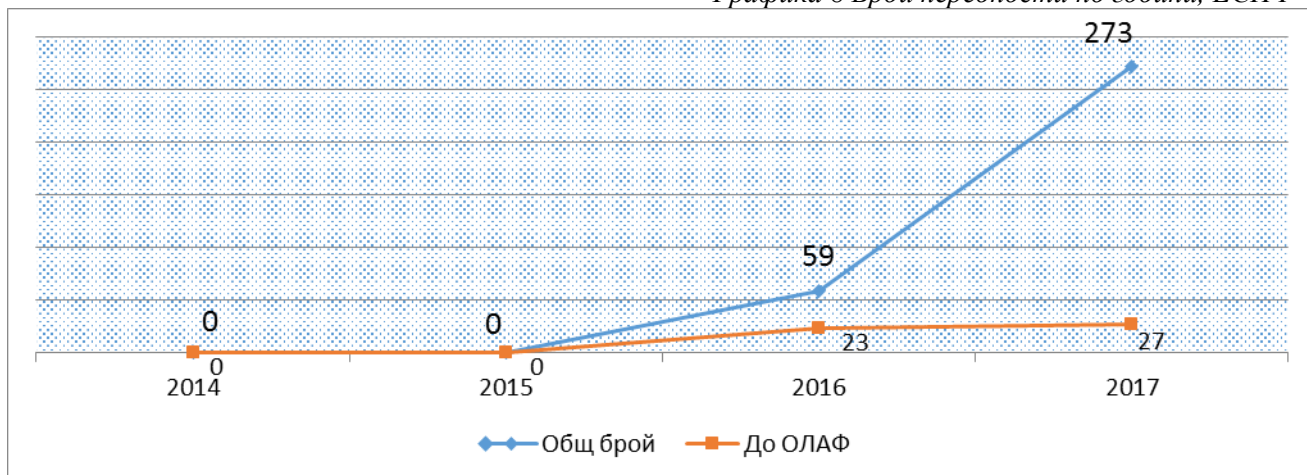
➤ Програмен период 2014-2020 г.

Европейски структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ)

За периода 2014-2017 г. по ЕСИФ са докладвани общо 332 броя нередности. От тях до ОЛАФ са докладвани 50 броя нередности, което представлява около 15% от общия брой. За 2017 г. по ЕСИФ до дирекция АФКОС са докладвани общо 273 нередности. От тях до ОЛАФ са докладвани 27 нередности, което представлява около 9,9% от общия брой на установените нередности за годината.

През 2016 г. са докладвани първите нередности по ЕСИФ от програмен период 2014-2020 г. За 2017 г. общият брой на нередностите се увеличава почти петкратно, докато броят на докладваните до ОЛАФ нередности се увеличава с около 17%. Това е видно от графиката по-долу:

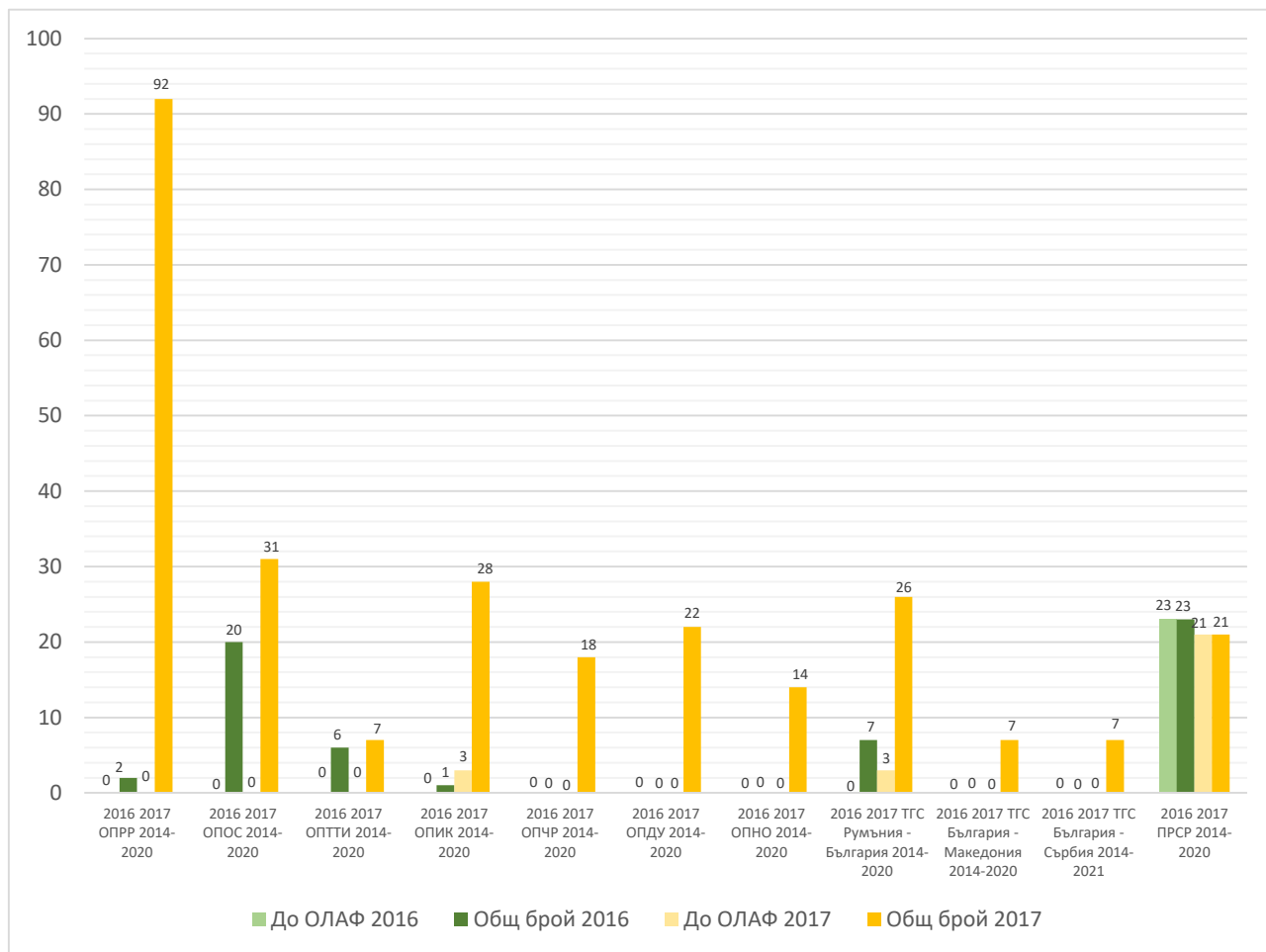
Графика 8 Брой нередности по години, ЕСИФ



За 2017 г. от общия брой на докладваните нередности 6 са квалифицирани като подозрения за измами, което е около 2,2% от броя на всички нередности. Всички подозрения за измами са по Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 и са докладвани до ОЛАФ.

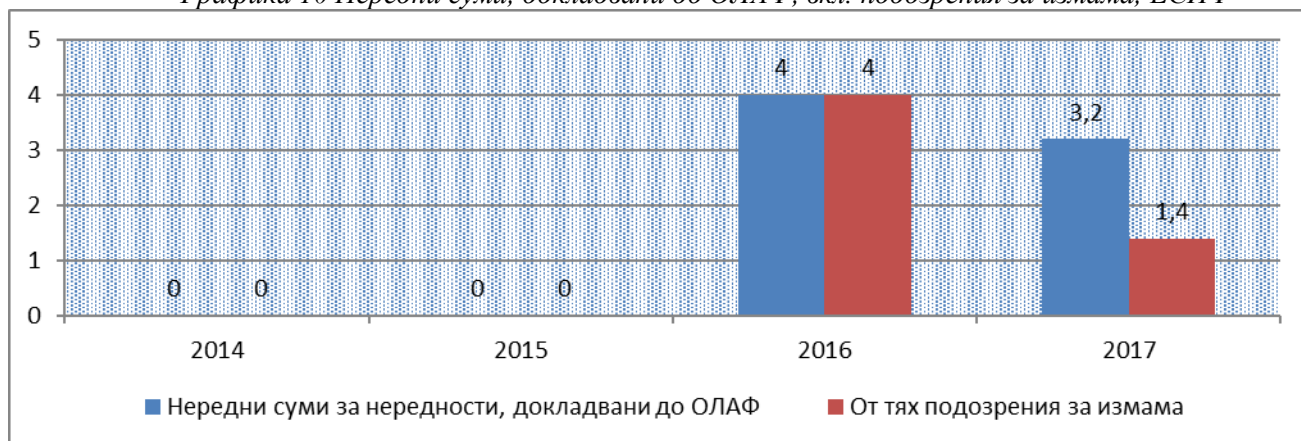
На графиката по-долу се съпоставя общият брой на установените нередности и частта от тях, докладвани до ОЛАФ, по отделни програми, за 2016 г. и 2017 г.:

Графика 9 Брой нередности, в т.ч. докладвани до ОЛАФ за 2017 г., ЕСИФ



Следващата графика представя съпоставка на нередните суми на докладваните до ОЛАФ нередности и подозренията за измами в милиони евро. За 2016 г. 100% от докладваните до ОЛАФ нередности са квалифицирани като подозрения за измами и са по Програмата за развитие на селските райони 2014-2020. За 2017 г. 44% от докладваните до ОЛАФ нередности са квалифицирани като подозрения за измами и също са по Програмата за развитие на селските райони 2014-2020.

Графика 10 Нередни суми, докладвани до ОЛАФ, вкл. подозрения за измама, ЕСИФ



Основни типове нередности по ЕСИФ

От докладваните нередности по ЕСИФ за периода 2014-2017 г. се обособяват следните нередности според типа на нарушението:

- около 73% са свързани с нарушения на проведени процедури за възлагане на обществени поръчки. За 2017 г. докладваните нередности от този тип са 76,19% на годишна база.

- около 6,3% са свързани с недопустими, незаконосъобразни, неоправдани разходи (изплатен разход, който не е включен в обхвата на проектното предложение; невъзстановяване на неправомерно изплатени средства; авансово изплатените средства не се изразходват за извършване на плащания по договора за безвъзмездна финансова помощ; недопустими разходи извън бюджета на дейността; неспазване на одобрен план за разсрочено плащане и др.). За 2017 г. докладваните нередности от този тип са 7,7% на годишна база.

- около 6,6% са свързани с неизпълнение на договорни задължения. За 2017 г. докладваните нередности от този тип са 7,69% на годишна база.

- около 3% са свързани с подаване на неверни сведения при кандидатстване. За 2017 г. няма докладвани нередности от този тип.

- около 5,1% са свързани с извършване на опити за документна измама. За 2017 г. докладваните нередности от този тип са 4% на годишна база.

- 0,3% са свързани с опити за двойно финансиране на дейности по различни проекти. За 2017 г. няма докладвани нередности от този тип.

- 5,4% са свързани с други нарушения или не е предоставена достатъчно информация за определяне на точния тип на нарушенията. За 2017 г. докладваните нередности от този тип са 4,4% на годишна база.

Таблица 8 посочва броя на нередностите според типа нарушение за периода 2014-2017 г., като отделно са посочени и данните за 2016 и 2017 г.:

Таблица 8

Нередности, свързани с:	2014-2017	2016	2017
проведени процедури за възлагане на обществени поръчки	243	35	208
недопустими, незаконосъобразни, неоправдани разходи	21	0	21
неизпълнение на договорни задължения	22	1	21
използване/представяне на неистински документи или документи с невярно съдържание	10	10	0
опит за документна измама	17	6	11
двойно финансиране	1	1	0
други	18	6	12

3.4. Административно-контролна дейност на дирекция АФКОС

Дирекция АФКОС – МВР осъществява административно-контролна дейност, относно спазване на процедурите за администриране на нередности, като извършва административно-контролни проверки в структурите, администриращи фондове, инструменти и програми, съфинансирани със средства от бюджета на ЕС.

Съгласно вътрешните правила на дирекция АФКОС административно-контролната дейност се извършва съгласно утвърден план-график за периода 2017 г. - 2018 г. През отчетния период, съгласно план-графика са извършени шест административно-контролни проверки, в чийто обхват влиза както програмен период 2014-2020 г., така и стария програмен период 2007-2013 г. Извършена е и една извънредна тематична проверка.

През 2017 г. са извършени следните административно-контролни проверки:

1. В периода януари – февруари 2017 г. е извършена административно-контролна проверка в Управляващия орган на ОПРЧР 2014-2020 и ОПРЧР 2007-2013 (Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“ при МТСП) и две Междинни звена (Главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми“ при МОН и Агенция по заетостта) относно спазване на процедурите за администриране на 5 сигнала за нередности и 4 случая на нередности;

2. В периода март – април 2017 г. е извършена административно-контролна проверка в дирекция „Добро управление“ в АМС – Управляващ орган на ОПДУ 2014-2020, ОПТП 2007-2013 и ОПАК 2007-2013, относно спазване на процедурите за администриране на 5 сигнала за нередности и 4 нередности по ОПТП 2007-2013 и 4 сигнала за нередности и 4 нередности по ОПАК 2007-2013;

3. В периода май – юни 2017 г. е извършена административно-контролна проверка в Главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми“ при МОН – Управляващ орган на ОПНОИР 2014-2020 и Междинно звено на ОПРЧР 2007-2013 относно спазване на процедурите за администриране на 5 сигнала за нередности и 5 нередности по ОПРЧР 2007-2013 и 5 сигнала за нередности по ОПНОИР 2014-2020;

4. В периода юли – август 2017 г. е извършена административно-контролна проверка в Главна дирекция „Градско и регионално развитие“ при Министерство на регионалното развитие и благоустройството – Управляващ орган на ОПРР 2014-2020 и ОПРР 2007-2013 и компетентен национален орган, отговорен за управлението и контрола на дейностите, финансирани със средства от Фонд "Солидарност" на Европейския съюз 2014-2020 относно спазване на процедурите за администриране на 5 сигнала за нередности и 5 нередности по ОПРР 2007-2013, 5 сигнала за нередности и 4 нередности по ОПРР 2014-2020 и 5 сигнала за нередности и 5 нередности по Фонд "Солидарност" на Европейския съюз 2014-2020;

5. В периода септември – октомври 2017 г. е извършена административно-контролна проверка в Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ при Министерство на икономиката – Управляващ орган на ОПИК 2014-2020, ОПИМСП 2014-2020 г. и ОПРКБИ 2007-2013 относно спазване на процедурите за администриране на 5 сигнала за нередности и 10 нередности по ОПРКБИ 2007-2013 и 5 сигнала за нередности и 5 нередности по ОПИК 2014-2020;

6. В периода ноември – декември 2017 г. е извършена административно-контролна проверка в дирекция „Координация на програми и проекти“ при Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията – Управляващ орган на ОПТТИ 2014-2020 и ОПТ 2007-2013 относно спазване на процедурите за администриране на 5 сигнала за нередности и 5 нередности по ОПТ 2007-2013 и 5 сигнала за нередности и 5 нередности по ОПТТИ 2014-2020.

7. В периода от 02 май до 31 юли 2017 г. е извършена извънредна тематична административно-контролна проверка относно прилагането на процедурите за администриране на случаите на нередности, квалифицирани като „съмнение за измама“ по ЕЗФРСР и ЕЗФГЗ, администрирани и докладвани до ОЛАФ от РА при ДФЗ за периода от 2007 г. до четвърто тримесечие на 2016 г. В обхвата на проверката са включени 10 случая на съмнения за измами, които след това са били прекратени, 6 случая на съмнения за измами, които впоследствие са били приключени, 2 случая на съмнения за измами, които впоследствие са преквалифицирани в нередност, 1 случай на нередност, който впоследствие е преквалифициран в съмнение за измама и 5 случая на съмнения за измами, които все още не са приключени. Във връзка с

получено копие от постановление на Софийска Градска прокуратура, в обхвата на проверката допълнително са включени 1 случай на съмнение за измама и 1 случай на нередност.

За извършените административно-контролни проверки са изготвени доклади с констатации и препоръки.

Във връзка с искания за становище по отношение на законосъобразното и правилно администриране на нередности и сигнали за нередности през 2017 г. са дадени 6 броя становища от дирекция АФКОС, относно спазването на процедурите за администриране на нередности съгласно НОПАНФИПСЕС и НАНЕСИФ и методическите указания, издадени от дирекция АФКОС.

Сравнителният анализ на административно-контролната дейност през 2016 г. и 2017 г. показва, че няма голяма разлика в броя на проверените структури, но е налице увеличаване на броя на проверяваните сигнали за нередности и случаи на нередности.

Прегледът на констатациите и препоръките от изготвените доклади показва, че от една страна, за разлика от предходните периоди от УО се спазва изискването, проверката по сигнали за нередности да приключва с издаването на акт по чл. 14, ал. 1 от НОПАНФИПСЕС/ чл. 14, ал. 1 от НАНЕСИФ, както и решението за приключване на нередности да се обективира в писмен акт по чл. 30, ал. 1 от Наредбата/чл. 29, ал. 1 от НАНЕСИФ. От друга страна, от УО продължават да се допускат почти същите пропуски и нарушения, установени при предишни проверки, за които са отправени съответните препоръки. Например: не се спазват сроковете за приключване на проверките по сигнали; в регистрите на сигналите за нередности не се въвеждат всички постъпили в УО сигнали за нередности; в досиетата на нередностите не се съдържат преписките по сигналите за нередности. Констатирано е също така нарушение на процедурата за администриране на нередности от страна на някои от УО, което се изразява в предприемането на действия по възстановяване на недължимо платени суми преди да е установена и регистрирана нередност, в нарушение на изискването на чл. 28, т. 2 от НОПАНФИПСЕС.

4. Оперативно сътрудничество на дирекция АФКОС с ОЛАФ

4.1. Искания за съдействие от ОЛАФ към дирекция АФКОС

През 2017 г. в дирекция АФКОС, като национална контактна точка с ОЛАФ, са постъпили 104 искания за съдействие от ОЛАФ за получаване на информация и документи, за съдействие при проверки на място на територията на Република България и за организиране на оперативни срещи по повод водени проверки и разследвания от Службата, свързани с: Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г. – 15; Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. – 13; Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 – 9; Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 – 2; Оперативна програма „Развитие конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013 – 4; Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 – 1; Оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013 – 11; Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 – 1; Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013 – 2; Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 – 1; Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 – 1; Проекти, изпълнявани от икономически оператори в Италия, субсидирани от Земеделските фондове на ЕС – 1; Програми, директно финансирани със средства на ЕС – 12; Секторна оперативна програма „Подобряване на конкурентоспособността на румънската икономика“ – 1; Проекти, финансирани по фонд „Козлодуй“ – 1; Митнически въпроси,

свързани с борбата срещу контрабандата, нелегалното производство и разпространение на цигари и цигарени изделия – 17; Други – 14.

В сравнение с 2016 г. броят на исканията за съдействие, изпратени от ОЛАФ до дирекция АФКОС се е увеличил значително, като нарастването е с 31,73%. Изпълнението на тези искания за съдействие е осъществено от дирекция АФКОС в много тясно взаимодействие и сътрудничество с институциите, представени в Съвета АФКОС, и с Прокуратурата на Република България, в т.ч. с Управляващите, Контролните и Одитиращите органи, с Агенция „Митници“ и с Национална агенция за приходите, както и със структурите на МВР – ГДНП, ОДМВР, ГДБОП и ГДГП.

Нова тенденция, наблюдавана през 2017 г., е определен брой получени искания за организиране на оперативни срещи между разследващи екипи на ОЛАФ, дирекция АФКОС и представители на българските право-охранителни органи, което е положителен индикатор за нарасналото доверие от страна на ОЛАФ към дирекция АФКОС и българските право-охранителни институции, както и отражение на желанието на ОЛАФ за споделяне на оперативна информация и отговорност.

На фона на наблюдаваното нарастване на броя на исканията, относително постоянен остава делът на случаите, свързани с контрабандата, нелегалното производство и разпространение на цигари и цигарени изделия – 18 за 2016 г. и 17 за 2017 г.

4.2. Искания за съдействие от дирекция АФКОС към ОЛАФ

През 2017 г. дирекция АФКОС изпрати към ОЛАФ 9 искания за оказване на съдействие, по повод водени от дирекция АФКОС административни разследвания, по молба на българските право-охранителни органи, по искане от Прокуратурата на Република България, както и във връзка с молби на българските митнически органи за предоставяне на информация и документи, свързани със случаи на контрабанда на цигари.

Броят на исканията за съдействие от страна на дирекция АФКОС към ОЛАФ също е увеличен през 2017 г. в сравнение с 2016 г., като това увеличение е в размер на 11%.

Тенденция, наблюдавана през 2017 г., е и увеличеният интерес и участие на чуждестранни граждани, и икономически оператори при изпълнението на проекти, финансирани с европейски средства и реализирани на територията на Република България. Тази нова тенденция отправя сериозно предизвикателство към оперативното сътрудничество между държавите членки на ЕС, като ролята на ОЛАФ в този случай се оказва ключова, тъй като посредничеството на ОЛАФ при подобни казуси води до съкращаване на сроковете, в рамките на които се предоставя исканата информация.

4.3. Проведени мисии и проверки на място на ОЛАФ в Република България

4.3.1. Проверки на място и мисии на ОЛАФ в България

През 2017 г. са проведени четири мисии на ОЛАФ на територията на Република България, организирани и проведени със съдействието и участието на служители от дирекция АФКОС, както следва:

- в периода 23-27.01.2017 г. е проведена мисия с три проверки на място във връзка с разследване на ОЛАФ по проекти финансирани по Оперативна програма „Околна среда“ 2007 – 2013. Проведени са също така две оперативни срещи на разследващите служители от ОЛАФ със служители на дирекция АФКОС, както и работна среща на ОЛАФ с Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда“ 2007 – 2013;

- на 31.01.2017 г. е проведена мисия на ОЛАФ във връзка с разследвания по проекти директно финансирани от бюджета на ЕС, по време на която е проведена оперативна

среща в дирекция АФКОС между представители на ОЛАФ, Прокуратурата на Република България (ВКП и СГП), ГД „Борба с организираната престъпност“ и дирекция АФКОС;

- на 26.09.2017 г. е проведена мисия на ОЛАФ във връзка с разследвания по проекти директно финансирани от бюджета на ЕС, по време на която е проведена оперативна среща в дирекция АФКОС между представители на ОЛАФ, Прокуратурата на Република България (Специализираната прокуратура и Следствения отдел към Специализираната прокуратура), ГД „Борба с организираната престъпност“ и дирекция АФКОС;

- на 01.12.2017 г. по искане на ОЛАФ е проведена оперативна среща в дирекция АФКОС между представители на ОЛАФ, Прокуратурата на Република България (ВКП) и дирекция АФКОС, с цел задълбочаване на сътрудничеството между трите структури в борбата с измамите при централизираните разходи от бюджета на ЕС, както и във връзка с работата по конкретни разследвания.

В сравнение с броя на проверките, извършени през 2016 г., се наблюдава спад, но се очертава нова тенденция: проверките на място биват заменени с оперативни срещи между ОЛАФ, право-охранителните органи на Република България и дирекция АФКОС. В рамките на тези оперативни срещи беше споделена информация, обсъдени предприетите и предстоящите мерки, във връзка с разследванията на ОЛАФ по конкретни проекти финансирани със средства на ЕС, чиято обща стойност възлиза на над 22 милиона евро.

4.3.2. Оперативни срещи, организирани със съдействието и участието на дирекция АФКОС в ОЛАФ в гр. Брюксел, Белгия.

Нов елемент в оперативното сътрудничество между ОЛАФ и дирекция АФКОС, свидетелстващ за подобряването и укрепването на доверието между Службата и българските национални право-охранителни институции, са оперативните срещи, проведени в ОЛАФ, в гр. Брюксел, Белгия. През 2017 г. са проведени общо тринадесет оперативни срещи, участие в които взеха ръководители и служители от разследващите отдели в ОЛАФ, белгийските национални полицейски и съдебни власти, служители на Прокуратурата и други право-охранителните органи на Република България, дирекция АФКОС, както и представители на прокуратурата и полицията на редица държави членки.

Във връзка със засиленото оперативное сътрудничество на дирекция АФКОС с ОЛАФ на 02.03.2017 г. бяха проведени две оперативни срещи. Първата среща беше между ОЛАФ, Прокуратурата и Полицията на Кралство Белгия, Прокуратурата на Република България и дирекция АФКОС. Целта на тази оперативна среща беше обмен на информация, свързана с две разследвания на ОЛАФ, образувани във връзка с данни за извършени нередности и измами при изпълнение на програми, финансирани директно от бюджета на ЕС, бенефициенти по които са пет български организации с идеална цел, а изпълнителни организации са четири български търговски дружества. На втората среща, проведена между ОЛАФ и дирекция АФКОС, беше обсъдено разследване на ОЛАФ, водено за извършени измами със средства на ЕС в Италия, осъществени от италиански фирми със съдействието на български фирми.

Дирекция АФКОС координира и създаде организация по искане на ОЛАФ за провеждане на оперативни срещи в периода 30 май – 1 юни 2017 г. в централата на ОЛАФ с участието на представители на ОЛАФ, ГДБОП, Специализираната прокуратура на Република България, Следствения отдел към Специализираната прокуратура и дирекция АФКОС. Целта на тези оперативни срещи бе обмен на информация, свързана с две разследвания на ОЛАФ и обсъждането на предстоящите действия за противодействието на измами, корупция и пране на пари, извършени при изпълнение на програми, финансирани от общия бюджет на ЕС. Участие

в срещите взеха и представители на белгийските правораздавателни органи, които водят наказателно производство на територията на Белгия, свързано с водените от ОЛАФ разследвания. В продължение на тези срещи, отговорни служители на ГДБОП, Следствения отдел към Специализираната прокуратура и дирекция АФКОС участваха в оперативна мисия, проведена в гр. Брюксел, Белгия, в периода 6-10.11.2017 г. В хода на тази мисия беше прегледана огромна по обем документация, като бяха селектирани документите, имащи отношение към воденото в България досъдебно производство.

На 08.11.2017 г. в ОЛАФ се проведе оперативна среща във връзка с контрабанда на цигари с участието на фирми от няколко държави членки, в т.ч. от България. В срещата участваха представители на отдел Б.2 на ОЛАФ, Гуардия ди Финанца от Италия, Дирекцията за борба с миграцията и трансграничните престъпления от Румъния, както и представители на дирекция АФКОС и ГДБОП от България. По време на срещата беше обменена информация между участниците, касаеща контрабандата на цигари осъществявана от организираната престъпна група и бяха обсъдени по-нататъшните действия на съответните структури.

Дирекция АФКОС координира и създаде организация по искане на ОЛАФ за провеждане на оперативна среща в периода 18-19.12.2017 г. в централата на ОЛАФ с участието на представители на Окръжна прокуратура - гр. Пловдив и дирекция АФКОС от българска страна, представители на Гуардия ди Финанца и прокуратурата в Италия, представители на прокуратурата и полицията от Полша, Латвия, Румъния и Словакия, както и разследващи служители и експерти от Европейската служба за борба с измамите. По време на срещата беше направен преглед и анализ на изпълнението на изпратените от италианска страна искания за правна помощ, както и осъществените от всяка държава членка до този момент действия. Бяха засегнати неизяснени въпроси и допълнителни обстоятелства относно връзките между отделните фирми и лица, участващи в схемата за източване на ДДС, ошетила бюджета на Европейския съюз с няколко десетки милиона евро.

Представители на дирекция АФКОС участваха и в 8 оперативни срещи в централата на ОЛАФ, проведени на 17.10.2017 г., 23.11.2017 г. и 06.12.2017 г. На срещите с ръководителите на отдели и разследващи служители от отдели А.3, Б.2 и Б.5 бяха обсъдени конкретни действия във връзка с разследвания водени от ОЛАФ, по които активно съдействие оказва дирекция АФКОС.

4.3.3. Проверки на място, извършени по искане на ОЛАФ

През 2017 г. беше поставено началото на нова форма на сътрудничество между дирекция АФКОС и ОЛАФ, като по искане на Службата беше извършена проверка на място на територията на Република България в рамките на водено разследване на ОЛАФ, без участието на разследващ екип на Службата.

Тази проверка, касаеща дейността на български икономически оператор – доставчик на оборудване и извършител на строителни работи в рамките на проект, финансиран по Секторна оперативна програма „Подобряване на конкурентоспособността на румънската икономика“ и изпълнен на територията на Румъния – беше извършена от служители на дирекция АФКОС, които събраха необходимата информация и документи, и ги изпратиха на ОЛАФ в указания срок, за което беше дадена висока оценка.

5. ИА ОСЕС - участие в работни срещи с институции на национално ниво и служби на ЕК

Представители на ИА ОСЕС участваха в следните работни срещи с институции на национално ниво и служби на ЕК: Работен семинар със съдии от Върховния административен

съд, представители на ЦКЗ и НФ, проведен на 31.03.2017 г. в Националния институт на правосъдието, на който е изнесена презентация на тема „Нередностите по проекти, финансирани със средства от ЕС - опитът на Одитния орган по програмите, съфинансирани със средства от ЕСИФ“; Одитни мисии на Европейската комисия: за приключването на основните оперативни програми за период 2007-2013, проведена в гр. София в периода 15-19.05.2017 г., одитна мисия на ГД „Регионална и урбанистична политика“ по ОП „Иновации и конкурентоспособност“, одитни мисии на ГД „Морско дело и рибарство“, проведени през м.септември и м.ноември 2017 г., одитна мисия на ГД „Регионална и урбанистична политика“ за проверка на индикаторите за напредъка по ОПРЧР и ОПИК, проведена през м. октомври 2017 г.; Годишна координационна среща на Одитния орган с одиторите на ГД „Регионална и селищна политика“, ГД „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ и ГД „Морско дело и рибарство“, проведена на 6.11.2017 г. в гр. Брюксел, Белгия; Експертна група за обсъждане на въпроси, свързани с одита на обществени поръчки, финансирани със средства от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (FEAD Expert Group), 23.02.2017 г., гр. Брюксел, Белгия; Експертна работна група „Одитни популации от разходи по финансови инструменти и аванси по държавни помощи“, 14.11.2017 г. в гр. Брюксел, Белгия; Експертна Работна група „Актуализирани Насоки за определяне на финансови корекции при неспазване на правилата за обществени поръчки“, 16.11.2017 г. в Брюксел, Белгия; Технически срещи на Одитните органи на държавите членки и Европейската комисия по одитни въпроси, свързани с Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), 18.05.2017 г. и на 30.11 – 1.12 в гр. Брюксел, Белгия; 26-та Годишна среща на Одитните органи, проведена на 25-26.09.2017 г. в гр. Талин, Естония, на която са разгледани въпроси, свързани с координацията и комуникацията между Европейската комисия, Европейската сметна палата и Одитните органи на страните – членки, подхода за извършване на проверки на установени нередности през програмен период 2014-2020, както и предстоящите изменения на Насоките на ЕК за определяне на финансови корекции за нарушения на правилата по обществени поръчки.

6. Междуведомствен координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари

През 2017 г. продължи активно да действа Междуведомствения координационен център за противодействие на контрабандата и контрол върху движението на рискови стоки и товари (МКЦБККДРСТ) на територията на Република България, създаден с Постановление № 89 на Министерския съвет от 2015 г., ситуиран в ГДБОП, и осигуряващ взаимодействие и координация между органите на МВР, МФ и МТИТС.

Ефективното взаимодействие на междуинституционално ниво и насочването от един център на оперативната дейност по идентифицирани случаи на контрабанда и злоупотреба с данъци, осигурява предприемането на незабавни действия от компетентните държавни структури за анализ на риска, набелязване на мерки за противодействие и съвместни контролни действия от правоохранителните органи, Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ и двете приходни агенции - НАП и АМ.

Във връзка с дейността на МКЦБККДРСТ през 2017 г. са осъществени следните дейности:

Съгласно утвърдения от главния секретар на МВР и изпълнителния директор на НАП работен план относно действията на МКЦБККДРСТ при ГДБОП и в изпълнение на разписаните мерки през 2017 г. са извършени 600 проверки на задължени лица, декларирали ВОП под митнически режим 4200 с крайна дестинация Република България и 64 броя проверки

на задължени лица, извършили внос от трети страни на стоки под митнически режим 4000. Извършените дейности, свързани с фискален контрол на стоки и товари под ръководството на МКЦПККДРСТ при ГДБОП през 2017 г. обхващат: Мониторинг на строителни материали - за периода от 16.05.2017 г. до 31.05.2017 г. при ГКПП е осъществен мониторинг на строителни материали: цимент; строително желязо; тухли; газобетон; керемиди и покривни системи; фасадни мазилки; хидро/топло изолации; подови настилки; куфражни платна; плоскости от ПДЧ и МДФ и др. материали, които могат да бъдат използвани в строителството - 1 024 бр. документални проверки; От 22.12.2017 г. стартира екипен съвместен контрол при внос/ВОП на месо и местни продукти и дистрибуцията им от представители на следните институции: ГДБОП, НАП, АМ, БАБХ, КЗП, ГДГП, ГДНП, ОДМВР; Проверки на задължени лица, осъществили внос на стоки по режим 4000 и режим 4200 (извършени от служителите на отдел „Оперативни дейности“, работещи в МКЦПККДРСТ при ГДБОП - общо 9 370 проверки по запитвания от Агенция „Митници“, съгласно утвърдени заповеди за съвместен контрол от митническите органи и органите по приходите на НАП); Проверки по документи на МПС превозващи „карго“ (обувки, чехли, дрехи, платове, копчета, ципове, осветление, играчки и др.) стоки; събраната информация се предоставя на ГДБОП, МВР и дирекция „Контрол“ - за последващи действия; През периода са извършени над 1 467 проверки по документи. Предприетите действия за обезпечаване на доказателства по чл. 40, ал. 2 от ДОПК на ЗЛ, превозващи карго стоки са 709 бр.; Действия по противодействие и предотвратяване на контрабандни схеми. Сред тях: предотвратен контрабанден внос на над 20 тона пилешко месо, 21 234 кг. сухо мляко, пресечен опит за фиктивен износ на 9 тона брашно за Гърция; пресечен нерегламентиран внос на 22 т. мляко, 17 000 кг. масло; 14 тона филе от съомга без получател. Пресечен е опит за разпространение в търговската мрежа на 84 277,50 кг. месо със съмнителен произход и изтекъл срок на годност (стоката е била предназначена за разпространение в търговската мрежа).

В оперативен план в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС, са извършени и множество дейности, различни от фискалния контрол или съпътстващи го такива. Резултатите са: предотвратени контрабандни схеми; установяване на други правонарушения; отнети в полза на държавата стоки; идентифициране на стоки, опасни за здравето на хората; налагане на обезпечения; предприемане на други законосъобразни действия:

- През януари и февруари 2017 г. са извършени проверки на 798 бр. микробуси, камиони и луксозни МПС. Общата стойност на проверените стоки е 729 417,17 лв. Установените нарушения при проверки на микробуси и камиони са 74 броя;

- Извършените проверки на търговски обекти, хотели и заведения по Черноморието от служители на ДФК за периода 01.07.2017 г. - 01.09.2017 г. са общо 31 227 броя. На КПП проверките се извършваха съвместно със служители на МВР. Проверената стока на КПП на курортните комплекси без тези по борсите и търговските обекти е на стойност 21 927 925.70 лв. Проверени са 40 бр. луксозни автомобили. При извършени общо 418 бр. оперативни проверки служителите на фискален контрол са съставили общо 92 бр. АУАН. На близо една четвърт от тях е приложена мярката „запечатване“ поради неиздаване на касов бон/липса на касов апарат;

- Наблюдение и анализ на търговската дейност на задължени лица, извършващи продажба на дърва за огрев. Контролните действия са проведени съвместно с Икономическа полиция, Охранителна полиция и Държавна агенция по метрологичен и технически надзор;

- Извършен мониторинг на ГКПП на дружества, осъществяващи ВОП на

безалкохолни напитки, натурални сокове, чайове, енергийни напитки и др., във връзка с постъпило предложение от Асоциация на производителите на безалкохолни напитки за включването им в списъка на СВФР (258 проверки на ГКПП);

- Проверки за заразени яйца с фипронил (пресечен опит за реализиране на територията на България на 21 тона течен яйчен жълтък без сертификат);

- Проверки на влакови композиции (както транзитно преминаващи, така и превозващи СВФР - олио, месо, маслини и захар). От тях, за 2017 г. само провереното количество захар на един ГКПП на влакови композиции, които не са под митнически контрол, е 38 619 010 кг.;

- Проверки на международен път Е79, в данъчни складове и др.;

- Проверки на стокови борси и тържища.

През 2017 г. при осъществяване контрола върху движението на стоките във вътрешността на страната на територията на големите борси и тържища във връзка със завишения внос на плодове и зеленчуци на фискалните пунктове на зеленчуковите борси, органите по приходите от ДФК са извършили общо 1 741 броя съвместни проверки със служители от Българската агенция за безопасност на храните, Министерство на вътрешните работи, Държавна комисия стокови борси и тържища и Държавна автомобилна инспекция. При проверките са установени 385 броя нарушения.

В областта на международното сътрудничество относно упражняването на фискален контрол на рискови стоки и товари през 2017 г. се осъществени следните дейности:

- Активно прилагане на Българо-румънското споразумение за засилено сътрудничество в областта на ДДС между НАП и НАДА – Румъния:

- проведени 4 работни срещи на високо ниво между представители на българската и румънската данъчни администрации по актуални въпроси, на които са набелязани мерки за съвместни действия за противодействие на данъчните измами;

- засилен /ежедневен/ обмен на съответна информация за данъчни цели, който започва да се извършва още след първата среща (от 23.03.2017 г.);

- обсъждане на ефекта от предприетите мерки и набелязване на нови такива;

- взето решение за съвместен контрол върху движението на СВФР от българската и румънската данъчни администрации, който ще започне пилотно на граничен пункт в Калафат, като на последната среща от 14 и 15.09.2017 г. е отчетено, че през последните три месеца по Споразумението за обмен на данни между двете страни ежедневно се разменя информация за движението на над 3 500 камиона и в двете посоки.

7. НАП - сътрудничество с ОЛАФ и участие в инициативите на ЕК

7.1. Сътрудничество с ОЛАФ и други органи на Европейската комисия в областта на защитата на финансовите интереси на ЕС.

Съгласно измененията на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 63 от 04.08.2017 г.) Националната агенция за приходите предоставя данни, представляващи данъчна и осигурителна информация по писмено искане на генералния директор на Европейската служба за борба с измамите или определено от него лице, както и на директора на дирекция АФКОС във връзка с провеждано административно разследване. За 2017 г. в НАП са получени 9 броя искания (запитвания от ОЛАФ за предоставяне на данни и информация от българските власти във връзка с провеждани административни разследвания, както пряко от Европейската служба за борба с измамите, така и препратени по компетентност от дирекция АФКОС). В изпълнение на чл. 74, ал. 1, т. 5 от ДОПК, по компетентност от НАП са извършени

изискващите се проверки за установяване на данни и обстоятелства на посочените 35 български задължени лица, в резултат на което събраната информация, данни и документи, относими към международните търговски сделки, разследвани от ОЛАФ са предоставени на Европейската служба за борба с измамите и съответно на дирекция АФКОС. На 28.06.2017 г. Националната агенция за приходите организира в ролята на домакин работна среща на служителите от отдел РОС, дирекция „Контрол“ с представители на Сръбската национална данъчна и митническа администрация и на дирекция АФКОС, одобрена като партньор по Европейската програма за обмен на полицейски служители през 2017 г. На срещата се обмениха добри практики, свързани с превенцията и противодействието на организирани данъчни и осигурителни измами и международни финансови престъпления, разследвани от ОЛАФ.

7.2. Участие в инициативите на ЕК

През 2017 г. НАП участва в изпълнението на няколко проекта, финансирани със средства от европейски програми. Проектът „Осигуряване на електронен обмен на социалноосигурителна информация между България и ЕС“ е в процес на изпълнение. Това е съвместен проект на НАП, НОИ, НЗОК и АСП. Проектът се изпълнява в рамките на Механизма за свързване на Европа (CEF), сектор „Телекомуникации“ (Подписано Грантово споразумение с № INEA/CEF/ICT/A2016/1171568). Целевата група по проекта са служители на НАП, НОИ, НЗОК и АСП, заети с обработване на документи, съдържащи социалноосигурителна информация. Реализираните дейности през 2017 г. включват избор на изпълнители по ЗОП и доставка на хардуер и софтуерни лицензи. Обявена е открита процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет „Изграждане на система за електронен обмен на социалноосигурителна информация в НАП в рамките на проект №2016-BG-IA-0031 „Осигуряване на електронен обмен на социално осигурителна информация между България и ЕС“. В рамките на проект „Надграждане на основните системи на НАП за предоставяне на данни и услуги към вътрешни и външни системи“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“ (Договор №BG05SFOP001-1.002-0011-C01/27.06.2017 г.№), в рамките на който целеви групи са служители на НАП, гражданите и бизнеса, са изготвени документи за възлагане на обществена поръчка с предмет „Надграждане на основните системи на НАП за предоставяне на данни и услуги към вътрешни и външни системи“. Изпълняваните от НАП през годината проекти по Програмата за подкрепа на структурните реформи са с теми: „Укрепване на административния капацитет на Национална агенция за приходите при мониторинга и контрола на електронната търговия“, „Фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България“, „Промяна в подхода за събиране на просрочени публични задължения“, „Подобряване на знанията и уменията на служителите на НАП в сферата на MOSS“, „Придобиване на специфични умения и представяне на добрите практики в сферата на трансферното ценообразуване чрез провеждане на специализирано обучение“, „Подобряване на качеството на обслужване на клиенти чрез разработване на услуги, предназначени за групи в неравностойно положение и такива със специални потребности“. Проектите са с целеви групи – служители на НАП, граждани, бизнес и се изпълняват в рамките на Плана за сътрудничество и подкрепа за Република България, подписан между Министерство на финансите и Службата за подкрепа на структурните реформи. През годината в рамките на програма „Еркул“ III - 2017 г. на Европейската служба за борба с измамите, НАП изготви и проектно предложение „Надграждане на капацитета на НАП за противодействие на данъчни измами, чрез подобряване на техническата ѝ обезпеченост за извършване на компютърни разследвания и анализ на големи обеми данни от различни

източници“. Целевата група са служители на НАП с контролни функции. Подаденото проектно предложение обаче, не е одобрено за финансиране.

В рамките на международна дейност в областта на системата EUROFISC за Обмен на информация за рискови вътреобщностни сделки и ранно предупреждение за ДДС измами на територията на ЕС, Националната агенция за приходите оценява EUROFISC като ефикасна система за ранно предупреждение за предотвратяване на измами на общоевропейско и национално ниво, като смята, че този перспективен инструмент има възможности за подобрения и развитие. В тази връзка Агенцията е изразила положителното си становище към проекта „TNA“ (Transaction network analysis/Анализ на мрежата от транзакции) като инструментариум за надграждане на обмена на информация в областта на противодействието и борбата с измамите с ДДС между държавите членки на ЕС, и автоматизиран анализ на данните на европейско ниво. НАП оценя ползите от използването на такъв инструмент като осезаеми, като очаква оптимални резултати при проследяване на верижните измами на територията на Общността. Гарантиране на достъпа до данните на VIES и активния обмен на информация в рамките на EUROFISC ще доведе до увеличаване на полезността и ефикасността на цялостния анализ, което от своя страна ще улесни своевременното установяване на държавите членки, понасящи загубите от ДДС. През 2017 г. НАП подкрепи създаването и на ново работно поле в групата на EUROFISC като най-подходящия вариант за осъществяване на управление на TNA, доколкото той гарантира, че участващите държави членки в TNA имат думата да определят как да функционира инструмента. На проведената пленарна среща на групата EUROFISC през месец април 2017 г. в гр. Стокхолм представители на 27 ДЧ на ЕС, включително представителите на България, изразиха подкрепа предложението за създаването на ново работно поле 6 в рамките на EUROFISC да бъде гласувано в съответствие с процедурните правила на групата EUROFISC, а именно чрез писмена процедура. В рамките на писмената процедура НАП изрази положителния си вот в подкрепа на предложението за създаване на ново работно поле 6 в рамките на мрежата за бърз обмен и ранно предупреждение EUROFISC за управление на инструмента TNA и заяви позиция за присъединяване и участие на българската приходна администрация към новото работно поле. Представител на българската приходна администрация участва в първата среща на работно поле 6 TNA, която се проведе на 19.09.2017 г. в гр. Брюксел, Белгия. През 2017 г. екип от НАП продължи работата по реализирането на дейностите, свързани с разработка, усъвършенстване, тестване и внедряване на web-базирано приложение за нуждите на НАП за автоматизиране на процеса по обработка на входящи данни, получени през мрежата за ранно предупреждение за ДДС измами – EUROFISC, както и за извличане на изходящи данни в определен формат. Чрез мрежата EUROFISC през годината са получени и обработени 1340 входящи записа за рискови вътреобщностни доставки на стоки с получатели български дружества, анализирани са 521 европейски дружества с определени профили спрямо съответстващи български контрагенти. Информацията се ползва, както от Централно управление на Националната агенция за приходите, така и от териториалните структури на НАП с оглед подпомагане на контролните дейности в областта на селекцията, анализа, противодействието и третирането на случаи на данъчни измами. Българският принос към мрежата за ранно предупреждение се изразява в изпратени 288 записа за вътреобщностни доставки на стоки на български ЗЛ, за които има съмнение, че участват в схема на данъчна измама, както и категоризирани и изпратени 692 записа с профили на български дружества.

8. Агенция „Митници” - участие в регионални и международни операции и про-

верки

През 2017 г. митнически служители вземат участие в различни срещи, семинари и други форми за обмяна на опит и информация в областта на контрола на акцизните стоки, както следва: участие като служители за връзка в V4 РГ „Избягване заплащането на акциз при минералните масла” – подготовка и изпращане на статистически данни за произведените в български данъчни складове масла с код по КН 27101991 и 27101999, предназначени за лица на територията на други държави членки, както и директен обмен на информация с посочените служители за контакт от останалите държави членки на V4; участие в обучителна среща относно Европейската система за наблюдение на границите (EUROSUR), организирана от FRONTEX; участие в срещи на Целевата група за борба с контрабандата и измамите в ЦПЮЕ; участие в работна среща на подгрупата по политиката на прилагането на Член 15 (Проследимост) и Член 16 (Защитен елемент) на Директива 2014/40/ЕС; участие в първата среща на новосъздадената експертна група за борба с нелегалната търговия на тютюневи изделия; участие в международни операции за противодействие на незаконното производство и трансгранично разпространение на акцизни стоки (WAREHOUSE III, CHESS KNIGHT V, ECLIPSE II, MAGNUM II, SHIELD и др.).

През изминалата година митническите органи вземат участие и в постоперативна фаза на международната операция CHIMERA, свързана с контрола на преноса на пари по въздух, и международна митническа операция CERBERUS, свързана с контрола при преноса на парични средства. Митническите органи се включват активно в организирането и провеждането на регионални и международни операции по предотвратяване трафика на фалшиви и пиратски стоки: международна операция PANGAEA X, насочена срещу трафика на фалшифицирани лекарствени средства, закупени по Интернет и пренасяни в пощенски и куриерски пратки, проведена по инициатива на Световната митническа организация и Интерпол; международна операция OPSON VI и OPSON VII, насочена срещу разпространението на фалшифицирани и неотговарящи на стандарта хранителни продукти, проведена по инициатива на Интерпол и Европол; международна операция RENEGAD, насочена срещу трафика на фалшиви резервни части за използване в автомобили, камиони, самолети, мотоциклети, влакове и кораби, внасяни в ЕС от Китай с контейнери с морски транспорт, организирана и координирана от ОЛАФ; втора фаза на международна митническа операция Darius по противодействие на нелегалния трафик на новите психоактивни вещества; нарушаване на правата върху интелектуалната собственост и измамите, свързани със занижена митническа стойност посредством малки пратки (пощенски и експресни куриерски).

През 2017 г. посредством AFIS-mail са получени 35 съобщения от ОЛАФ, както следва: 25 съобщения относно разследвания на ОЛАФ, свързани със съмнения за избягване на антидъмпингови или конвенционални мита при допускане на стоки за свободно обращение; 3 съобщения относно случаи на контрабанда на тютюн и тютюневи изделия; 5 съобщения, свързани със съмнения за евентуално внасяне на стоки, нарушаващи права върху интелектуалната собственост; 2 съобщения относно прекурсори на наркотични вещества.

Резултатите от проверките, и съответните документи при необходимост, се изпращат своевременно до ОЛАФ.

През периода са получени също така доклади от проведени административни мисии на ОЛАФ в трети страни. След анализ на получената информация и идентифициране на конкретни митнически операции на територията на България, са предприети действия за вземане под отчет и събиране на антидъмпингови и конвенционални мита и други държавни вземания, събирани от митническите органи при внос. В някои от случаите след извършване на

проверки, бяха установени извършени нарушения на митническото законодателство от вносителите.

Годишният анализ за 2017 г. относно докладваните измами/нередности, свързани с традиционни собствени ресурси над 10 000 евро, регистрирани посредством системата OWNRES е както следва: в системата са регистрирани 21 случая на измама/нередности и са установени суми за досъбиране в размер на 2 878 349 лв. Случаите на измама (в това число четиринадесет случая на неправомерно въвеждане на стоки – цигари на територията на ЕС) са 20 броя, регистрирана е 1 бр. нередност. Направени са общо 70 корекции по формуляри на регистрирани в предходни периоди случаи.

За сравнение през 2016 г., в системата OWNRES са регистрирани 16 случая на измама/нередности и са установени суми за досъбиране в размер на 1 218 866 лв. Случаите на измама (в това число три случая на контрабанда на цигари) са 12 броя, а регистрираните нередности са 4 броя. Направени са общо 92 корекции по формуляри на регистрирани в предходни периоди случаи.

За 2017 г. се наблюдава увеличение от 31,3% на броя на регистрираните случаи, в сравнение с броя регистрирани случаи през 2016 г. При установените през 2017 г. суми е регистрирано увеличение от 136,1% спрямо сумите за 2016 г

9. Работни групи, комитети, конференции, срещи, работни посещения, обучения

9.1. Заседание на Консултативния комитет за борба с измамите (COCOLAF)

Служители на дирекция АФКОС участваха активно в заседанието на COCOLAF, проведено на 23.05.2017 г. в гр. Брюксел, Белгия, в т.ч. с презентация. По време на заседанието е представен проекта на Доклад на ЕК до ЕП и Съвета по чл. 325 от ДФЕС за 2016 г., с приложените анекси със статистика за докладваните нередности, отговорите по Въпросника по чл. 325 от ДФЕС за 2016 г., информация по Препоръките на ЕК по доклада на ЕК за 2015 г.

Дирекция АФКОС представи проекта на Доклад по чл.325 от ДФЕС за 2016 г. на членовете на Съвета и на ПРБ за сведение и съгласуване, като след обобщение изпрати, получените бележки и предложения по доклада до ОЛАФ в определения срок.

9.2. Заседания на експертна работна група „Докладване и анализ на нередности и измами“:

- служители на дирекция АФКОС участваха на 27.04.2017 г. в гр. Брюксел, Белгия, в заседание, на което бяха представени и обсъдени: структурата на Годишния доклад на ЕК по чл. 325 от ДФЕС за 2016 г., статистиката относно докладваните нередности по Традиционните Собствени ресурси, Земеделските фондове, Структурните и Кохезионния фондове, Предприсъединителната фондове и Директните плащания, обобщена информация за изпълнението на Препоръките на ЕК във връзка с доклада за 2015 г. на ЕК до ЕП и Съвета за защита на финансовите интереси на ЕС – Борба с измамите, Въпросника за 2017 г. по чл. 325 от ДФЕС. Беше съгласуван работен документ „Насоки за Докладване на нередности за новата Многогодишна финансова рамка за периода 2014-2020 г.“

- служители на дирекция АФКОС участваха на 07.12.2017 г. в заседание, по време на което бяха представени: информация за работата на експертна работна група „Предотвратяване на измами“ към COCOLAF и Работен документ: „Насоки за „Докладване на нередности“ за новата Многогодишна финансова рамка за 2014-2020 г“. Беше изнесена и обсъдена презентация от Естонското председателство на тема: „Модел за управление на риска

в областта на селскостопанската политика“. Представена беше подготовката за изготвяне на годишния доклад на ЕК до ЕП и Съвета по чл. 325 ДФЕС за 2017 г., с новите моменти при попълването на Въпросника по чл. 325 ДФЕС за 2017 г., както и допълнителни уточнения за работата по Препоръките на ЕК до държавите членки по доклада за 2016 г. Проведена беше дискусия относно подхода при работата по Доклада за 2017 г. и по Въпросника по чл. 325 ДФЕС 2018 г. Представено и обсъдено беше състоянието към момента на Системата за управление на нередностите IMS 5, както и бъдещото ѝ развитие.

9.3. Заседание на Работна група АФКОС към COCOLAF

Представители на дирекция АФКОС участваха на 26.10.2017 г. в четвъртата среща на Работна група АФКОС, като по покана на ОЛАФ представиха презентация пред държавите членки за българския модел за сътрудничество в областта на цифровата криминалистика при проверки на място с ОЛАФ. Специален панел от разследващи служители в ОЛАФ задаваше въпроси към представителите на дирекция АФКОС с цел придобиване на опит от всички участници. Служителите на дирекцията участваха активно с позиции и мнения в рамките на обсъжданите теми в работната група, относно оказването на съдействие на ОЛАФ от държавите членки и развитието на службите АФКОС в Европейския съюз през последната година. Специално внимание беше обърнато на оценката на Регламент 883/2013, бъдещето на ОЛАФ и службите АФКОС след създаването на Европейска прокуратура.

9.4. Заседание на Работна група „Превенция на измамите“ към COCOLAF

На 09.11.2017 г. участие в петата среща на Работна група „Превенция на измамите“ взеха двама служители от дирекция АФКОС. Основна точка от дневния ред на срещата беше представяне и обсъждане на проекта на изготвения през годината от групата Сборник „Измами при обществените поръчки - червени флагове и добри практики“ (Fraud in Public Procurement – A collection of Red Flags and Best Practices). По темата обществени поръчки беше направена и серия от презентации от представители на ГД „Растеж“, ГД „Регионална политика“, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), Департамента по социология на Универитета в Кембридж. В края на заседанието бяха представени темите на Работната група през 2018 г. (общо 7 теми), като поставеният срок за гласуване за една тема от всяка държава членка беше 01.12.2017 г. Дирекция АФКОС информира членовете на Съвета за списъка със седемте теми - шест по предложение на държавите членки и една нова тема, предложена от ОЛАФ, като на база на получените отговори в указания срок потвърди пред ОЛАФ темата „Специфични рискове от измами, свързани с инфраструктурни работи“. Крайният резултат от гласуването на държавите членки за тема, върху която работната група да фокусира работа си през 2018 г. е темата, предложена от ОЛАФ – „Методология за изготвяне на профили на държавите членки в областта на борбата с измамите“. Номинираните и одобрени от ОЛАФ експерти от Република България са двама – един представител на МТИТС, с компетентност в областта на превенцията и разкриването на измами, и един представител на НАП, с компетентност в областта на събирането и възстановяването на неправомерно отпуснатите и разходвани средства по фондове и програми на ЕС.

9.5. Заседания на Работна група „Борба с измамите“ към Съвета на ЕС

През 2017 г. определеният за председател на Работна група „Борба с измамите“ по време на Българското председателство представител на дирекция АФКОС, заместник-председателят от отдел „Бюджет на ЕС“ в Министерство на финансите и екипа от дирекция

АФКОС за Председателството на работната група участваха активно в заседанията и проведеха редица срещи в подготовка за предстоящото председателство:

- заседание, проведено на 19.05.2017 г., на което работната група беше запозната от Словашкото председателство на Съвета с проведената на 30.11.2016 г. Междуинституционалната среща на ЕП, ЕК, Съвета, ОЛАФ и Надзорния съвет на ОЛАФ в изпълнение на чл.16 от Регламент 883/2013, водените дискусии и представени позиции. По време на заседанието беше представен и обсъден изготвения от ОЛАФ анализ на изпълнението на Препоръките дадени от ОЛАФ в периода януари 2008 г. - декември 2015 г. на съдебните власти на държавите членки във връзка с приключени разследвания от Службата. Представени и обсъдени бяха документите относно уведомлението за стартиране на процедурата за назначаване на Генерален директор на ОЛАФ и позицията на работната група. Работната група беше запозната с изпълнението на Проекта на Италия „Сътрудничество в областта на борбата с измамите“;

- заседание, проведено на 07.06.2017 г. на което Европейската служба за борба с измамите представи доклад за дейността на Службата за периода 01.01.-31.12.2016 г. Надзорния съвет на ОЛАФ също представи доклад за дейността си през 2016 г. Докладите на ОЛАФ и Надзорния съвет бяха задълбочено обсъдени от участниците в заседанието;

- заседание, проведено на 16.10.2017 г. на което Естонското председателство представи резюме на дискусиите по докладите за дейността на ОЛАФ и Надзорния съвет на ОЛАФ за 2016 г., представени на предишното заседание, проведено на 7 юни 2017 г. Направени и приети бяха предложения за изменение и допълнение на резюмето. По време на заседанието от ЕК беше представен и обсъден Доклада на ЕК до ЕП и Съвета – Борба с измамите – 2016 г., изготвен съвместно с държавите членки в изпълнение на чл. 325 от ДФЕС. ЕК представи и беше дискутиран Доклада за изпълнението и резултатите от програмата „Перикъл“ за защита на еврото срещу фалшифициране през 2016 г. Работната група беше запозната от ЕК с Доклада на ЕК до ЕП и Съвета относно оценката на изпълнението на Регламент 883/2013 и със Становището на Надзорния съвет на ОЛАФ по този доклад. Представиха се общи бележки от държавите членки по доклада и противоречиви мнения за необходимостта от изменение на конкретни текстове на регламента. Докладът беше представен на членовете на Съвета и ПРБ за запознаване и за изготвяне на национална позиция относно насоките, по които следва да се изменя регламента за ОЛАФ. На базата на представените бележки и предложения дирекция АФКОС изготви и представи на Естонското председателство българската позиция;

- заседание на 06.12.2017 г., на което Естонското председателство представи информация относно проведената в ЕП на 23.11.2017 г. междуинституционална среща на ЕП, ЕК и Съвета в изпълнение на чл. 16 от Регламент 883/2013, председателствана от ЕП. Работната група продължи с дискусиите по Доклада на ЕК до ЕП и Съвета относно оценката на изпълнението на Регламент 883/2013 и със Становището на Надзорния съвет на ОЛАФ по този доклад. Представени бяха въпроси и позиции от страна на държавите членки по доклада и предложения за изменение на регламента. Настоящото Естонско и предстоящото Българско председателство, подкрепени от Комисията, поискаха държавите членки в срок до 05.01.2018 г. да представят становище относно насоките за изменението на Регламент 883/2013.

През април, май и октомври екипът на Българското председателство проведе редица срещи с представители на Председателствата на Малта, Естония и Австрия, както и с представители на Генералния секретариат на Съвета и с ЕК/ОЛАФ. На 22.11.2017 г. се проведе среща на Българското председателство на Работна група „Борба с измамите“ с представители

на Генералния секретариат на Съвета и с ЕК/ОЛАФ. Дискутирана беше процедурата по избора на нов генерален директор на ОЛАФ, която ще завърши по време на Българското председателство на Съвета през 2018 г. Дискутирано беше провеждането на четири заседания на РГ „Борба с измамите“ през първата половина на 2018 г., както и досиетата за заседанията.

На 23.11.2017 г. председателят и заместник-председателят на Работна група „Борба с измамите“ участваха с посланика на България към ППРБЕС в междуинституционалната среща на Европейската комисия, Европейския парламент и Съвета в изпълнение на чл. 16 от Регламент 883/2013 г. относно разследванията провеждани от ОЛАФ, проведена в сградата на Европейския парламент в гр. Брюксел, Белгия. По време на срещата по първа точка от дневния ред бяха обсъдени Политиките за приоритетни разследвания на ОЛАФ – IRPs за 2016, 2017 г. и 2018 г. По втора точка беше обсъдено взаимодействието на ОЛАФ с Европейската прокуратура (ЕРРО). ЕП, Съвета и ЕК представиха техните виждания по взаимодействието между ОЛАФ и ЕРРО. По третата точка бяха обсъдени заключенията във връзка с годишните доклади на ОЛАФ и Надзорния съвет за 2016 г., подчертани бяха добрите резултати от работата на ОЛАФ през 2016 година. Специално внимание беше обърнато на необходимостта от подобряване на сътрудничеството на ОЛАФ и Надзорния съвет на ОЛАФ, включително и по предоставянето от ОЛАФ на достъп до информация за по-ефективно изпълнение на неговите функции.

9.6. XXII Годишна конференция на Работна група „Цигари“ към ОЛАФ

Европейската служба за борба с измамите отправи покана към дирекция АФКОС за създаване на организация, номиниране и участие на двама представители на България в годишната конференция на Работна група „Цигари“. Дирекция АФКОС осъществи координация с Агенция „Митници“ и с ОЛАФ за определяне, регистрация и участие в конференцията на един представител на Агенция „Митници“ и един представител на дирекция АФКОС. Осъществи също координация с ГДНП, ГДБОП и ГДГП за придобиване на информация в областта на противодействието на нелегалното производство, разпространение, контрабанда и фалшификация на цигари, която беше представена на конференцията.

XXII-та Годишна конференция на Работна група „Цигари“ се проведе от 27 до 29 юни 2017 г. в гр. Талин, Естония, по време на която бяха обсъдени проблеми в областта на борбата с контрабандата, нелегалното производство и разпространение на цигари и цигарени изделия в ЕС, държавите-членки и трети държави. В конференцията взеха участие представители на 28-те държави-членки, трети страни (Беларус, Грузия, Косово, Ливан, Молдова, Черна гора, Русия, Турция, Украйна), ОЛАФ (отдели Б.2 и Д.4), Световната митническа организация и EUBAM. В презентации на ОЛАФ бяха представени специфични разследвания и характерни случаи на сътрудничество свързани с контрабандата на цигари, както и анализ на статистиката за конфискувани цигари в ЕС. Дирекция АФКОС запозна ръководството на МВР с работата на конференцията и представи доклада и презентациите на ГДБОП, ГДНП и ГДГП.

9.7. Посещение на делегация на Република Латвия

По искане на латвийските власти Европейската комисия финансира работно посещение в България, което се проведе в София в периода 4-6.04.2017 г. Дирекция АФКОС, като домакин, подготви програма за посещението на делегацията на Република Латвия водена от директора на Одитния орган в Министерство на финансите, изпълняващ функцията на АФКОС Латвия. В състава на делегацията бяха включени представители на Министерство на

финансите, Икономическа полиция и Прокуратурата на Латвия. Основната цел на работното посещение беше да се споделят най-добрите практики от страна на българските служби и институции, имащи функции и отговорности в борбата с измамите, с представителите на латвийските власти, с цел съгласуване на механизмите за борба с измамите на европейско ниво. За целта в дирекция АФКОС бяха изнесени редица презентации и проведени задълбочени дискусии. По време на посещението бяха проведени и срещи в Главна дирекция „Национална полиция“, Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“, Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност към Министерски съвет и Върховна касационна прокуратура, с презентации относно ролята и функциите на тези институции в борбата с измамите със средства от ЕС и с дискусии по конкретни казуси.

9.8. Участие в семинари в Латвия

По покана на АФКОС-Латвия делегация на дирекция АФКОС взе активно участие в семинар на тема: „Средства за борба с измамите и изпълнение на Национална стратегия за борба с измамите“, проведен в периода 31.05 - 02.06.2017 г. в гр. Рига, Латвия. В семинара участваха над 80 представители от Европейската комисия, ОЛАФ, Европейската сметна палата, звената АФКОС (Латвия, Литва, Естония, Малта, Хърватия и България) и компетентни институции от редица държави-членки. Основните цели на семинара бяха утвърждаването на доброто сътрудничество между компетентните органи на държавите-членки в областта на защитата на финансовите интереси на ЕС, както и обмяната на опит и добри практики между представителите на отделните европейски институции и държавите-членки.

По покана на АФКОС-Латвия дирекция АФКОС създаде организация за участието на трима представители от България - по един от дирекция АФКОС, ВКП и ГДНП, като лектори и активни участници в дискусиите по време на семинар на тема: „Методи при наказателно разследване, свързани с измами, корупция и други престъпления, засягащи финансовите интереси на ЕС“, проведен на 22 и 23.09.2017 г. в Рига, Латвия, с участието на представители на ОЛАФ и звената АФКОС в Латвия, Литва, Естония, Малта, Хърватия.

9.9. Посещение на служители на дирекция АФКОС в Полша

По покана на отдел „Одит на публичните фондове“ към Министерство на финансите на Република Полша, изпълняващ функциите на АФКОС - Полша, делегация на дирекция АФКОС проведе учебно посещение в Полша в периода 4–8.06.2017 г. за обмяна на опит и добри практики в областта на борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС. Проведени бяха срещи с презентации и дискусии с участието на ръководството и представители на отдела, както и срещи с ръководството и представители на Централното бюро за борба с корупцията, Сметната палата на Република Полша, Министерство на развитието – дирекция „Фондове и програми на ЕС в Полша“ и Управляващия орган по Оперативна програма „Инфраструктура и Икономика“ по Европейските Структурни и Инвестиционни фондове, Националната полиция, Бюрото за криминални разследвания.

9.10. Участие в конференция в гр. Брюксел, Белгия

Двама служители на дирекция АФКОС и представител на ВКП участваха в конференция за оценка на Регламент 883/2013 на ЕП и на Съвета от 11 септември 2013 година относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите в гр. Брюксел. Двудневната конференция се състоя на 1-2 март 2017 г. в гр. Брюксел, Белгия, с участието на ръководители на най-високо ниво от ЕК, ЕП, Съвета на ЕС, Европейската Сметна

палата, Надзорния съвет на ОЛАФ, европейски институции, органи, служби и агенции, международни организации, теоретици, магистрати, службите АФКОС на държавите-членки. По време на конференцията бяха представени: извършена оценка – текущо състояние и предварителни констатации относно Регламент 883/2013; моделът на ОЛАФ след 1999 г.; дейността на ОЛАФ по външни разследвания; дейността на ОЛАФ по вътрешни разследвания; управлението на ОЛАФ; връзката между ОЛАФ и Европейската прокуратура.

9.11. Участие в работна среща по искане на Европейската сметна палата

На 04.06.2017 г. се проведе среща в дирекция АФКОС на представители на дирекция АФКОС, Европейската сметна палата и Сметната палата на Република България. Срещата беше във връзка с извършван от ЕСП одит на изпълнението на управлението на риска от измами от страна на Европейската комисия при разходването на средства на Европейския съюз. Предварително представителите на ЕСП бяха поискали да получат информация относно функционирането на Системата за управление на нередности IMS на Европейската служба за борба с измамите в България, както и за взаимодействието на дирекция АФКОС с ОЛАФ. В тази връзка от страна на дирекция АФКОС беше изнесена презентация, с която е направен подробен преглед на процедурите по администриране на нередности в това число и относно използването на системата IMS в България, както и на нормативната база, която урежда администрирането и докладването на нередности в България. От страна на представителите на ЕСП беше поискана информация относно броя на нередностите, докладвани за периода 01.01.2012 – 31.12.2016 г., квалифицирани като подозрения за измами и установени измами, които попадат под прага за докладване до ОЛАФ, както и информация относно процентното съотношение на случаите, квалифицирани като подозрения за измами и установени измами, които са под прага от 10 000 евро финансово изражение на нередността от европейското финансиране спрямо тези, които са над този праг. Също така беше поискана информация относно общата щета, която е нанесена на бюджета на ЕС в резултат на измами. Изисканата информация беше подготвена и предоставена от дирекция АФКОС и предоставена на ЕСП.

9.12. Дейност на Постоянната работна група по нередностите

Постоянната работна група по нередностите е създадена със заповед рег. № Из-2217/30.08.2011 г. на министъра на вътрешните работи и председател на съвета. ПРГН се ръководи от дирекция АФКОС и има 34 членове, служители от дирекцията и от компетентните институции, членове на съвета. ПРГН има за цел идентифициране и разглеждане на конкретни проблемни казуси с обща фактическа сложност или спорни казуси, обмяна на опит, добри практики, както и информация за нови измамни практики. През отчетния период са поискани и обобщени предложения от членовете на работната група във връзка с подготовката от страна на дирекция АФКОС на проект за изменение и допълнение на НОПАНФИПСЕС. На 07.07.2017 г. е проведено редовно заседание на ПРГН, на което е обсъден и приет на експертно ниво от членовете ѝ окончателният проект за изменение и допълнение на НОПАНФИПСЕС.

9.13. Проведена работна среща на служителите по нередности по ЕСИФ

Дирекция АФКОС организира и проведе през ноември 2017 г. в гр. Сандански работна среща на служителите по нередности по ЕСИФ по проект „Обезпечаване и подпомагане дейността на дирекция АФКОС при работата ѝ по ЕСИФ“, финансиран от Оперативна програма „Добро Управление“. На срещата се проведе редица специализирани обучения на различни теми за нуждите на служителите по нередности във връзка с

администриране на нередности по ЕСИФ. Също така по време на годишната среща на служителите по нередности се направи представяне на новата версия на Системата за управление на нередности IMS 5 - на Европейската служба за борба с измамите и бяха проведени практически занятия за работа със системата. По време на срещата се проведеха дискусии по казуси, възникнали в процеса на докладване на нередности и съответно бяха дадени отговори на задаваните въпроси, свързани с правилното прилагане на процедурите по администриране на нередности. На срещата се разглеждаха и конкретни случаи на нередности с фактическа сложност, представени от участниците. В разискванията представиха своя опит и добри практики и представители на различните Управляващи органи, което направи годишната среща на служителите по нередности изключително полезна и пълноценна.

9.14. Проведени работни срещи между дирекция АФКОС, ГДБОП и ГДНП

През 2017 г. бяха проведени дванадесет работни срещи между представители на дирекция АФКОС, ГДБОП и ГДНП в изпълнение на мерките за активизиране на работата по линия на борбата с измамите със средства на Европейския съюз, с цел обмяна на оперативна информация и координация в тази област. В проведените срещи участваха служители от отделите „Оперативно сътрудничество“, „Административни разследвания“ и „Докладване на нередности“ от дирекция АФКОС, сектор „Бюджетни организации и еврофондове“ в ГДНП и сектор „Изпиране на пари и измами със средства на ЕС“ в ГДБОП. Представени са 104 случая, свързани с искания за съдействие от ОЛАФ към дирекция АФКОС, а също и 8 искания за съдействие от дирекция АФКОС към ОЛАФ. Обменена е оперативна информация между представителите на трите дирекции, като са обсъдени 25 случая. Дирекция АФКОС изготви протоколи за срещите и доклади до ръководството на МВР, които след утвърждаване, предостави на директорите на ГДБОП и ГДНП, с копие до главния секретар.

V. Оперативни действия в борбата с нередностите и измамите, засягащи приходната и разходната част на бюджета на ЕС и националния бюджет

1. Извършени административни проверки, включително проверки на място, финансови инспекции, одити, ревизии и други действия

1.1. НАП

В качеството си на член на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС, Националната агенция за приходите носи двустранна отговорност - за опазване на приходната част на Републиканския бюджет, от който се отчисляват и попълват част от собствените ресурси на ЕС (под формата на членски внос от държавите членки, на база ДДС и БНД), както и за принудителното събиране на неправомерно отпуснати, разходвани и дължими средства по фондове и програми на ЕС, в т.ч. с национално съфинансиране и/или свързани изцяло с традиционните собствени ресурси, съставляващи приходната част в общия бюджет на Европейския съюз.

В сътрудничество с другите държавни органи и институции – членове и партньори на Съвета, през 2017 г. Националната агенция за приходите осъществи следните дейности:

- Съвместни действия с органите на ВКП във връзка с двустранно подписаните „Правила за организацията и формите на взаимодействие между Прокуратурата на Република България и НАП“. През годината са проведени 67 работни срещи на двете институции в рамките на изградените 28 регионални консултативни центъра на територията на страната. Обсъждани са теми във връзка с основните видове измами по ЗДДС и механизмите за

извършването им, както и въпроси, възникнали в процеса на съвместната работа относно ефективността на взаимодействието между органите на прокуратурата и НАП. През 2017 г. в регионалните консултативни центрове са разгледани 86 случая във връзка с извършени нарушения и престъпления от физически и юридически лица.

За периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г. по искане на прокуратурата са възложени 282 броя проверки, от които: 191 проверки на юридически лица и 91 на физически лица. За същия период са възложени 207 броя ревизии, от които 121 на ЮЛ и 86 на ФЛ. Приключилите ревизии са 71 броя с установени задължения по ревизионни актове в общ размер 12 030 028 лева, от които: 11 737 363 лв. на юридически и 292 665 лв. на физически лица.

- Съвместни действия със Специализираната прокуратура съгласно сключено Споразумение между Прокуратурата на Република България, МВР, ДАНС, НАП и АМ (рег. № РД-04-136/23.03.2015 г., ВКП и № 43/24.03.2015 г., НАП):

През 2017 г. командированите служители на НАП в Специализираното звено към Специализирана прокуратура работят по 65 прокурорски преписки, във връзка с които са извършвани финансови анализи на приобщените към делата първични и вторични счетоводни документи, анализи за свързаност на търговски сделки и контрагенти, изготвяни са схеми на търговски взаимоотношения и профили на задължени лица. Участват в 8 реализации, проведени съвместно със СП и служители на ГД БОП – МВР, проведени на територията на цялата страна. Участват в разследването на доставки и субекти, които оперират в следните браншове/групи стоки: месо, захар/захарни изделия, скрап, търговия с луксозни автомобили, нови и втора употреба, СМР, производство, внос и търговия на едро на горива, търговия на едро с тютюневи изделия, износ на скъпоструващи лекарства (бел. обект на паралелен износ), заплащани изцяло или частично от НЗОК, към страни в Европейския съюз и др.

В хода на провежданите реализации са инициират и координират извършването на проверки за установяване на налични активи и стоки от органите на НАП в дейност „Оперативни проверки“. При разследване на дела с изключителна фактическа и правна сложност са включвани в екип с разследващите органи със задължение за локализиране, идентифициране и описване на механизмите на данъчни измами.

В годишен аспект се отчитат следните резултати-индикатори за оценка на дейността във връзка с осъществените през 2017 г. проучвания и анализи на данъчна информация по досъдебни производства/прокурорски преписки, уведомления от НАП и от други прокуратури, препратени по компетентност в СП, с цел изготвяне на описание на механизма на данъчната измама:

- определяне на ЗЛ, участници в измамата – липсващи търговци, буфери и реални ползватели на данъчното предимство – 973 лица;
- изготвени схеми на данъчни измами – 207 бр.;
- изготвени данъчни профили на ЗЛ, вкл. и на ФЛ – 1 324 бр.;
- преглед, анализ и оценка на събрани доказателства по дела (вкл. в съдебна фаза) – 19 бр.

Предполагаемият размер на щетите от невнесени данъци в Републиканския бюджет по прокурорските преписки, по които е работено през 2017 г. (като по някои от тях продължава да се работи и през настоящата година.) е над 63 млн.лв.

- Съвместни действия с органите на ДАНС и МВР за контрол и взаимодействие в борбата с данъчно–осигурителните и финансови измами, нанасящи щета на държавния бюджет, както и приоритетен контрол на производствени, стопански и търговски обекти на задължени лица от „рискови браншове“, съвместно с органите на Агенция „Митници“ и Главна

инспекция по труда с цел ефективно противодействие на опитите за прикриване на печалби и/или укриване на реализирани приходи и дължим ДДС. За периода 01.01.2017 г. - 31.12.2017 г. са приключени 147 броя ревизии, възложени по указания за третиране на установени измами с допълнително установени задължения общо в размер на 23 054 985 лв., разпределени по видове задължения, както следва: 22 097 435 лв. по Закона за данък върху добавената стойност; 897 627 лв. по Закона за корпоративното подоходно облагане, 31 091 лв. по Закона за данък върху доходите на физически лица и 28 832 лв. по Закона за здравно осигуряване и Кодекса за социално осигуряване. Задачата се изпълнява във взаимодействие с проваохранителните органи, с участие в дейността на „постоянните” и „съвместни екипи по конкретни случаи”, както и по повод на идентифицираните случаи на измама от органи на НАП с цел инициране образуването на наказателни производства срещу извършителите на данъчни и осигурителни измами. През 2017 г. от НАП са изпратени 1077 уведомления до съответните компетентни структури на прокуратурата.

Съгласно подписаното Споразумение за сътрудничество и взаимодействие между Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ към Министерство на вътрешните работи и Национална агенция за приходите (рег. № 126600832/21.06.2016 г. и № 104/24.06.2016 г. по описа на ЦУ на НАП) се сформира и учреди аналитично звено за подпомагане на предотвратяването, разкриването и разследването на организираната престъпна дейност, свързана с престъпления срещу кредитната, данъчната и осигурителната системи, което има за цел осигуряване на работа в екип на органите на НАП и ГДБОП, във връзка с осъществяване на функциите им, определени с чл. 3, ал. 1, т. 8 от ЗНАП и чл. 39, ал. 2, т. 1 от ЗМВР. През 2017 г. служителите на НАП, командировани със Заповед № ЗЦУ-847 от 12.07.2016 г. в създаденото специализирано звено за подпомагане разследването на организираната престъпност, свързана с данъчни престъпления, са извършили анализ на данъчна и осигурителна информация по оперативни разработки на ГД БОП, в резултат на което са идентифицирани 1095 задължени лица, участници в данъчни и осигурителни измами. За годината са проведени 187 срещи с разследващи органи и оперативни служители от ГД БОП и са изготвени 1 803 справки и 324 данъчни профила на задължени лица с рисково поведение, както и 437 схеми на идентифицираните в хода на анализа организирани данъчни и осигурителни измами.

Съгласно действащите процедури и инструкции, Националната агенция за приходите поддържа информационна база данни за вътрешно-служебно ползване за данъчни субекти „рисков“ контингент, потенциални или фактически извършители на данъчни и/или осигурителни измами. База данни „Рискови субекти“, приложение към ПП РОС-САР (софтуер за автоматично разследване) съдържа информация за задължените лица с данъчна регистрация в Република България или друга държава членка на Европейския съюз, за които има достатъчно данни за отклонение от данъчно облагане, укриване на приходи и други неправомерни действия. Поддържането и актуализирането на БД РС е свързано с изпълнението на една от стратегическите цели на НАП в защита на фиска, а именно борбата с данъчните и осигурителни измами и подпомага, както дейността на тясно специализираните звена за борба с измамите, така и дейността на останалите звена от контролната дейност при селекция, ревизии и проверки. През 2017 г. в БД РС са идентифицирани 1 780 дружества, в т.ч. 1 494 задължени лица с данъчна регистрация в Република България и 286 дружества с данъчна регистрация в друга държава членка на ЕС. Спрямо идентифицираните лица своевременно са предприети действия за прекратяване на регистрацията по ЗДДС по инициатива на орган на НАП, на основание чл.176 от ЗДДС.

През 2017 г. денонощният фискален контрол върху движението на стоки с висок

фискален риск на територията на страната продължи да се осъществява основно на разкритите фискални контролни пунктове (с новооткритите общо 305 пункта), разположени в близост до граничните контролно-пропускателни пунктове и във вътрешността на страната: на територията на големите борси и тържища, пристанища и данъчни складове. В резултат, за 2017 г. служителите на дирекция „Фискален контрол“ са извършили общо 308 391 бр. проверки на транспортни средства на разкритите ФКП. При 92 316 от тях са поставени технически средства за контрол. Извършените проверки на място на получаване/разтоварване на стоките са общо 59 195 броя. Количеството на проконтролираните СВФР в килограми, в зависимост от приложения вид фискален контрол е както следва:

- общо количество на СВФР при ВОП и във вътрешността на страната -1 207 288 462 кг.;
- общо количество на СВФР в кг. при ВОД - 474 160 023 кг.;
- общо количество СВФР при преминаване през територията на страната - 959 500 794 кг;
- общо проверено количество СВФР в периода м.01.2017 г. - м.12.2017 г. 2 640 949 279 кг.

В резултат на извършените контролни действия за 2017 г. са наложени 1477 обезпечения на 852 задължени лица. Общата стойност на наложените обезпечения е 13 294 561 лв. При десет задължени лица стоката е изоставена в полза на държавата. Отнетото количество стока в полза на държавата е 135 262, 64 кг. на обща стойност 77 823 лв. Пет задължени лица са предадени на прокуратурата.

Във връзка с контрола на СВФР през 2017 год. са съставени 882 акта за установяване на административни нарушения, въз основа на които са издадени 744 наказателни постановления с обща стойност на наложените глоби или имуществени санкции в размер на 832 050 лева. Влезлите в сила към 31.12.2017 г. наказателни постановления са 429 броя с обща стойност на наложените глоби или имуществени санкции в размер на 307 200 лева.

Във връзка с издадените наказателни постановления на чуждестранни граждани от други страни на ЕС и в съответствие с Решение за изпълнение на Комисията № 8193/18.11.2011 г. и чл. 8 от Директива 2010/24/ЕС на Съвета са изготвени и изпратени 51 броя искания за уведомяване на лица, на които са издадени наказателни постановления от дирекция „Фискален контрол“.

Отчита се следната промяна в търговското поведение на задължените лица, осъществяващи ВОП, ВОД, както и на дружествата, превозващи СВФР, получена при съпоставка на данните за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г. спрямо същия период през 2016 г.:

- ръст на декларирана данъчна основа при ВОП - 1 194 750 156 лв. или 11,9%;
- ръст на декларирана данъчна основа при ВОД - 504 328 850 лв. или 11,8 %;
- ръст на приходите от данъци и задължителни осигурителни вноски на лицата, осъществили ВОП и ВОД на СВФР - 92,5 млн. лв. (3,9%).

Продължава тенденцията за нарастване на деклариран дължим корпоративен данък от дружества, превозващи СВФР по данни от подадените Годишни данъчни декларации по чл. 92 от ЗКПО спрямо предходната година. Съгласно декларациите, подадени през 2017 г. дължимият КД за 2016 г. е 123 386 019.85 лв. или с 4 267 847 лв. повече спрямо декларирания през 2016 г. дължим за 2015 г. КД в общ размер 119 118 172.39 лв.

Служителите в отдел „Анализ и последващ контрол“ към дирекция „Фискален контрол“ продължават да извършват постоянен мониторинг и анализ на рискови лица

посредством наличните в информационните системи данни. През 2017 г. извършените анализи и изготвените доклади са общо 634 броя. Въз основа на тях:

- спрямо 246 задължени лица са предприети действия по налагане на предварителни обезпечителни мерки на основание чл. 121а, ал. 3 във връзка с чл. 121а, ал. 2 от ДОПК;

- 524 лица са въведени в ИСФК за поставяне на техническо средство за контрол.

В хода на извършените анализи, при които се съобразяват и резултатите от проведения фискален контрол, продължават да се установяват факти и обстоятелства, водещи до обосновани съмнения за отклонение от данъчното облагане, изложени подробно в изготвените доклади. За тях своевременно се уведомяват съответните звена на дирекция „Контрол“ за сведение, преценка и предприемане на последващи действия по компетентност. През 2017 г. са изпратени доклади за 170 задължени лица. За същия период във връзка с дейността на дирекция „Фискален контрол“ от дирекция „Контрол“ са възложени ревизионни производства и проверки за установяване на факти и обстоятелства с наложени предварителни обезпечителни мерки на основание чл. 121а, ал. 3 във връзка с чл. 121а, ал. 2 от ДОПК, както следва:

- във връзка с установяване на последващо разпореждане със стоката и заплащане на дължимия данък по доставките са възложени 149 броя ПУФО;

- във връзка с установени нередности при деклариране, индикации за приспаднал данъчен кредит по получени доставки от рискови контрагенти или други случаи на злоупотреби и рисково поведение на анализиранияте задължени лица - възложени са 95 броя ревизии.

- извършени са 170 бр. прихващания на задължения към бюджета в размер на 931 580 лв.

След работно посещение в Унгарската приходна администрация, където са разгледани и въпроси от интерес за фискалния контрол върху движението на СВФР, работна група с експерти от заинтересовани дирекции в ЦУ на НАП подготви проект на Концепция за развитие и надграждане на фискалния контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България чрез въвеждане на електронно деклариране и електронна проверка на данните за движението. Отделно, дирекция „Фискален контрол“ изготви самостоятелно Концепция за развитие на дейност „фискален контрол“ върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България. Последната е одобрена, като положенията ѝ са залегнали във всички стратегически документи на НАП. Чрез нея се предвижда дирекция „Фискален контрол“ да разшири обхвата на своята дейност, включително чрез третиране на определен тип горива като СВФР. След последното допълване на списъка на СВФР със заповед на министъра на финансите наблюдаваните стоки, подлежащи на фискален контрол на територията на страната, в края на 2017 г. възлизат на 555 вида.

- Проведени са контролни действия от страна на НАП, съвместно с Агенция „Митници“, спрямо рискови за двете институции браншове и лица, регистрирани по ЗАДС и ЗДДС, съгласно двустранно подписаната „Инструкция за взаимодействие и текущ обмен на информация между АМ и НАП“. В резултат на предприетите действия за анализ на риска през 2017 г. са възложени проверки на 94 лица, които търгуват с "базови масла" по данни от Агенция „Митници“ във връзка с обмен на информация съгласно Инструкцията за взаимодействие между НАП и АМ.

През 2017 г. са одобрени 7 доклада за анализ на рискови търговци, рискови вложители и данъчни складове с предложени мерки за пресичане на схеми на измами, включително чрез

налагане на обезпечения на активи и възлагане на ревизия с оглед постигане на максимален фискален ефект. Селектирани са обекти с деклариран съдов за съхранение на горива, като в резултат на тази селекция са проверени 318 бр. съдове, в т. ч. 52% деклариран стационарни цистерни с обща вместимост 2 236 231 л., както и 17 бр. бензиностанции. Съставени са 143 бр. акта, от които 108 бр. за липса на регистрирана електронни системи с фискална памет (чл.3, ал.12 от Наредба Н-18/2006 г.). В 112 случая е констатирано, че е налице основание за налагане на принудителна мярка по чл.186 от ЗДДС. Издадени са 111 бр. заповеди за принудителна административна мярка запечатване на обект, като са запечатани 102 бр. резервоари за съхранение на гориво с констатирани 2 броя повторни нарушения за липса на регистрирани електронни системи с фискална памет. Проверените лица, в хода на кампанията са внесли 189 305 лв. чрез действия на дирекция „Събиране“. Обезпечени са 1556 л. газьол. Възложена е ревизия на едно задължено лице.

Предприети са контролни действия от органи по приходите в териториалните дирекции съгласно утвърдената програма през месец юни 2017 г. от зам.-изпълнителният директор на НАП, която включва конкретни рискове по смисъла на чл. 176в от ЗДДС, при което са анализирани и селектирани 3 993 лица с предложени контролни действия: ревизии - 11 бр., проверки - 367 бр., оперативни проверки 163 бр., наложени АУАН 132 бр., наложени ПАМЗО по чл. 186 ЗДДС 52 бр.

Осъществен е мониторинг на данъчни складове, започнал от 2-ро тримесечие на 2017 г., през който са извършени съвместни действия с дирекция „Събиране“ за обезпечаване на наличните горива в 8 бр. бензиностанции и предприемане на предварителни обезпечителни мерки, в т. ч. и на налични парични средства в касите на проверените дружества. При повторна проверка на обектите се констатира, че запорираните количества горива от първата проверка не са налични, поради което е уведомена Софийска градска прокуратура. В следствие на извършените действия от дирекция „Събиране“ в хода на кампанията, от проверените лица са внесени 189 305 лв. Обезпечени са 1 556 литра газьол във връзка с невнесени задължения. Извършен е анализ на лица, които са подали уведомления за предстоящо прехвърляне на собствеността върху акцизна стока в данъчен склад, съгласно изискванията на новоприетия член 47а от Закона за акцизите и данъчните складове.

Извършени са съвместни действия с правоохранителни и правораздавателни органи, като през 2017 г. са извършени съвместни проверки на обекти за търговия с горива под координацията на Междуведомствения координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари при ГДБОП – 190 броя. Извършени са проверки и ревизии във връзка с осъществен планов контрол при едновременно допускане за свободно обращение и крайна употреба на стоки, които са предмет на освободена доставка по ДДС за друга държава членка на ЕС, митнически режим код 4200: - 629 броя проверки, възложени ревизионни производства – 8 броя.

- В изпълнение на задълженията по ДОПК, Гражданския процесуален кодекс, Закона за националната агенция за приходите и ПМС №18/2003 г. Националната агенция за приходите предприема действия за приоритетно събиране на съответните „публични“ и „частни“ държавни вземания по постъпили искания от Управляващите европейски средства национални органи и министерства.

По компетентност, през 2017 г. от НАП са издадени 16 акта за установяване на частни държавни вземания и са събрани 5 278 947,63 лв., от които: 270 347.11 лв. по Програма САПАРД и Програма „Развитие на селските райони“ и 5 008 600,52 лв. по други програми, финансирани със средства от ЕС. В резултат на предприетите действия от страна на Агенцията,

при взискателите са възстановени допълнителни суми в общ размер на 253 572.29 лв. През 2017 г. са приключени общо 104 броя преписки от администрираните от НАП частни държавни вземания.

Предадените за принудително събиране актове за установяване на публични държавни вземания към 31.12.2017 г. са общо 569 броя. Всичките са за вземания на Държавен фонд „Земеделие“. От тях през 2017 г. в НАП са постъпили 316 акта за установяване на публично държавно вземане, като за сравнение - през 2014 г. са постъпили 18 акта, през 2015 г. – 85 акта, а през 2016 г. – 63 акта. Погасените към 31.12.2017 г. публични вземания по предявените от ДФЗ актове са в общ размер на 350 хил. лв., в т.ч. събраните от публичните изпълнители при НАП публични вземания са в общ размер на 203,8 хил. лв. Към 31.12.2017 г. изцяло са погасени публичните вземания по 135 акта за установяване на публично държавно вземане в общ размер, подлежащ на събиране – 276,5 хил. лева.

Националната агенция за приходите писмено уведомява договарящите органи за всяко постъпило плащане по сметка на НАП за погасяване на задължения по предадените за събиране преписки за частни и публични държавни вземания. При запитване, също се предоставят данни за развитието на образуваните изпълнителни производства.

В изпълнение на чл. 8а от ПМС № 18/2003 г., Националната агенция за приходите изготвя и предоставя в дирекция АФКОС към Министерство на вътрешните работи ежесмесна Справка за предприетите действия по обезпечаване и принудително събиране на публичните и частни държавни вземания, предадени в НАП като случаи на нередности и/или измами, засягащи финансовите интереси на ЕС и националния бюджет.

1.2. АМ

Основен приоритет пред митническата администрация през 2017 г. остава контролът върху акцизните стоки, насочен към борбата с нелегалното им разпространение, както и контрабандата на тютюневи изделия.

С оглед активните действия на митническите органи, свързани с прилагане на правомощията им по реда на Закона за акцизите и данъчните складове и Закона за митниците, както и правомощията им за разследване на престъпления, през 2017 г. са обезпечени като доказателства по ЗАДС, задържани по ЗМ и иззети по реда на Наказателно-процесуалния кодекс 37 144 137 къса цигари, предмет на нарушение или престъпление. Предотвратената щета за бюджета от акциз за тези стоки е над 7,5 млн. лв. По отношение на тютюна за пушене, предмет на нарушение или престъпление, иззетото и задържано количество през годината бе 16 136 кг. Предотвратената щета за бюджета от незаплатен акциз за тютюна е над 2,5 млн. лв.

Успешните действия на митническите органи, както и на органите на полицията, са отчетени чрез проучване на ACNielsen (по метода на изследване на празните опаковки), според което размерът на потреблението на нелегални цигари през второто тримесечие на 2017 г. в България е около 7%. През 2016 г. размерът на нелегалния пазар на цигари в България е бил около 8%, а през 2015 г. – около 12%.

През 2017 г. във връзка със засиления контрол на производството и разпространението на етилов алкохол и алкохолни напитки, предимно за нарушения на ЗАДС, от митническите органи са обезпечени като доказателства 174 828 литра етилов алкохол (спирт) и високоалкохолни напитки, 33 651 литра бира и 144 849 литра вино. Предотвратената щета за бюджета за тези алкохолни продукти, по усреднени показатели е около 1 млн. лв.

В периода 1 януари – 31 декември 2017 г. митническите органи обезпечават като доказателства общо 356 844 литра и 56 784 кг. енергийни продукти, предимно във връзка с установени данни за нарушение на ЗАДС. Предотвратената щета за бюджета от акциз в тази

връзка, при усреднени показатели е за над 250 000 лв.

Вследствие на извършен анализ по отношение производството, получаването и освобождаването за потребление на акцизни стоки на територията на страната, са предприети редица мерки с цел превенция на лицата, извършващи дейност с тях. В тази връзка Агенция „Митници“, съвместно с Междуведомствения координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари в Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ в Министерство на вътрешните работи (МВР), реализира няколко инициативи.

В края на м. юни 2017 г. Агенция „Митници“ засили контрола върху производството на етилов алкохол и алкохолни напитки, и разпространението им през летния туристически сезон. В резултат на извършените проверки по българското Черноморие са установени нарушения както в данъчни складове, така и в питейни заведения и хотели.

През м. юни 2017 г. Агенция „Митници“, съвместно с органите на МВР предприе мерки за засилен контрол при въвеждане на течни енергийни продукти на територията на страната. Приоритетно са предприети действия за осъществяване на 100% физически контрол на доставките, осъществявани през морски и речни пристанища.

През месеците октомври, ноември и декември, очертали се като традиционен период на активно изваряване на ракия, митническите органи извършват масови проверки както в специализираните малки обекти за дестилиране, така и в множество недвижими имоти, за които е събрана предварителна информация за нелегално производство на алкохол.

Въз основа на анализ и селекция са организирани проверки в цялата страна както на лицензирани лица по смисъла на ЗАДС, така и превозвачи и обекти за крайно разпространение на горива. Прекъснати са схеми за разпространение с потенциал за над 2,5 млн. литра дизелово гориво.

През 2017 г., с цел противодействие на нарушения и престъпления на митническото, акцизното и валутното законодателство, митническите мобилни групи извършват 1 529 проверки, обективирани със съставени протоколи с код на Централно митническо управление и 1 056 проверки от типа „роудстоп“.

В резултат на обществените контролни действия през 2017 г. са съставени общо 118 акта за установяване на административни нарушения по Валутния закон, като левовата равностойност на задържаната валута е 4 846 006 лв., което е с 25% повече в сравнение с 2016 г. През предходната година митническите служители са задържали общо 78 532 гр. благородни метали, от които 31 419 гр. изделия от злато и 47 113 гр. изделия от сребро, както и скъпоценни камъни с равностойност 1 906 лв.

През 2017 г. е поискана намесата на българските митнически органи с 1 347 заявления за прилагане на мерки за закрила на права върху интелектуалната собственост. От тях съюзните заявления, подадени чрез митническите администрации на други държави членки на Европейския съюз, са 1 240 броя. Националните заявления, подадени пред българската митническа администрация и одобрени от нея, са 107 броя.

През 2017 г. действия на митническите органи по предотвратяването на нарушения на права върху интелектуална собственост на основание Регламент ЕС № 608/2013 г. са предприети в 704 случая, с 62% повече в сравнение с миналата година. Общественият през 2017 г. задържания според вида на стоката и търговската марка са 3 520, в резултат на това общият брой на задържаните артикули възлиза на 1 109 956.

Съществена част от дейността на звената за последващ контрол през годината е свързана с издаването и управлението на разрешения за одобрен икономически оператор, в т.ч.

с извършването на проверки на критериите и условията за издаване на разрешение и преразглеждане на издадени сертификати. През 2017 г., в резултат на извършени 46 проверки, са издадени 23 разрешения за ОИО и преразгледани 7 сертификата.

Важен аспект в дейността на звената за последващ контрол са и проверките, извършвани на икономически оператори след подадено заявление за издаване на разрешения по митническото законодателство, в т.ч. национални разрешения за: използване на опростявания, специални режими, за общо обезпечение, както и за освобождаване от общо обезпечение. Критериите и условията, на които следва да отговаря икономическият оператор, за да му бъде издадено съответното разрешение, до голяма степен се припокриват с тези за издаване на разрешение за ОИО. В тази връзка са извършени 40 проверки на заявители. Същевременно звената за последващ контрол извършват определените в годишните им план-програми проверки, както и такива по възникнал повод.

В резултат на горното са извършени 74 проверки в рамките на последващия контрол и 74 последващи проверки на митнически декларации, като установените задължения за заплащане на държавни вземания са на обща стойност 3 719 717 лв., в т.ч. мито 738 439 лв. и ДДС 2 981 277 лв. Общата стойност на събраните суми към края на годината е 171 295 лв., в т.ч. мито 61 982 лв., ДДС 86 405, други 2 964 лв. и лихви 19 944 лв. Във връзка с извършените проверки са съставени 21 акта за установяване на митническо нарушение.

Приключени са общо 42 ревизии на данъчнозадължени лица за установяване на задължения за акциз, от които 23 планови и 19 извънпланови ревизии. Допълнително установените в резултат на ревизиите задължения за акциз са в размер на 12 052 225 лв., а задълженията за лихви в размер на 2 979 783 лв. Установените надвнесени и подлежащи на възстановяване суми с ревизиите са 6 208 097 лв. След прихващане установените суми с ревизиите възлизат на 8 823 911 лв.

Приключени са общо 514 проверки от звената за последващ контрол, сред които проверки за установяване на факти и обстоятелства, насрещни проверки, проверки по делегация, проверки по прихващане и/или възстановяване.

1.3. Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“

През 2017 г. ИА ОСЕС продължи да изпълнява одитните си дейности по фондове и програми на Европейския съюз, в съответствие с приложимите регламенти на Европейския съюз, националните нормативни актове и методическите указания на Европейската комисия.

По отношение на оперативните програми за програмен период 2007 – 2013 са извършени 14 бр. системни одити за приключване на оперативните програми, включително 2 на сертифициращите органи и един по финансовите инструменти; одити на операциите по 8 ОП, в рамките на които са проверени 249 проекта; изготвени са 8 Окончателни контролни доклада и декларации за приключване на оперативните програми.

По отношение на оперативните програми за програмен период 2014 – 2020 е извършен 1 одит за акредитация на органите; издадени са Годишни контролни доклади и годишни становища по 10 оперативни програми; проведени са 9 системни одита на УО по 7 оперативните програми, на Сертифициращия орган и на информационните системи за управление, наблюдение и счетоводство (ИСУН и SAP), както и одити на операциите по 7 оперативни програми, като са осъществени проверки по 63 проекта.

Одитните ангажименти по други програми включват: Годишни контролни доклади и годишни становища по двустранните програми за ТГС „България-Турция“, „България-Македония“ и „България-Сърбия“; 2 одита за приключване на програмен период 2007-2013 г. по програмите за териториално сътрудничество България - Гърция и България - Румъния; 3

одита за акредитация на органите по програмите: Дунав, Черноморски басейн и България – Гърция; 4 системни одита по програмите за ТГС по външни граници на ЕС; одити на операциите по програмите за ТГС с Македония, Сърбия и Турция, Гърция и Румъния, в рамките на които са проверени 49 проекта; 2 одита на отчетите по Фонд „Солидарност“; системен одит, одит на операциите, одит на отчетите и годишно становище по програма „Еразъм+“.

1.4. Агенция за държавна финансова инспекция

През 2017 година при 12 финансови инспекции на бенефициенти на средства по фондове и програми на ЕС от АДФИ са установени и регистрирани нарушения при разходване на средства, получени по 12 договора за финансиране. При инспекциите са установени нарушения в областта на възлагането и изпълнението на обществени поръчки; при една инспекция са установени вреди, за които е съставен акт за начет; при три инспекции е установено наличие на индикатор за измама по смисъла на §1, т.9 от Допълнителните разпоредби на ЗДФИ; при една инспекция е установено нарушение на Закона за публичните финанси и при две инспекции са установени нарушения на Закона за счетоводството. От установените при 12 договора за финансиране случаи на нарушения при разходване на европейски средства, 4 са по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 г.-2013 г.; два са по Оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013 г.; по един случай е по оперативните програми „Регионално развитие“ 2007-2013 г., „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013 г., „Административен капацитет 2007-2013г.“, и по един случай по „Региони в растеж 2014 г.-2020 г.“, Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г. и един по Програма за трансгранично сътрудничество Румъния - България 2007-2013 година. За нарушенията на отговорните длъжностни лица са съставени 10 акта за установяване на административни нарушения, като по 5 от тях са издадени наказателни постановления, с които са наложени глоби. По 2 акта административнонаказващият орган се е произнесъл с предупредителни писма по чл. 28, б.а от Закона за административните нарушения и наказания и по три от съставените актове предстои произнасяне от административнонаказващия орган. На прокуратурата по компетентност са изпратени копия от 6 доклада за извършени финансови инспекции, както и акта за начет. На основание чл.20, ал.6 от ЗДФИ за резултатите от инспекциите са уведомени финансиращите органи.

Установените от органите на агенцията случаи на нарушения или измами при разходването на европейски средства са докладвани и на дирекция АФКОС, в съответствие с Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, за периода 2014 г.-2020 г. и изискването на чл.12, ал.5 от ПМС № 18/04.02.2003 г. за създаване на Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз.

1.5. Дирекция „Национален фонд“, МФ

През 2017 г. Сертифициращият орган в Министерство на финансите е извършил 123 административни (документални) проверки по оперативните програми, финансирани от ЕФРР, ЕСФ и КФ на ЕС, по оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане от ФЕПНЛ и по програмите за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС, както и 16 проверки на място при бенефициенти по оперативните програми, финансирани от ЕФРР, ЕСФ и КФ на ЕС, по оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане от ФЕПНЛ и по програмите за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС.

1.6. МРРБ

В ГД СППРР през 2017 г. са извършени 2 одита на системите от Одитния орган ИА ОСЕС, в рамките на които са проверени всички ключови изисквания. При втория одит ИА ОСЕС е повишил оценката на СУК на УО на ОПРР на ниво 2 „Функционира. Необходими са някои подобрения“ от четиристепенната скала. В ГД СППРР е извършен и одит на операциите от ИА ОСЕС, по който са предприети незабавни мерки за изпълнение на препоръките чрез регистриране и администриране на сигнали за нередности. В допълнение, извършен е превантивен одит на системите от страна на ЕК и одитни проверки от страна на Дирекция „Вътрешен одит“ на МРРБ. По ОПРР 2007-2013 за 2017 г. са извършени общо 316 бр. проверки на място. По ОПРР 2014-2020 за 2017 г. са извършени общо 195 бр. проверки на място (включително 95 бр. проверки на капацитета на бенефициентите съгласно одитна констатация). През 2017 г. са проверени общо 366 бр. обществени поръчки, в това число с прогнозна стойност над праговете на ЕС – 56, и с прогнозна стойност под праговете на ЕС – 310.

В Д УТС през 2017 г. са извършени 132 бр. административни проверки, включително проверки на място. Извършени от Одитния орган по програмите - ИА ОСЕС са следните одити: Одит на системите по програмите ИНТЕРРЕГ ИПП 2014 – 2020 с крайна оценка от одита ниво 2 „Функционира. Необходими са някои подобрения.“; Одит на операциите по програмите ИНТЕРРЕГ ИПП 2014 – 2020, в резултат, на който е отправена една препоръка; Одит на системите по програмите ИПП 2007 – 2013, с крайна оценка от проведения одит ниво 2 „Функционира. Необходими са някои подобрения.“; Одит на операциите по програмите ИПП 2007 – 2013. За всички направени препоръки УО незабавно предприема коригиращи действия. За 2017 г. няма образувани преписки и наказателни производства.

1.7. МТСП

Общият брой на извършените проверки от Управляващия орган на ОП РЧР е 547 бр. По оперативната програма от ИА ОСЕС са извършени два системни одита - първият одит за даване на увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол на Управляващия орган по ОПРЧР 2014-2020, а вторият - за даване на увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол на Управляващия орган по ОПРЧР 2014-2020. От ИАОСЕС са извършени и одити на операциите, като са връчени окончателни доклади от проверка на 7 проекта за сертифицираните разходи в периода 01.07.2016 – 31.12.2017 г. и от проверка на 14 проекта за сертифицираните разходи в периода 01.01.2017 – 30.06.2017 г. През годината са извършени и вътрешни одити на ДВО за даване на увереност на операциите по приоритетни оси 1, 2, 3 и 5.

1.8. МИ

През 2017 г. в Регистъра на сигналите за нередности на УО на ОПИК и в ИСУН 2020 са регистрирани 104 сигнала за нередност, като по всеки от тях е извършена административна проверка, съобразно спецификата – документална, проверка на място, ангажиране на външни експерти по въпроси, изискващи специални знания. УО на ОПИК е предал на прокуратурата 5 случая, по които са образувани прокурорски преписки. По четири от тях прокуратурата се е произнесла, че не са налице данни за престъпление.

1.9. МТИТС

Управляващия орган на ОПТТИ през 2017 година извършва управленски проверки за верифициране на разходите. Те включват административна проверка на 100% от елементите на разходите, включени във всяко искане за плащане, подадено от бенефициента, включително и на придружаващата го документация. УО извършва и проверки на място при бенефициентите, и/или на мястото на изпълнение на проекта, на базата на методология за оценка на риска. Тези проверки на място също така се използват като инструмент за идентифициране на нередности и

измами, свързани с техническите аспекти от изпълнението на проектите.

1.10. МОН

С Постановление № 237 от 23 октомври 2017 г. се създава Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и се приема Устройствен правилник на ИА ОПНОИР. Съгласно чл. 2 от Постановление № 237/2017 г. агенцията изпълнява функциите на управляващ орган на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. и всички произтичащи от това задължения и отговорности съгласно националното законодателство и правото на Европейския съюз. Съгласно Заповед № РД09-16/05.02.2018 г. към дирекция „Управление на риска и контрол“ на ИА ОПНОИР има определени четирима служители по нередности. ИА ОПНОИР поддържа прозрачна и проследима система за регистрация и съхраняване на документацията, съобразно съответната деловодната система, в това число и в електронен формат в ИСУН 2020 и електронната система на Европейската служба за борба с измамите IMS, в случаите на чл. 122, т. 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2014 г. Управляващият орган на ОП НОИР спазва и прилага всички разпоредби и процедури за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на европейския съюз. Няма образувани наказателни производства.

1.11. МОСВ

През 2017 г. УО на ОПОС е извършил 22 проверки на място на бенефициенти по програмата. През годината ИА ОСЕС е осъществила 3 одита върху изпълнението на Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“ – един одит на операциите, в периода 21 август – 13 ноември 2017 г. и два системни одита за увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол. Управляващият орган на Оперативна програма „Околна среда“ не разполага с информация за приключили със съдебно решение наказателни производства.

1.12. ДФЗ

През 2017 г. Дирекция „Противодействие на измамите“ е работила по 586 сигнала за нередности, като извършените проверки се отнасят до 1093 бенефициента. В регистъра „Сигнали за нередности“ в ИСАК са регистрирани 950 нови записа, актуализирани са 1604 записа. По 119 сигнала, свързани с 166 бенефициента, е изпратен сигнал до компетентна институция или е констатирано наличие на предварителна проверка от компетентна такава.

1.13. Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури

Сигнали за нередности/регистрирани нередности

През 2017 г. са регистрирани 33 нови сигнали за нередности, съответно са регистрирани общо 34 броя нередности.

Одити

През 2017 г. по ОПРСР са извършени общо 5 броя одити на ОПРСР, както следва:

1. Одит на операциите, на сертифицираните към 30.06.2016 г. разходи – период 1 и период 2, на Изпълнителна агенция "Одит на средствата от Европейски съюз" (ИА на ОСЕС);
2. Осми системен одит за увереност относно съответствието на системите за управление и контрол на УО и МЗ на ОПРСР с изискванията на Регламент № 1198/2006 и Регламент (ЕО) № 498/2007 - на ИА на ОСЕС;
3. Одитна мисия 21 – 25.08.2017 г. на ГД МАРЕ на ЕК;
4. Тематичен системен одит за извършване на допълнителни одиторски процедури за предоставяне на увереност относно съответствието на системите за управление и контрол на УО и МЗ на ОПРСР с изискванията на Регламент № 1198/2006 и Регламент (ЕО) № 498/2007 - на ИА на ОСЕС;

5. Тематичен системен одит по ОПРСР за извършване на допълнителни проверки във връзка с писмо с № MARE.e.1.002(2017)416830/20.07.2017 на ГД МАРЕ на ЕК, за приключване на ОПРСР.

Всички одитни препоръки с финансово влияние се административат като сигнали за нередности и се стартират процедури по тяхното възстановяване.

УО на ОПРСР актуализира Правилника за работа на Дирекция „Структурни фондове за рибарство“ и въведе нова обобщена „Процедура за извършване на мониторинг и определяне размера на финансови корекции по проекти, финансирани от Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007-2013 г. (ОПРСР), финансирана от Европейския фонд за рибарство и „Процедура по възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от ОПРСР, във връзка с регистрирани от Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури нередности“. С въвеждането на новите процедури се постига оптимизиране на процеса по извършване на мониторинг и определяне размера на финансови корекции по проекти, финансирани от ОПРСР, финансирана от Европейския фонд за рибарство, както и премахване на съществуващи процедури и обобщаване и актуализиране на други такива във връзка с проверките извършвани от УО в периода на мониторинг на проекти от ОПРСР. За прилагането на процедурите е разработена и „Методика за определяне размера на финансови корекции по проекти, финансирани от ОПРСР, финансирана от Европейския фонд за рибарство“.

1.14. МЗХ

През 2017 г. за всички кандидати по Програмата за морско дело и рибарство се извършва административна проверка, включително и проверки на място. За мерките, прилагани от УО на ПРСР се извършва административна проверка, включително и проверка на място, за мерките, за които е приложимо.

По Програмата за морско дело и рибарство и ПРСР в МЗХГ не е постъпвала информация за образувани преписки и наказателни производства касаещи кандидати и бенефициенти по програмите.

1.15. ДАНС

САД ФР – ДАНС е извършила 75 проверки на място на задължени лица по чл.3, ал.2 от ЗМИП. В 47 от тях САД „Финансово разузнаване“ на ДАНС е извършила проверки на задължените по ЗМИП лица и за участие по проекти по оперативни програми на ЕС и предприєдинителните фондове. Характерът на дейността на значителна част от другите проверени лица не дава възможност за мониторинг и установяване на нередности.

В рамките на контролната дейност на САД ФР – ДАНС през 2017 г. не са установени случаи на съмнение за нередности, свързани със средства от ЕС. За същия период е получено 1 уведомление по реда на чл. 11 от ЗМИП, касаещо съмнение за нередности с европейски средства, което след предварителен анализ е класирано за информационно-аналитични цели.

1.16. Дирекция АФКОС-МВР

1.16.1. Сигнали за нередности

Дирекция АФКОС получава сигнали за нередности, засягащи финансовите интереси на ЕС, по които извършва оценка, анализ и проверки. Съгласно Вътрешните правила за реда и организацията на работа по сигнали за нередности и извършване на административни проверки за идентифициране на нередности, засягащи финансовите интереси на ЕС, по всички постъпили сигнали в дирекцията се извършва проверка от отдел „Административни разследвания“, включваща първоначална проверка, оценка и анализ.

През отчетния период в дирекцията са постъпили 98 бр. сигнали за нередности.

Получените сигнали касаят изпълнението на проекти и програми, съфинансирани от ЕС.

Наблюдава се устойчивост в общия брой на постъпилите сигнали за нередности през 2017 г. с много лек спад.

За отчетния период е приключила проверката по 81 от сигналите на производство. По 10 сигнала е установена необходимост от разширяване обхвата на документната проверка и извършване на административна проверка за идентифициране на нередности, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз (административно разследване). За целта са изготвени съответните заповеди за образуване и са утвърдени планове със задачи и срокове.

Контролът по приключване на производствата по сигнали и административни разследвания се осъществява на две нива: първото ниво на контрол се осъществява съответно от началника на отдел „Административни разследвания“ по законосъобразност и целесъобразност, а второто по законосъобразност от юрисконсулт към отдел ИАДПАО. Тази система, въведена през 2016 г. и осигуряваща двустепенно ниво на контрол, се доказва, че работи ефективно и гарантира правилното извършване на административните проверки.

1.16.2. Административни проверки за идентифициране на нередности и измами (административни разследвания) и проверки на място.

В периода 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г. в отдел „Административни разследвания“ са водени общо 35 броя административни проверки за идентифициране на нередности, засягащи финансовите интереси на ЕС.

Наблюдава се устойчивост в броя на водените административни проверки, което се обяснява с относително еднакъв брой на подадените до дирекция АФКОС сигнали. Това на свой ред води до извода, че дирекция АФКОС се утвърждава като разпознаваема структура за защита финансовите интереси на ЕС и държавния бюджет, относно нередности и измами при реализирането на проекти, съфинансирани със средства от ЕС.

Общо 16 административни разследвания са приключени, като от тях 10 са със заключение, че е идентифицирана нередност и/или са отправени препоръки.

Наблюдава се повишаване на ефективността и производителността на отдел „Административни разследвания“, водейки до значително повишаване на броя на разследванията с идентифициран нередности и отправени препоръки и като резултат от това предприемането на конкретни действия от страна на УО за възстановяване на неправомерно верифицирани разходи или неизплащането на неправомерно поискани/разходени суми.

През отчетния период са извършени 7 проверки на място по административни разследвания, водени в дирекцията. В изпълнение на заложен индикатор в т. 6.2.3. от Цели на Министерството на вътрешните работи през 2017 г. и Мерките за активизиране на работата по линия на борбата с измамите със средства на Европейския съюз, утвърдени по Докладна записка с рег. № 8176р-669/14.06.2016 г., 3 от горепосочените 7 проверки, са съвместни, съответно с експерти от Държавен фонд „Земеделие“, с експерти от Министерство на икономиката и със служители на ОДМВР – София област. Съвместните проверки на място са нов инструмент в работата на отдел „Административни разследвания“, въведен с цел повишаване на експертизата при извършване на проверки на място и оттам по високи резултати.

2. Образувани преписки и наказателни производства, приключили със съдебно решение наказателни производства

2.1. АМ

През 2017 г. митническите органи, при осъществяване на контролните си функции и

реализиране на административнонаказателна отговорност на лицата, нарушили Закона за митниците, Закона за акцизите и данъчните складове и Валутния закон, са съставили общо 559 акта за установяване на административни нарушения. Общият брой на издадените наказателни постановления и сключените и одобрени споразумения е 6 302 бр., от които 517 на сключените споразумения за прекратяване на административнонаказателното производство.

По реда на Наказателно-процесуалния кодекс са водени 576 бр. досъдебни производства - 166 бр. останали от стар период и 410 новообразувани, от които: 116 бр. са във фаза на разследване, 409 бр. приключени (включително образувани през минал период и приключени през 2017 г.), 240 бр. приключени с мнение за предаване на обвиняемите на съд, 99 бр. с мнение за прекратяване на наказателното производство и 68 бр. с мнение за спиране на наказателното производство.

2.2. ГДБОП

През 2017 г. са образувани общо 7 досъдебни дела и следствени дела срещу ОПГ с установени 41 участници.

2.3. ГДНП

Броят на наличните към 31.12.2017 г. досъдебни производства са 90, в т.ч. 10 възобновени и върнати за доразследване дела.

Образуваните и водени досъдебни производства са основно по чл. 212, 248а, 254б, 310 от Наказателния кодекс.

2.4. ДАНС

През 2017 г. в резултат на планирани и проведени оперативно-издирвателни мероприятия са изпратени сезиращи материали до органите на Прокуратурата. В резултат на това са образувани досъдебни производства спрямо лица, извършващи действия, водещи до нецелево отклоняване на средства, оказване на принуда спрямо кандидат-бенефициенти, както и срещу държавни служители, работещи в управляващи органи. В рамките на образувани предварителни проверки по информация от ДАНС, на звена на Агенцията е възлагано извършването на допълнителни действия по установяване на фактическата обстановка по конкретни случаи, като в резултат по повечето проверки са образувани досъдебни производства.

2.5. Прокуратура на Република България

Обобщените данни за всички видове престъпления, засягащи финансовите интереси на ЕС, по които ПРБ упражнява ръководство и надзор за периода 2010 – 2017 г. са следните:

Таблица 17

Година	Наблюдавани производства в досъдебна фаза	Новообразувани досъдебни производства	Внесените в съда прокурорски актове	Обвиняеми лица по внесените в съда прокурорски актове	Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт	Оправдани и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт
2010	841	473	330	339	225	11
2011	549	236	197	199	159	19
2012	587	368	175	181	143	15
2013	421	179	103	118	96	8
2014	444	169	120	136	80	4
2015	425	196	97	116	88	5
2016	437	207	67	72	62	5
2017	415	146	55	56	59	11

Най-разпространеният вид престъпления от тези, насочени срещу финансовите интереси на ЕС, са деянията по чл. 248а НК - за предоставяне на неверни сведения или затаяване на сведения, в нарушение на задължение да бъдат представени такива, в т.ч. и от управляващи и представляващи ЮЛ. От наблюдаваните 415 наказателни производства през 2017 г. за престъпления свързани със злоупотреби със средства от фондове на ЕС или предоставени от ЕС на българската държава са наблюдавани 217 производства в досъдебна фаза по чл. 212 ал 3, чл. 248а ал. 2 и чл. 254б от НК, от които 85 са новообразувани досъдебни производства.

VI. Дейности за подобряване на комуникацията и информационния обмен, повишаване информираността и постигане на широка обществена осведоменост по въпросите на борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС

На официалните електронни страници на всички Управляващи органи се поддържа секция „Сигнали за нередности“, като установените вътрешни процедури гарантират тяхната своевременна обработка.

В провежданите през отчетния период разяснителни кампании по чл. 27 от ПМС 162/2016 г., Управляващите органи задължително включват добри практики и често срещани проблеми и грешки при провеждане на обществени поръчки, както и най-честите грешки, водещи до налагане на финансови корекции по проекти, съ-финансирани от ЕСИФ. За ползване от бенефициентите, същите са публикувани и на интернет страниците на Управляващите органи.

Примери за осъществени специфични дейности с цел подобряване на комуникацията и информационния обмен, които са в компетенциите на отделните членове на Съвета, са:

1. Дирекция ЦКЗ, АМ – Публичен модул на Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020 (ИСУН) - Модулът осигурява публичност и прозрачност в процеса на управление на средствата, предоставени от ЕСИФ в България. Модулът е достъпен от всички заинтересовани страни на адрес: www.2020.eufunds.bg . В него е създадено двуезично меню, което поддържа информация на български и английски език. Информацията се обновява в реално време.

Единен информационен портал за ЕСИФ - Единния информационен портал (www.eufunds.bg) цели повишаване информираността на гражданите и бизнеса относно възможностите за финансиране и изпълнението на мерките по отделните оперативни програми, както и насърчаване на гражданското участие в процеса на разходване на помощта, предоставена от ЕСИФ в България. На единния информационен портал за улеснение на кандидати и бенефициенти се публикува актуална и подробна информация относно процедурите за кандидатстване и изпълнението на оперативните програми. Там могат да бъдат намерени наръчници, ръководства и правила, свързани с управлението и изпълнението на средствата от ЕС. Осигурен е редовен контакт и сътрудничество с гражданите и гражданските организации чрез Бутон за Обратна връзка и Бутон Сигнали за нередности.

2. ИА ОСЕС – През 2017 г. е изготвен Анализ на нередностите в областта на обществените поръчки, установени от Одитния орган при одитите на операциите за приключване на оперативните програми за програмен период 2007-2013, извършени през 2016 и 2017 г. Анализът съдържа статистическа информация за обхвата на извършените проверки, описание на подхода при проверките и определяне на финансовото влияние на нарушенията, обобщено представяне на видовете установени нередности. В приложение е представено обобщение на срещаните в практиката на Одитния орган нарушения за ограничителни

изисквания и насоки за избягването им. Посоченото приложение е изготвено предвид множеството отклонения за ограничителни изисквания и предвид препоръките на одиторите на Европейската комисия за предоставяне на пълна информация на всички заинтересовани относно грешките в тази област, относно примери за финансовите последици, до които тези грешки водят, както и за предоставяне на насоки за коригирането и избягването на тези грешки в бъдеще. Документът може да бъде използван като инструмент за запознаване с подхода на Одитния орган, базиран на подхода на Европейската комисия, като възможност за въвеждане на подходящи мерки от страна на Управляващите и Сертифициращите органи за ефективно изпълнение на функциите им с оглед верифициране и сертифициране единствено на законосъобразни и допустими разходи, както и като основа за предприемане на подходящи корективни действия от страна на бенефициентите при провежданите от тях процедури за възлагане на обществени поръчки.

През отчетния период е проведено и обучение за представители на ИА „Сертификационен одит на средствата от Европейските земеделски фондове“ за представяне на подхода на Одитния орган за одит на системите и одит на операциите по оперативните програми.

В Школата по публични финанси е проведено обучение на тема „Ангажменти на Одитния орган по ОП за програмен период 2014-2020 и резултати от изпълнението им“ за 27 представители на УО по ОП и бенефициенти.

3. Дирекция „Национален фонд“, МФ - През 2017 г. Сертифициращият орган провежда регулярни месечни и работни срещи с управляващите органи по оперативните програми за прилаганите от СО процедури, изменението и допълнението им, както и за дискутиране на различни аспекти от управлението и контрола на оперативните програми, финансирани от ЕФРР, ЕСФ и КФ на ЕС, по оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане от ФЕПНЛ, и по програмите за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС, за обмяна на текущи предизвикателства и на добри практики.

4. МРРБ – В три провеждани разяснителни кампании по чл. 27 от ПМС 162/2016 г. през юни 2017 г. УО на ОПРР включва добри практики и често срещани проблеми, и грешки в областта на провеждането на обществени поръчки, както и най-честите грешки, водещи до налагането на финансови корекции по проекти, съфинансирани от ЕСИФ. ГД СПРР поддържа електронен адрес за подаване на сигнали за нередности и/или измами в областта на изпълнението на ОПРР. На електронната си страница УО на ОПРР поддържа рубрика за често срещани грешки при провеждане на обществени поръчки.

Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ на електронните страници по съответните програми публикува контакти на служителите, отговорни за нередностите и борба с измамите, като е осигурена възможност за подаване на сигнали през електронна платформа, в т.ч. и от анонимни източници. Публикувани са специално разработените от ДУТС Наръчник за борба с измамите, предназначен за бенефициентите, както и Стратегия за борба с измамите, която определя общите приоритети за нулева толерантност към „измамата“, етичните принципи на структурата, както и специфични техники за преодоляване на измамната дейност. През 2017 г. са проведени 3 разяснителни кампании с участие на бенефициентите по програмите и заинтересовани лица, като на срещите особено внимание е обърнато на индикаторите за измами при възлагане на обществени поръчки, на т. нар. „червени флагове“, на процедурата за администриране на нередности, прилагана в Управляващия орган, както и на начини/техники за избягване на нарушения/грешки, избягване на ситуации на конфликт на интереси при възлагане на обществените поръчки и др.

5. МОСВ – Приоритет на Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда“ е навременното и качествено информиране на широката общественост и всички заинтересовани страни за процеса на изпълнение и управление на програмата, за нейните резултати и добри практики. Това се постига чрез активна директна комуникация с всички заинтересовани страни. Като основни канали за предоставяне на информация към широката общественост се използват интернет страницата на ОПОС и единния информационен портал www.eufunds.bg. През отчетния период са проведени и 28 въвеждащи обучения за изпълнение на проект по ОПОС 2014-2020 за бенефициенти, на които са присъствали 151 представители на бенефициенти. По време на обученията е засегната темата за борба с измамите.

6. МТИТС – На официалната електронна страница на УО на ОПТ се поддържа секция „Сигнали за нередности“, чрез която всяко заинтересовано лице би могло да подаде сигнал за нередност.

7. МТСП – През 2017 г. са проведени 40 бр. разяснителни кампании на бенефициенти, свързани със често срещани проблеми и грешки в областта на провеждането на обществени поръчки, както и най-честите грешки, водещи до налагането на финансови корекции по проекти, съфинансирани от ЕСИФ.

8. МИ – През 2017 г. са проведени информационни кампании за гражданите по отношение начините за сигнализиране за нередност, изясняване и популяризиране на понятията „нередност“ и „съмнение за измама“, подобряване на средата за гражданска активност с цел ефективно противодействие на нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС. Проведените информационни кампании са както следва: първо тримесечие - 2 кампании (8 еднодневни събития); второ тримесечие - 1 кампания (6 еднодневни събития); трето тримесечие - 1 кампания (6 еднодневни събития).

9. ИА ОПНОИР – Информацията, свързана с борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС се публикува периодично на официалния сайт на ОП НОИР (sf.mon.bg). На официалния сайт на ОП НОИР, на водещата страница, е публикувана рубрика „Нередности“, където граждани и организации могат да подават сигнали (включително анонимни) за нередности във връзка с изпълнението на проекти, съфинансирани от фондове, инструменти и програми на ЕС.

10. МЗХГ – По Програмата за морско дело и рибарство, съгласно Насоките за кандидатстване и Условието за изпълнение, при подписване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, всеки бенефициент подписва декларация по образец, в която декларира, че е запознат с определенията за нередност и измама, съгласно Регламент на Съвета № 1303/2013 г., разпоредбата на чл. 1 от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности, както и с възможните начини, по които може да се подаде сигнал за съмнение за нередности и измами. В Общите условия по договора за БФП са включени текстове по отношение недопускане на нередности по време на изпълнение на проекта, както и при допуснати и/или извършени нередности - отговорност за възстановяване на точния размер на причинените вреди.

По Програмата за развитие на селските райони в подготвените проекти на Насоки за кандидатстване и Условие за изпълнение подробно са разписани ангажиментите на бенефициентите, вкл. по отношение на прилагането на Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕСИФ, и при съответно спазване на процедурата за налагане на финансови корекции, регламентирана в ЗУСЕСИФ. В проекта на административен договор за получаване на безвъзмездна финансова помощ са

предвидени текстове, регламентиращи задължението за възстановяване на получената субсидия при установени нередности. При подаване на проектни предложения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, всеки кандидат подписва декларация по образец, в която декларира, че е запознат с определението за нередност, измама и с възможните начини, по които може да подаде сигнал за наличие на нередности и измами или за съмнение за нередности и измами.

11. АДФИ – Със ЗДФИ е регламентирано публично оповестяване на резултатите от всяка финансова инспекция. До 10-то число на месеца, следващ всяко тримесечие, агенцията публикува на своята интернет страница списък с обектите, в които финансовите инспекции са приключили, както и информация за резултатите от тях. В тази информация се съдържат данни за проверяваната организация или лице, установените вреди и нарушения, съставените актове за установяване на административни нарушения и актовете за начет, както и данни относно проверено при инспекциите европейско финансиране.

12. АМ – През 2017 г. бяха подготвени 320 прессъобщения, свързани с работата на Агенция „Митници” и резултатите от нея, разпространени до национални, регионални и международни медии, като приоритет в комуникацията с външните публики бе поставен върху превенцията на данъчните измами с акциз и отклоняване от облагане с акциз, както и борбата с контрабандата на акцизни стоки (основно тютюневи изделия и алкохолни продукти). Бяха проведени над 10 пресконференции по повод големи задържания на контрабандни стоки.

В рамките на подготовката за председателството, е реализиран и комуникационен проект, който цели повишаване информираността на студентите от пет университета (Свищов, Смолян, Русе и два във Варна) за ролята на Европейските институции, Митническия съюз, Председателството на ЕС и ролята на Агенция „Митници” в него.

13. НАП – С цел публичност и прозрачност на извършваната дейност са проведени 182 срещи между ръководството на Дирекция „Фискален контрол“ с представители на бизнеса (получатели на СВФР). За същите цели, както и с цел оптимизиране на дейността, през 2017 г. са разработени редица нови функционалности на информационната система за фискален контрол, а именно: специализирани модули, подпомагащи текущите задачи на експертите; автоматично възлагане при транзит; справки; разширен търсещ апарат; мотивиране на протоколите за фискален контрол на мястото на проверката при извършване на предварителното обезпечаване в случаите на чл. 121а, ал. 2 от ДОПК, и други.

14. ДАНС – През 2017 г. от страна на САД „Финансово разузнаване” на ДАНС е проведено 1 обучение на теми „Транспониране на изискванията на Директива 849/2015 на Европейския парламент и Съвета в българското законодателство. Тенденции и типологии, свързани с изпирането на пари и финансирането на тероризма за 2016 г.” На обучението присъстват 40 лица, представители на 6 категории задължени по ЗМИП лица – банки, застрахователи, финансови институции, счетоводители, одитори и адвокати.

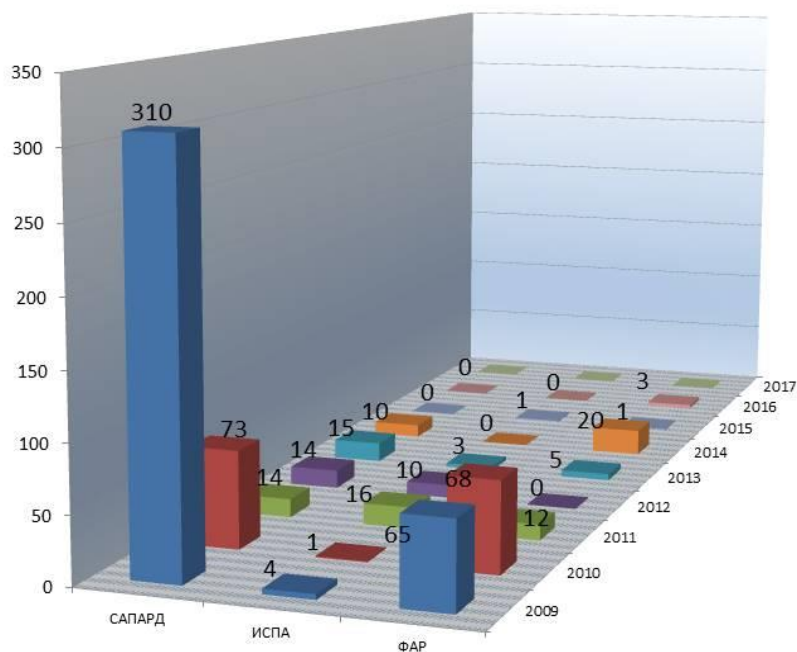
Обобщена информация за докладваните до ОЛАФ нередности за 2017 г. и съпоставяне с предходни години

Изготвена на основание чл. 25 от Наредба за определяне на процедурите
за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми,
съфинансирани от ЕС и чл. 24 от Наредба за администриране на нередности по ЕСИФ

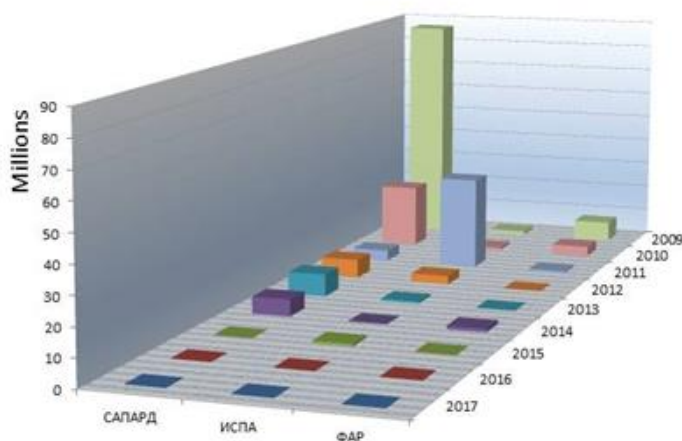
Предприсъединителни програми

Няма докладвани нови нередности за 2017 г.

Предприсъединителни програми
Брой нередности, установени по години от 2009 г. до 2017 г.



Предприсъединителни програми
Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране на нередностите,
установени по години от 2009 г. до 2017 г., в евро

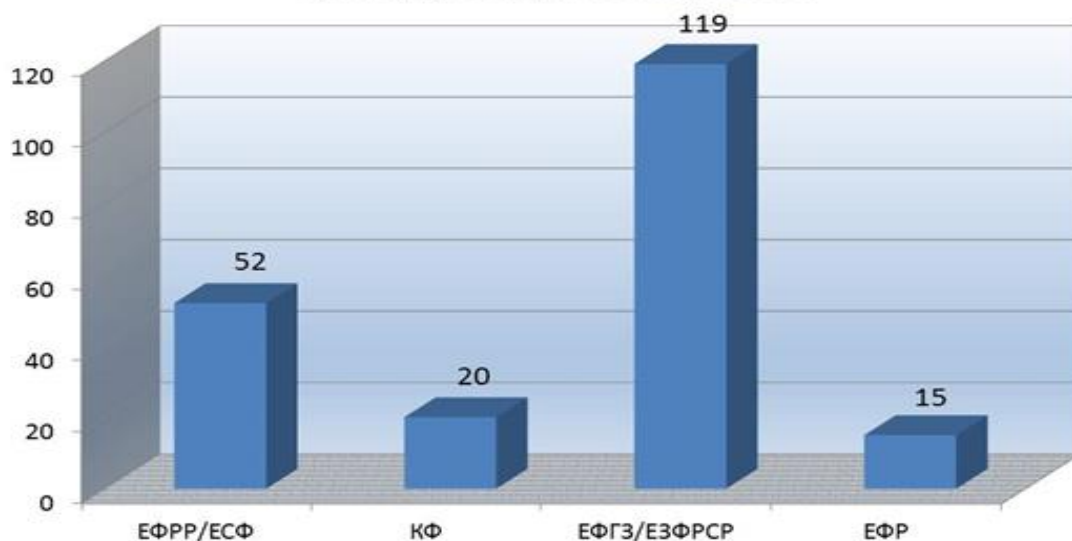


	САПАРД	ИСПА	ФАР
2017	0	0	0
2016	0	0	101 351
2015	0	935 325	47 917
2014	6 269 377	0	1 253 561
2013	8 304 340	723 489	162 955
2012	6 992 362	3 218 355	0
2011	3 985 143	34 665 813	548 947
2010	23 658 345	978 820	3 740 047
2009	86 799 530	1 386 578	7 471 920

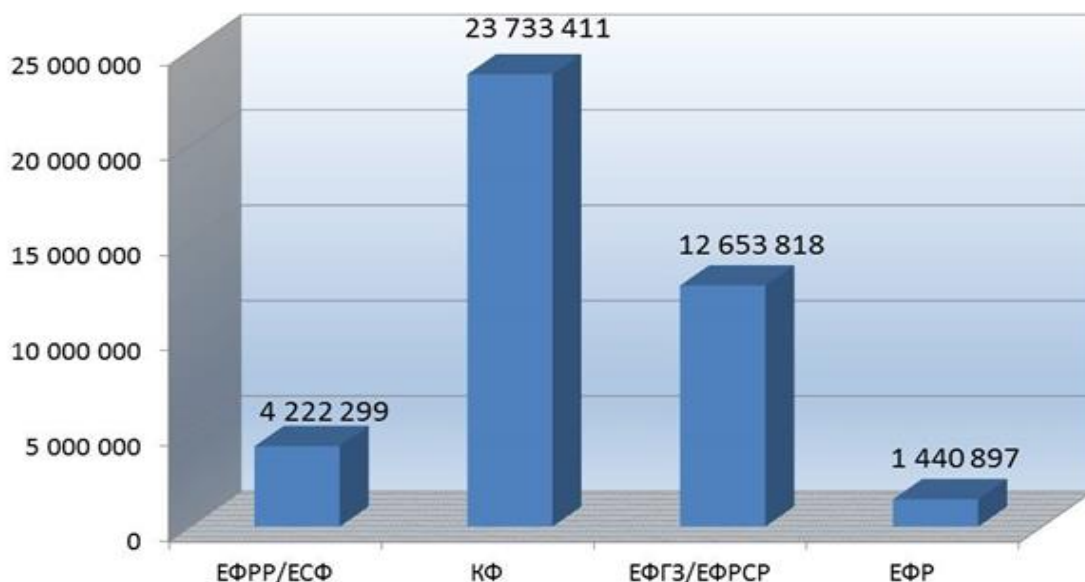
Програмен период 2007-2013 г.

Брой и финансово изражение на дела на
европейското съфинансиране на нередностите
по фондове и програми

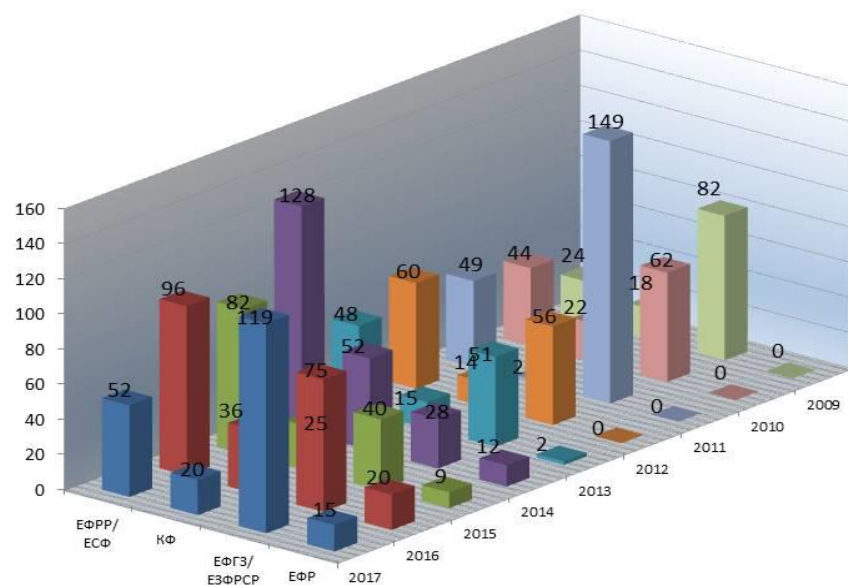
Структурни фондове, Кохезионен фонд,
Европейски фонд за гарантиране на земеделието, Европейски земеделски фонд за
развитие на селските райони и Европейски фонд за рибарство
Брой нередности, установени през 2017 г.



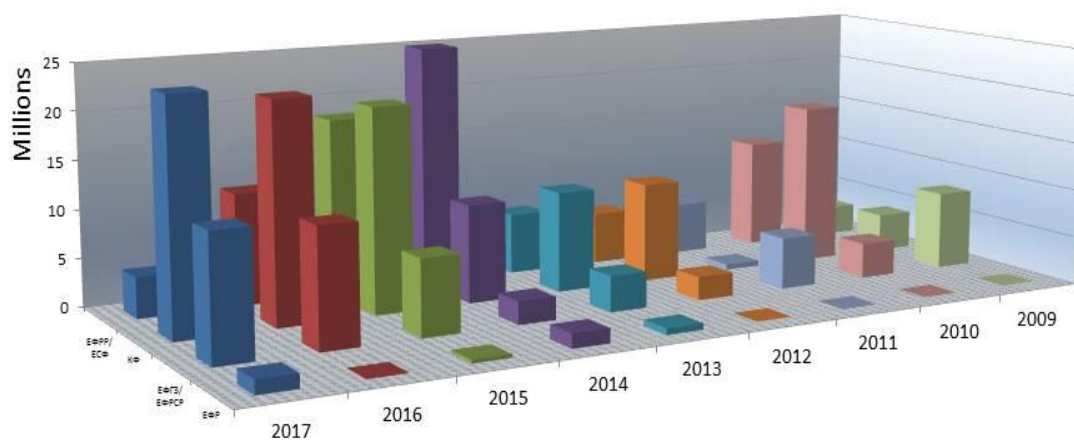
Структурни фондове, кохезионен фонд, европейски фонд за гарантиране на
земеделието, Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и
Европейски фонд за рибарство
Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране на нередностите,
установени през 2017 г., в евро



Структурни фондове, Кохезионен фонд,
Европейски фонд за гарантиране на земеделието, Европейски земеделски фонд за развитие на
селските райони и Европейски фонд за рибарство
Брой нередности, установени по години от 2009 г. до 2017 г.

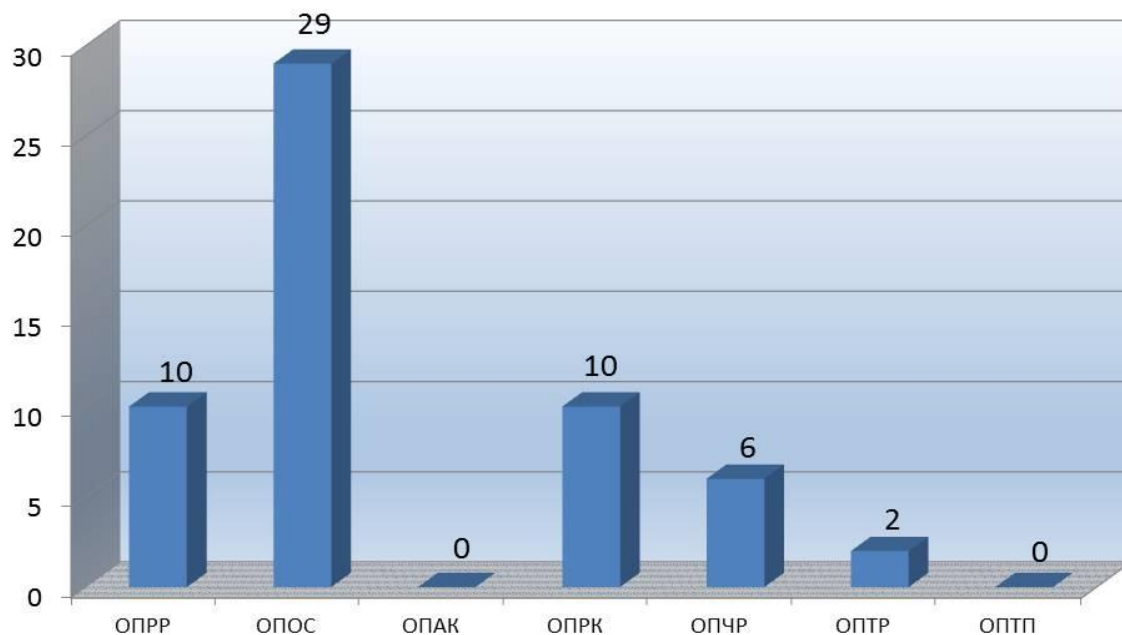


Структурни фондове, Кохезионен фонд, Европейски фонд за гарантиране на земеделието,
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейски фонд за рибарство
Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране на нередностите,
установени по години от 2009 г. до 2017 г., в евро

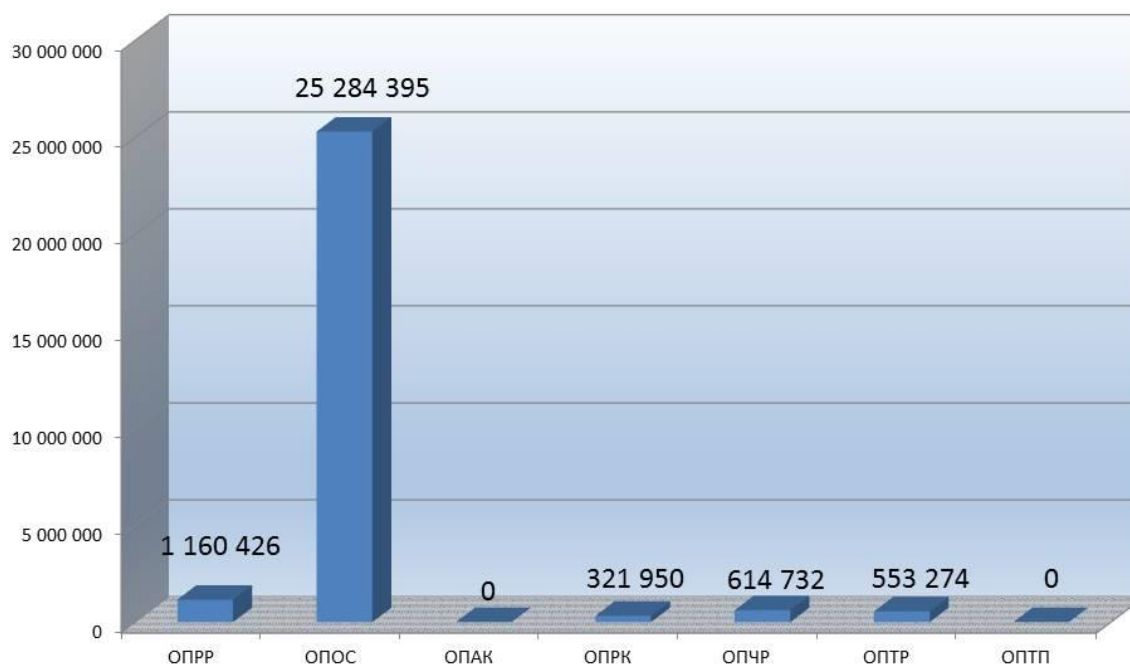


	ЕФРР/ ЕСФ	КФ	ЕФГЗ/ ЕФРСР	ЕФР
2017	4 222 299	23 733 411	12 653 818	1 440 897
2016	11 561 150	22 539 265	12 037 460	49 302
2015	18 279 790	20 966 309	7 807 136	346 404
2014	24 988 689	10 121 426	2 378 268	1 468 312
2013	6 318 389	10 440 850	3 697 553	637 236
2012	5 407 830	10 325 265	2 414 396	0
2011	5 423 511	571 350	5 356 732	0
2010	11 467 954	16 892 640	3 654 602	0
2009	3 085 074	3 975 059	8 111 599	0

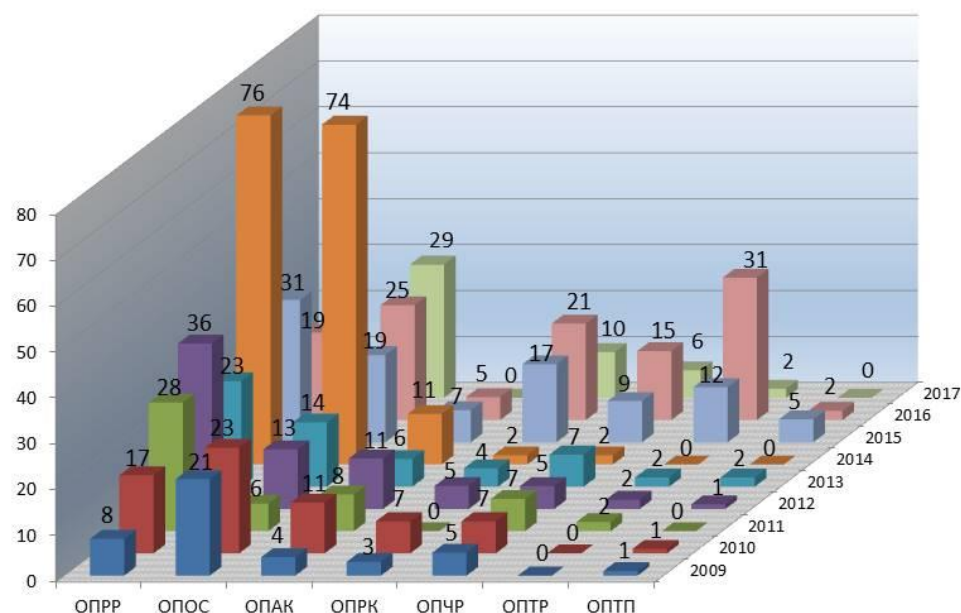
Програми по Структурните и Кохезионния Фондове
Брой нередности, установени през 2017 г.



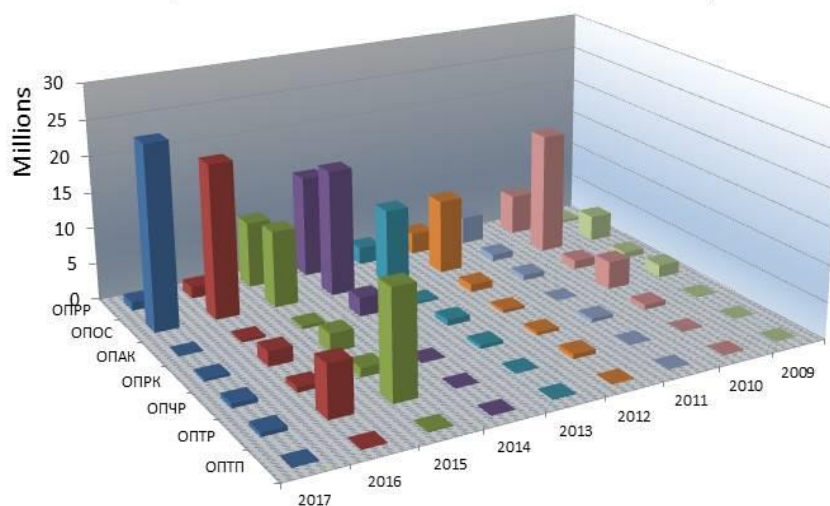
Програми по Структурните и Кохезионния Фондове
Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране
на нередностите, установени през 2017 г., в евро



Програми по Структурните и Кохезионния Фондове
Брой нередности, установени по години от 2009 г. до 2017 г.

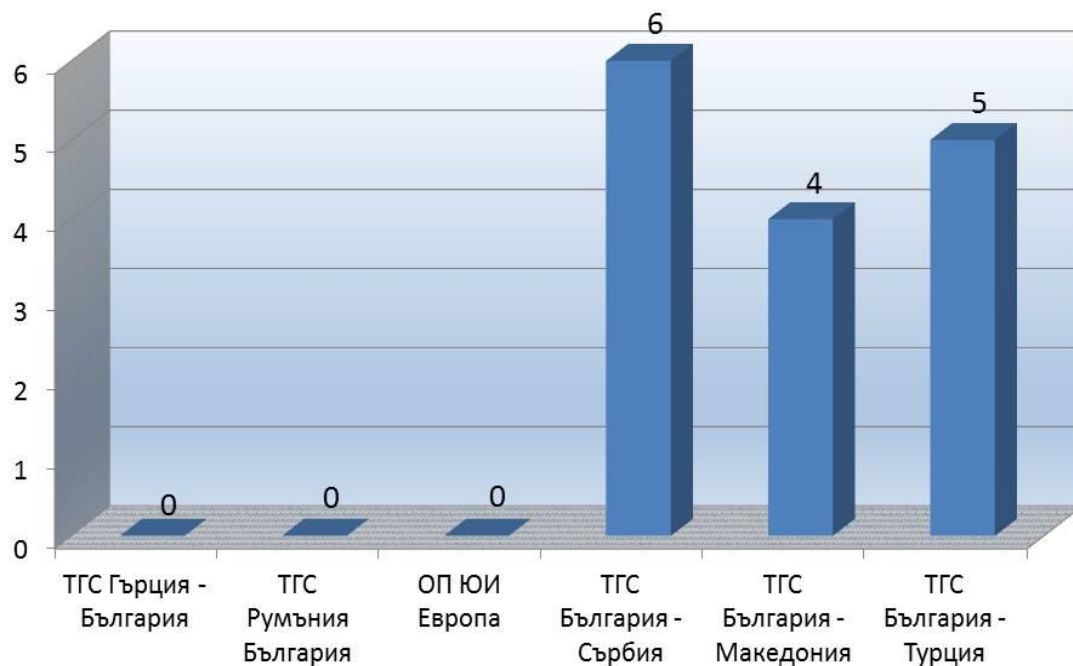


Програми по Структурните и Кохезионния Фондове
Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране на нередностите,
установени по години от 2009 г. до 2017 г., в евро

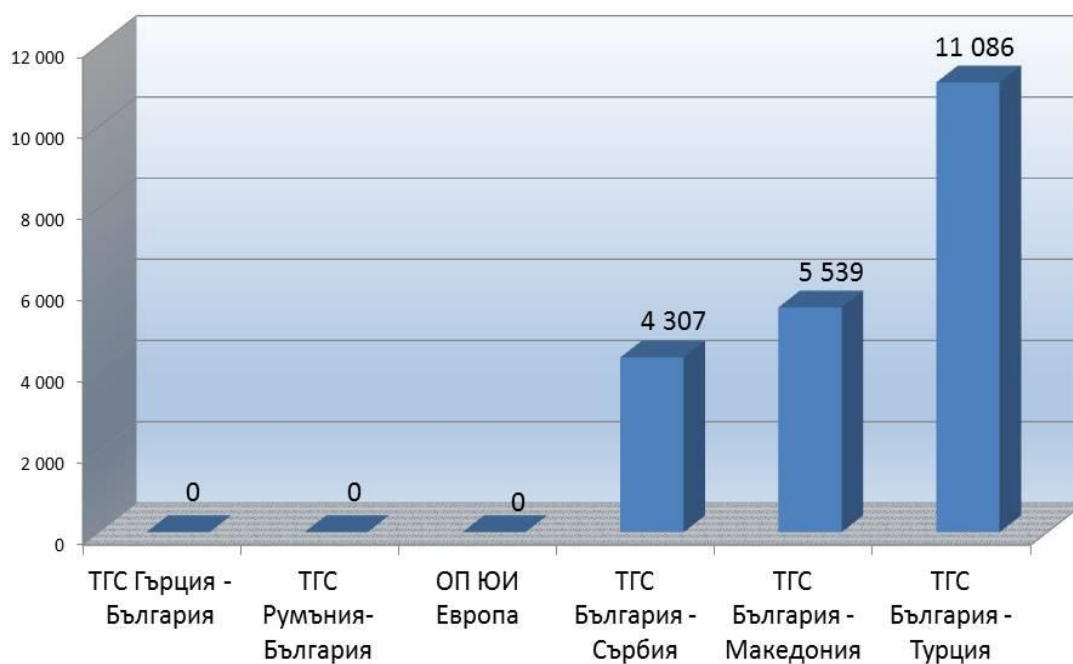


	ОПРР	ОПОС	ОПАК	ОПРК	ОПЧР	ОПТР	ОПТП
2017	1 160 427	25 284 395	0	321 950	614 732	553 274	0
2016	1 567 683	21 220 877	325 064	2 048 548	705 541	7 092 943	75 796
2015	9 089 982	10 573 748	435 709	2 556 929	1 267 024	14 711 609	133 085
2014	14 004 809	17 423 766	2 568 893	99 659	66 249	0	0
2013	2 370 534	10 441 925	262 212	791 450	493 749	76 081	74 722
2012	2 911 711	10 289 208	1 058 880	408 240	396 758	631 210	29 504
2011	3 785 495	943 947	731 395	0	462 545	71 479	0
2010	5 594 700	16 997 661	1 223 522	3 833 953	672 499	0	38 259
2009	348 353	3 569 798	848 146	1 739 150	88 636	0	588

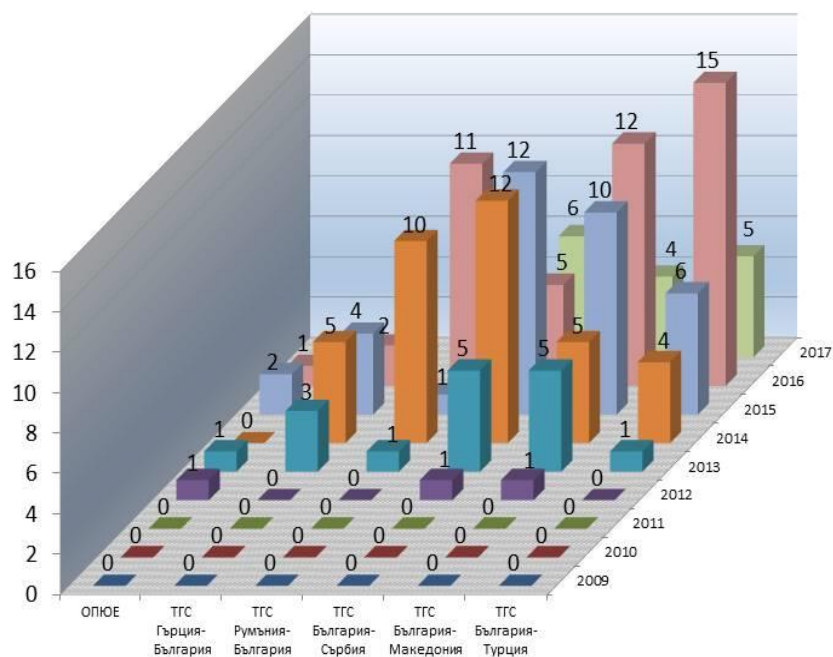
Програми за трансгранично сътрудничество
Брой нередности, установени през 2017 г.



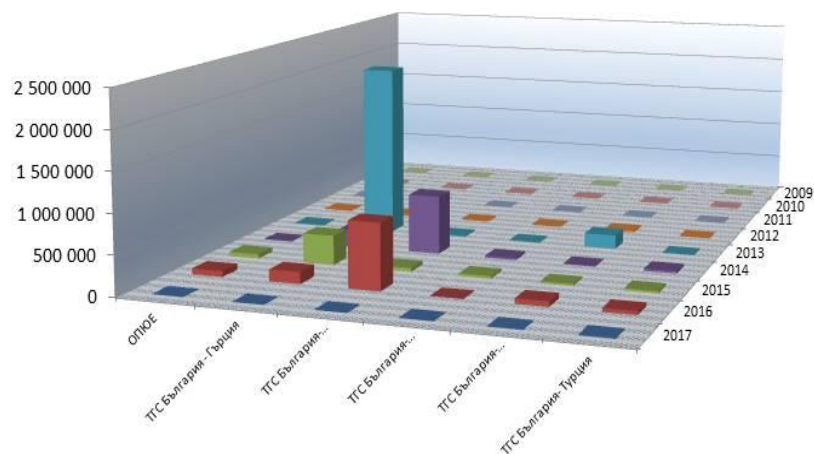
Програми за трансгранично сътрудничество
Финансово изражение на дела на европейското съфинансиране на нередностите, установени през 2017 г., в евро



Програми за трансгранично сътрудничество
Брой нередности, установени по години от 2009 г. до 2017 г.



Програми за трансгранично сътрудничество
Финансово изражение на дела на европейското съфинансирание на нередностите,
установени по години от 2009 г. до 2017 г., в евро

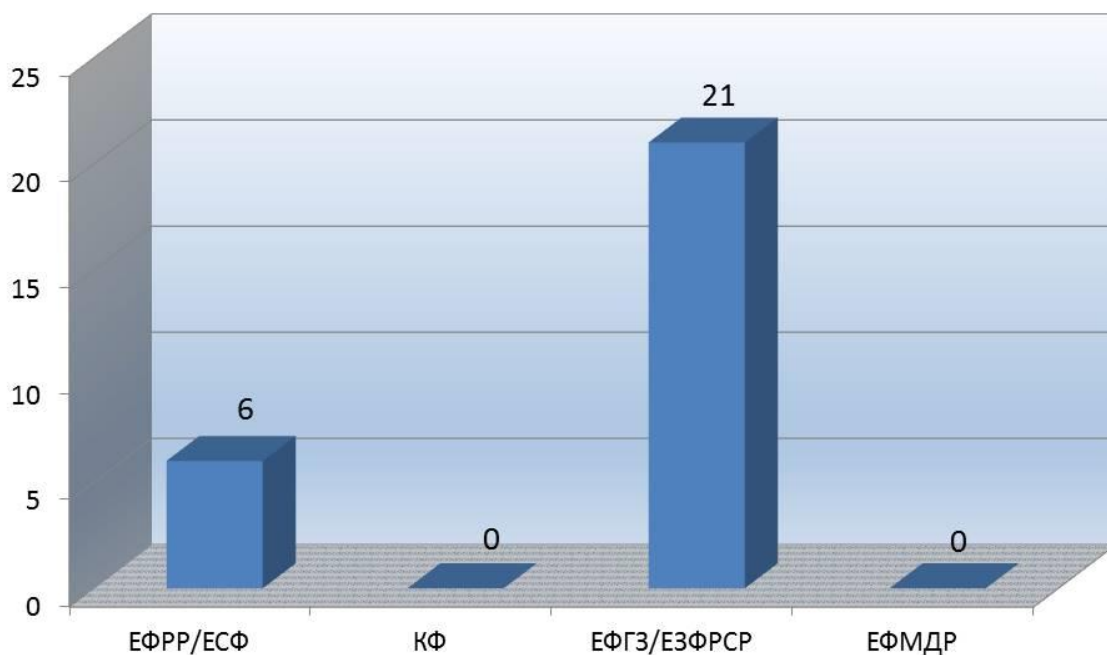


	ОПЮЕ	ТГС България - Гърция	ТГС България-Румъния	ТГС България-Сърбия	ТГС България-Македония	ТГС България-Турция
2017	0	0	0	4 307	5 539	11 086
2016	74 558	149 770	839 635	4 799	67 808	46 023
2015	54 287	377 378	46 349	32 900	22 091	25 612
2014	0	193 207	753 532	24 861	9 039	28 871
2013	11 778	2 220 079	16 709	8 379	180 945	2 994
2012	7 584	0	0	5 692	19 825	0
2011	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0

Програмен период 2014-2020 г.

Брой и финансово изражение на дела на
европейското съфинансиране на нередностите

Европейски структурни и инвестиционни фондове
и Европейски фонд за гарантиране на земеделието,
Брой нередности, установени през 2017 г.



Европейски структурни и инвестиционни фондове и Европейски фонд за
гарантиране на земеделието, Финансово изражение на дела на европейското
съфинансиране на нередностите, установени през 2017 г., в евро

